

# ปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

นางนันท์จิตา ศิริคุปต์

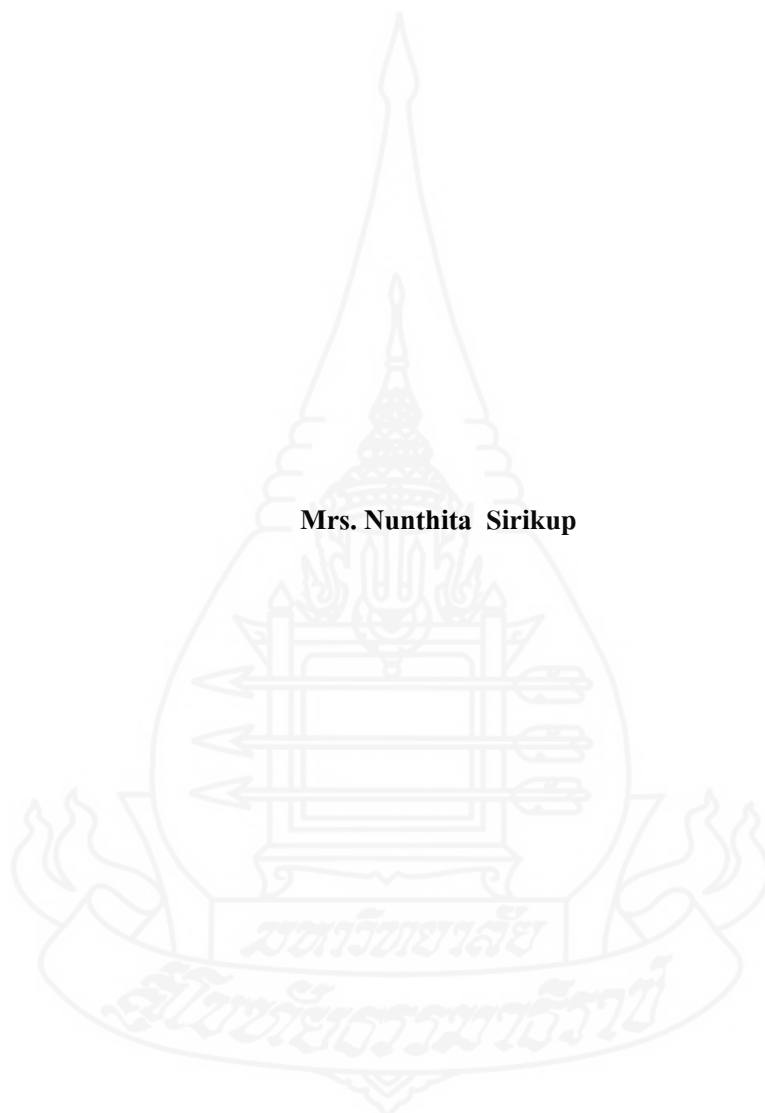


การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต  
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2559

## **Factors Determining Phuket's Tourism Economy**

**Mrs. Nunthita Sirikup**



An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for  
the Degree of Master of Economics in Business Economics

School of Economic

Sukhothai Thammathirat Open University

2016

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ      ปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต  
ชื่อและนามสกุล                      นางนันทฐิตา ศิริคุปต์  
วิชาเอก                                  เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ  
สาขาวิชา                                เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช  
อาจารย์ที่ปรึกษา                      รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2560

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ



ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์)



กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ศิริพร สัจจามันท์)



(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยะศิริ เรืองศรีมัน)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษา **ค้นคว้าอิสระ** ปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต  
**ผู้ศึกษา** นางนันท์ฐิตา ศิริคุปต์ รหัสนักศึกษา 2546000452 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต  
**อาจารย์ที่ปรึกษา** รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์ **ปีการศึกษา** 2559

### บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

วิธีการศึกษาใช้ข้อมูลทุติยภูมิ แบบอนุกรมเวลา ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 วิธี คือ 1) การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเป็นการศึกษาข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสภาพทั่วไปและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตโดยศึกษาเฉพาะสกุลเงินหยวน สกุลเงินรูเบิล และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย ซึ่งเป็นอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตมากที่สุดสามอันดับแรก ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยและทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด รวมถึงได้ทดสอบความคงที่ของข้อมูลอนุกรมเวลา

จากผลการศึกษาพบว่า 1) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต มีสัดส่วนมากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย และรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสูงกว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีสัดส่วน 82:18 2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มี 3 สาขา ซึ่งมีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ และสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน 3) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติกับอัตราแลกเปลี่ยน พบว่าสกุลเงินหยวน และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย มีความสัมพันธ์ในทิศทางตามสมมติฐาน คือถ้าเงินบาทอ่อน จำนวนนักท่องเที่ยวจะเพิ่มขึ้น ขณะที่เงินสกุลรูเบิล มีผลในทิศทางตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่จำนวนนักท่องเที่ยวยังคงเพิ่มขึ้น และเมื่อทดสอบสมการ พบว่าอัตราแลกเปลี่ยนของเงินทั้ง 3 สกุลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ จึงเห็นได้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่ใช่ปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจมาเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ต และรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติแต่มีปัจจัยอื่นที่มีความสำคัญมากกว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

**คำสำคัญ** ปัจจัยกำหนดรายได้ การท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต อัตราแลกเปลี่ยน

**Independent Study title:** Factors Determining Phuket's Tourism Economy  
**Author:** Mrs.Nunthita Sirikup; **ID:** 2546000452; **Degree:** Master of Economics  
**Independent Study advisor:** Dr.Orapan Srisawalak, Associate Professor;  
**Academic year:** 2016

### **Abstract**

The purpose of this study is 1) to study changes of Gross Provincial Product in economic sector related to tourism with Gross Provincial Product of Phuket and 2) to study correlation between exchange rate and demand for travel to Phuket.

The study was conducted by using secondary time series data between 2003 – 2015, and divided into two methods: 1) descriptive analysis: in order to study wide-ranging information related to the general conditions and tourism in Phuket, i.e. the number of tourists and tourism revenue of foreign and Thai tourists in Phuket 2) quantitative data analysis: in order to demonstrate the correlation of variables used to analyze the changes of Gross Provincial Product in economic sector related to tourism with Gross Provincial Product of Phuket and to analyze the correlation between exchange rate and the demand for travel to Phuket by studying Chinese Yuan Renminbi, Russian Ruble and Australian Dollar. These were the top three foreign currencies being used in Phuket via applying regression analysis and estimating parameters in ordinary least squares as well as testing for stationary in time series data through unit root test.

The results of this study indicated that 1) the number of foreign tourists in Phuket was higher than that of Thai tourists and the tourism revenue from foreign tourists was greater than that of Thai tourists at the ratio of 82 : 18; 2) Gross Provincial Product in economic sectors related to tourism were in 3 areas affecting Gross Provincial Product of Phuket significantly at 95 percent level of confidence: hotels and restaurants, real estate, renting and business activities and wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods 3) the number of foreign tourists in Phuket had the direct correlation with the revenue from foreign tourists significantly at the 99 percent level of confidence and the correlation analysis between the number of foreign tourists and the revenue from foreign tourists with the exchange rates showed that Chinese Yuan Renminbi and Australian Dollar had the correlation as assumed indicated that if Thai Baht depreciates, the number of tourists will increase. Russian Ruble, however, resulted in the opposite direction of the above indicated assumption, even though, the number of tourists increased. Also, after solving the equations test, the results pointed out that these 3 exchange rates were not significantly correlated. Hence, as demonstrated, the foreign exchange rate was not a factor determining demand for travel to Phuket and the revenue from foreign tourists, but there were other factors more important than the foreign exchange rate.

**Keywords:** factors determining revenue, Phuket tourism, exchange rate.

## กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์และความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจากหน่วยงานและบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในจังหวัดภูเก็ตซึ่งให้ความสนับสนุนช่วยเหลือทั้งในด้านความรู้ ข้อมูล คำแนะนำ และกำลังใจเป็นอย่างดี ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณทุกท่าน และทุกหน่วยงานเป็นอย่างยิ่งในความอนุเคราะห์ดังกล่าวนี้

ขอขอบพระคุณท่านรองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ศรีเสาวลักษณ์ รองศาสตราจารย์ ศิริพร สัจจามันท์ และอาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่าน ที่ได้ให้องค์ความรู้ในด้านวิชาการ ประสบการณ์ต่าง ๆ รวมถึงกรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา คำแนะนำอันเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา และติดตามความคืบหน้าในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระนี้มาโดยตลอด

หากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้มีประโยชน์ในทางใดได้บ้าง ผู้ศึกษาขอขอบคุณดีที่เกิดขึ้นให้แก่บุคคล และหน่วยงานที่กล่าวมาข้างต้น หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

นันท์ธิดา ศิริคุปต์

กรกฎาคม 2560

## สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย .....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ .....	จ
กิตติกรรมประกาศ .....	ฉ
สารบัญตาราง .....	ฅ
สารบัญภาพ .....	ญ
บทที่ 1 บทนำ .....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา .....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย .....	7
สมมติฐานในการศึกษา .....	11
ขอบเขตการศึกษา .....	12
ข้อจำกัดในการศึกษา .....	12
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	13
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ .....	15
บทที่ 2 ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง .....	17
ภาพรวมการท่องเที่ยวและทิศทางการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต .....	17
ทฤษฎีทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง .....	24
วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง .....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย .....	38
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย .....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	42
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	54
การวิเคราะห์สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต .....	55
การวิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต .....	66

## สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง กับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต.....	67
การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยว ของจังหวัดภูเก็ต.....	74
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	89
สรุปการวิจัย .....	91
อภิปรายผล .....	94
ข้อเสนอแนะ .....	100
บรรณานุกรม .....	102
ภาคผนวก .....	105
ก ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	106
ข ผลการทดสอบ Ordinary Least Square (OLS).....	115
ค ผลการตรวจสอบข้อมูลอนุกรมเวลา (Unit root).....	118
ประวัติผู้ศึกษา .....	133





สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. 2545) ..... 9
ตารางที่ 3.1	ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์ มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ..... 40
ตารางที่ 3.2	ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Exchange Rate) กับ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ของจังหวัดภูเก็ต ..... 41
ตารางที่ 3.3	ข้อมูลที่ใช้ศึกษาและทำการวิเคราะห์ ..... 43
ตารางที่ 4.1	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 ..... 55
ตารางที่ 4.2	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 ..... 57
ตารางที่ 4.3	สัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 ..... 59
ตารางที่ 4.4	การเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 ..... 60
ตารางที่ 4.5	รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 ..... 61
ตารางที่ 4.6	รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 ..... 63
ตารางที่ 4.7	สัดส่วนรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 ..... 64
ตารางที่ 4.8	ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ..... 71
ตารางที่ 4.9	สรุปจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 จำแนกรายประเทศ ..... 74
ตารางที่ 4.10	ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Exchange Rate) และ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) กับรายได้จากนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ..... 85

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2546 - 2558 .....	1
ภาพที่ 1.2 รายได้จากนักท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2546 - 2558 .....	2
ภาพที่ 1.3 จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 .....	3
ภาพที่ 1.4 รายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 .....	4
ภาพที่ 1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย .....	8
ภาพที่ 1.6 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. 2545) .....	10
ภาพที่ 2.1 แผนที่จังหวัดภูเก็ต (PHUKET MAP) .....	18
ภาพที่ 2.2 จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 .....	19
ภาพที่ 2.3 รายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 .....	20
ภาพที่ 2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวน .....	21
ภาพที่ 2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิล .....	22
ภาพที่ 2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) .....	23
ภาพที่ 3.1 ส่วนประกอบต่างๆ ของหน้าต่างสมการในโปรแกรม EViews .....	49
ภาพที่ 4.1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 (รายปี) .....	56
ภาพที่ 4.2 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 (รายปี) .....	58
ภาพที่ 4.3 สัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 .....	59
ภาพที่ 4.4 การเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 .....	60
ภาพที่ 4.5 รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 (รายปี) .....	62
ภาพที่ 4.6 รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 (รายปี) .....	64
ภาพที่ 4.7 สัดส่วนรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต .....	65
ภาพที่ 4.8 สัดส่วนรายได้การท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตต่อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) .....	66

## สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.9 ผลการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) กับผลผลิตของสาขาทางเศรษฐกิจต่างๆ.....	68
ภาพที่ 4.10 สรุปรายงานนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 จำแนกรายประเทศ.....	75
ภาพที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ตกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน.....	76
ภาพที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวรัสเซียกับรายได้จากนักท่องเที่ยวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย.....	77
ภาพที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียของเครือรัฐออสเตรเลีย.....	78
ภาพที่ 4.14 ผลการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) กับจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Exchange Rate).....	81

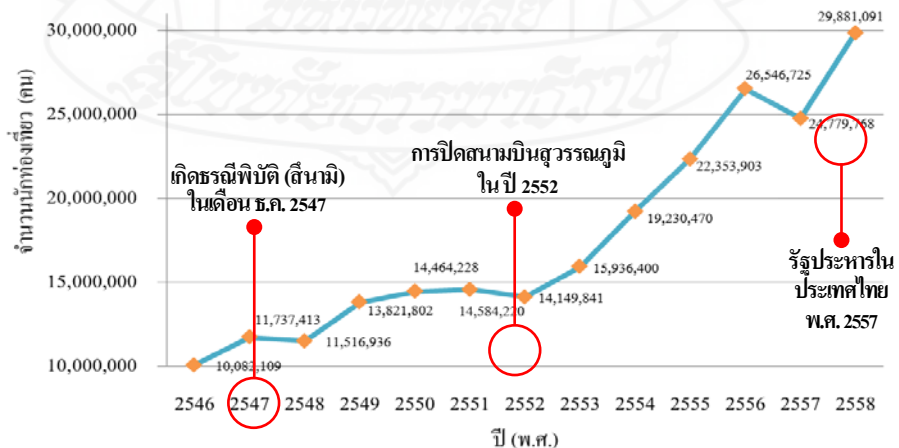
# บทที่ 1

## บทนำ

### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศจากการนำรายได้เข้าสู่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้สรุปเป้าหมายการท่องเที่ยวในปี 2559 ว่าประเทศไทยมีโอกาสทำรายได้จากการท่องเที่ยวประมาณ 2.3 ล้านล้านบาท แบ่งเป็นตลาดต่างประเทศ 1.42 ล้านล้านบาท และนักท่องเที่ยวชาวไทย 8.8 แสนล้านบาท โดยจะส่งเสริมการท่องเที่ยวในเชิงคุณภาพและเน้นการเพิ่มค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประมาณ 10-12% ผ่านการพัฒนาสินค้าท่องเที่ยวใหม่ๆ โดยคาดว่าในปี 2560 รายได้มีโอกาสเพิ่มเป็น 2.5-2.6 ล้านล้านบาท หากสามารถปรับสู่การท่องเที่ยวเชิงคุณภาพได้สำเร็จ (กรมการท่องเที่ยว, 19 กุมภาพันธ์ 2558)

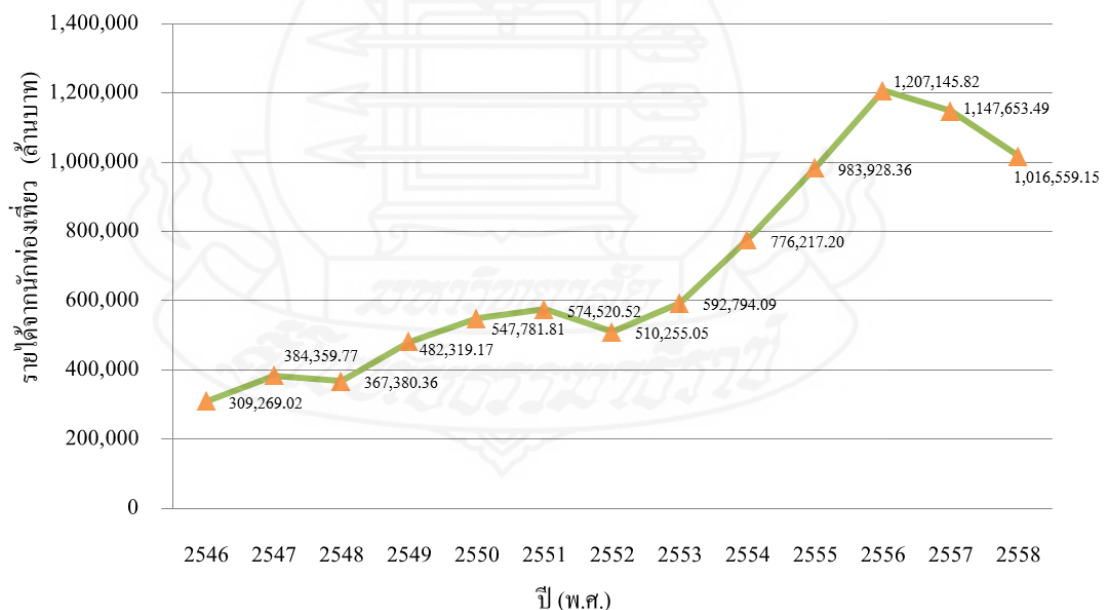
จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทยระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เว้นแต่ในปีที่ประเทศไทยประสบกับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เช่น การเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ในปี 2547 ทำให้เกิดผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยว ในปี 2548 การปิดสนามบินสุวรรณภูมิ ในปี 2552 โดยเฉพาะเหตุการณ์รัฐประหารในประเทศไทย ปี 2557 ที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก จากปี 2556 เป็นจำนวน 1,766,957 คน (6.66%) ดังแสดงในภาพ 1.1



ภาพที่ 1.1 จำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2546 - 2558

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

และสถิติรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาประเทศไทย ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่ารายได้จากชาวต่างชาติ มีแนวโน้มเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติโดยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและหดตัวในช่วงเวลาที่มีเหตุการณ์ส่งผลกระทบต่อ การท่องเที่ยว โดยเฉพาะเหตุการณ์รัฐประหารในประเทศไทย ปี 2557 ทำให้รายได้จากนักท่องเที่ยว ลดลงอย่างมากจากปี 2556 เป็นจำนวน 59,492.33 ล้านบาท (4.93%) สำหรับในปี 2558 แม้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศไทยจะเพิ่มขึ้น เป็นจำนวน 5,101,723 คน (20.59%) จากปี 2557 แต่รายได้จากนักท่องเที่ยวของประเทศไทยลดลงเป็นจำนวน 131,094.34 ล้านบาท (11.42%) โดยมี เหตุผลอันเนื่องมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวจาก East Asia เพิ่มขึ้น 36.47% ทำให้รายได้เพิ่มขึ้น 11.93% โดยนักท่องเที่ยวจาก East Asia ที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวจีน ซึ่ง เพิ่มขึ้นถึง 71.60% ทำให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีนเพิ่มขึ้น 42.85% ขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยว จากยุโรปลดลง 8.5% ทำให้รายได้ลดลง 34.49% โดยนักท่องเที่ยวจากยุโรปที่ลดลงเป็นจำนวนมาก ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวรัสเซีย ซึ่งลดลงถึง 44.87% ทำให้รายได้ลดลง 57.44% ดังนั้นจะเห็นได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น อาจไม่ได้ทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นเสมอไป คุณภาพของ นักท่องเที่ยว จึงมีความสำคัญและเป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทย ดังแสดงในภาพ 1.2

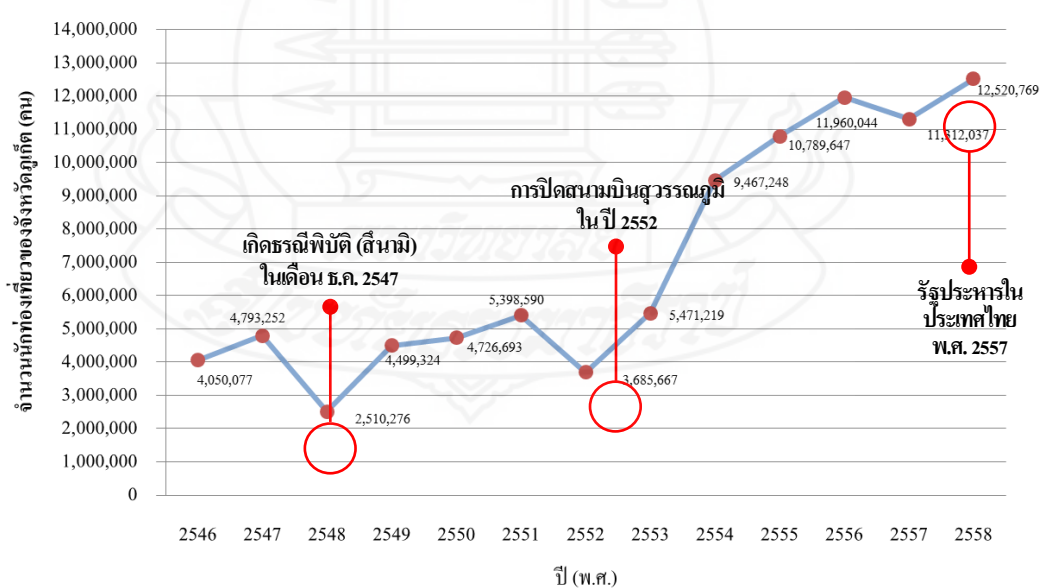


ภาพที่ 1.2 รายได้จากนักท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2546 – 2558

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

ด้วยความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวซึ่งถือเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมหลักที่นำรายได้ในรูปของเงินตราต่างประเทศให้แก่ประเทศไทยเป็นจำนวนมาก จังหวัดภูเก็ตจึงถือเป็นหนึ่งในเมืองท่องเที่ยวที่สำคัญในลำดับต้นๆ ของประเทศซึ่งเป็นจังหวัดที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และสวยงาม มีโครงสร้างของแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางเรือและทางอากาศ ดังนั้นผู้บริหารภาครัฐจากทั้งกระทรวงด้านเศรษฐกิจ คมนาคม และการท่องเที่ยว และกีฬา ได้มีแผนที่จะพัฒนาและยกระดับภูเก็ตให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว "Premium Destination" และ "Service Premium" เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวภูเก็ต 8-10 ล้านคนต่อปี (กรมการท่องเที่ยว, 27 กุมภาพันธ์ 2558)

จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพที่ 1.3 ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางนักท่องเที่ยวของประเทศไทย เว้นแต่ในปีที่ประเทศไทยจะประสบกับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เช่น การเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ในปี 2547 การปิดสนามบินสุวรรณภูมิในปี 2552 และรัฐประหารในประเทศไทย ในปี 2557 โดยเฉพาะการเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ปี 2547 ที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตในปี 2548 ลดลงอย่างมากจาก ปี 2547 เป็นจำนวน 2,282,976 คน (47.63%)

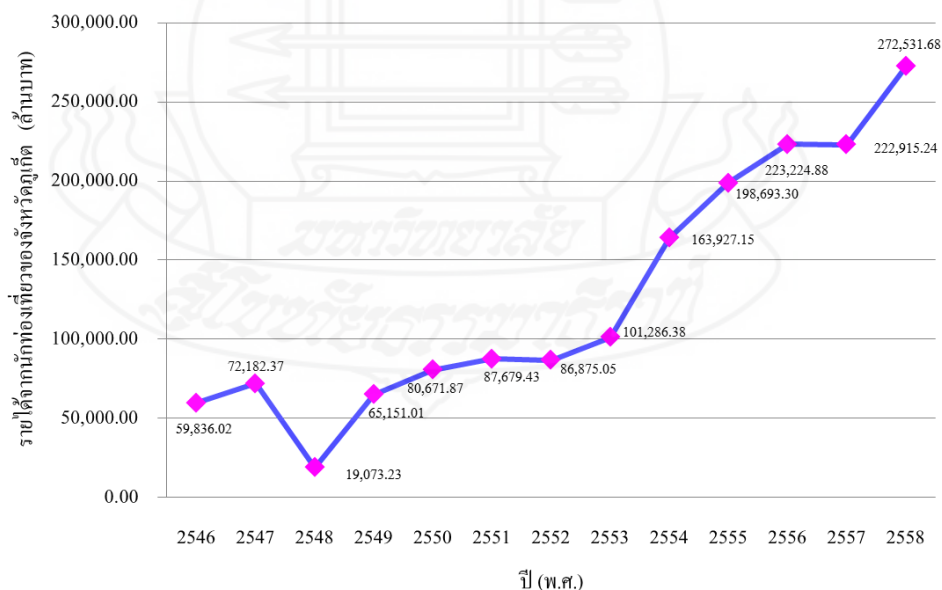


ภาพที่ 1.3 จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

และสถิติรายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่า รายได้จากนักท่องเที่ยว มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นในปี 2548 ซึ่งได้รับผลกระทบจากการเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ในปี 2547 ทำให้รายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตลดลงอย่างมากเป็นจำนวน 53,109.14 ล้านบาท (73.58%) ดังแสดงในภาพที่ 1.4 และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลกระทบจากเหตุการณ์ต่างๆ ต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวของประเทศไทย และรายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต พบว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวของประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์รัฐประหารมากกว่าการเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ซึ่งมีผลกระทบต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวของประเทศไทยเพียง 16,979.41 ล้านบาท (4.42%) ขณะที่รายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตจะได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์การเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) มากกว่ารัฐประหาร ในปี 2557 ซึ่งมีผลกระทบต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตเพียง 309.64 ล้านบาท (0.14%) ดังนั้นรูปแบบของผลกระทบต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวของประเทศไทยและรายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตจึงเป็นคนละรูปแบบกัน

จากข้อมูลสรุปจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 จำแนกรายประเทศ พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต 3 อันดับแรก ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากสาธารณรัฐประชาชนจีน (32.8%) สหพันธรัฐรัสเซีย (17.6%) และเครือรัฐออสเตรเลีย (9.7%) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.9



ภาพที่ 1.4 รายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว

นอกจากจังหวัดภูเก็ตจะเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติแล้ว จังหวัดภูเก็ตยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งด้วย โดยจากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการขยายตัวร้อยละ 6.17 จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และมีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 12.63% รายละเอียดดังตารางที่ 4.2

และเมื่อพิจารณาโครงสร้างทางเศรษฐกิจจังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่ต้องสนองต่อความต้องการด้านการท่องเที่ยวเป็นหลัก อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดภูเก็ตและของประเทศโดยรวม ทั้งด้านการสร้างมูลค่าเพิ่ม การจ้างงาน และการกระจายรายได้สู่ระดับรากหญ้า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวครอบคลุมหลายธุรกิจ ได้แก่ ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคาร ธุรกิจการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน ธุรกิจตัวกลางทางการเงิน ธุรกิจการก่อสร้าง ธุรกิจบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ ธุรกิจการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม เป็นต้น โดยจะเห็นได้จากสัดส่วนของสาขาที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว มีสัดส่วนเป็น 90% ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัวของจังหวัดภูเก็ตเป็นอันดับที่ 1 ของภาคใต้ และเป็นอันดับที่ 9 ของประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, กุมภาพันธ์ 2560)

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต โดยเมื่อพิจารณาผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ตั้งแต่ ปี 2546 ถึงปี 2557 พบว่ามูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ปี 2546 เท่ากับ 52,751 ล้านบาท และมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ปี 2557 เท่ากับ 110,611 ล้านบาท ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ณ ราคาคงที่ มีอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ย 7.56% ต่อปี ซึ่งมูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ สาขาการผลิตภาคเกษตรมีอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ย 2.37% ต่อปี รายละเอียดดังตารางที่ 1.1

ขณะที่มูลค่าเพิ่ม ณ ราคาคงที่ สาขาการผลิตภาคนอกเกษตรมีอัตราการเติบโตขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยเฉลี่ย 8.08% ต่อปี และสาขาการผลิตภาคนอกเกษตรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว มีอัตราการขยายตัวมากกว่าสาขาการผลิตอื่นๆ กล่าวคือ สาขาโรงแรมและภัตตาคารมีอัตราการเติบโตขยายตัวโดยเฉลี่ย 10.62% ต่อปี สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน มีอัตราการเติบโตขยายตัวโดยเฉลี่ย 3.40% ต่อปี สาขาตัวกลางทางการเงิน มีอัตราการเติบโตขยายตัวโดยเฉลี่ย 10.28% ต่อปี สาขาการก่อสร้าง มีอัตราการเติบโตขยายตัวโดยเฉลี่ย 5.07% ต่อปี สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ มีอัตราการเติบโตขยายตัวโดยเฉลี่ย 10.21% ต่อปี สาขาการขนส่ง สถานที่



เก็บสินค้า และการคมนาคมมีอัตราการเติบโตขยายตัวโดยเฉลี่ย 12.16% ต่อปี ดังแสดงในตารางที่ 1.1 และภาพที่ 1.6 ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการผลิตภาคเกษตรสาขาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ส่วนใหญ่มิ้อัตราการเติบโตขยายตัวอย่างต่อเนื่องและเป็นสาขาการผลิตสำคัญที่ส่งผลต่อการเติบโตของเศรษฐกิจจังหวัดภูเก็ต

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาสภาพทั่วไป และการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตและการขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (Gross Provincial Product: GPP) รวมถึงศึกษาระดับและทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ด้วยเหตุผลที่อัตราแลกเปลี่ยนจะมีผลต่ออุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว บนสมมติฐานที่ว่า หากค่าเงินบาทอ่อน จะทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยจะศึกษาอัตราแลกเปลี่ยนของเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด 3 อันดับแรก กล่าวคือ สาธารณรัฐประชาชนจีน สกุดเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุดเงินรูเบิล และเครือรัฐออสเตรเลีย สกุดเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย ตามลำดับ กับจำนวนและรายได้ของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต ประกอบกับจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งงานวิจัยต่างๆ พบว่า ยังไม่มีการศึกษาวิจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตในประเด็นของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจศึกษาในประเด็นดังกล่าวข้างต้น

ผลของการศึกษาจะทำให้ทราบว่าแต่ละปัจจัยมีผลต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดภูเก็ตในระดับมากหรือน้อยเพียงไร โดยจะเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย ทิศทาง ยุทธศาสตร์ และบทบาทภาครัฐและภาคเอกชน ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต รวมถึงเพื่อที่จะพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวในมิติใหม่ และต่อยอดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้มีศักยภาพรองรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยวและตอบสนองรูปแบบการท่องเที่ยวที่จะมีขึ้นในอนาคต จะทำให้สามารถขยายฐานนักท่องเที่ยวให้เพิ่มขึ้นต่อไป

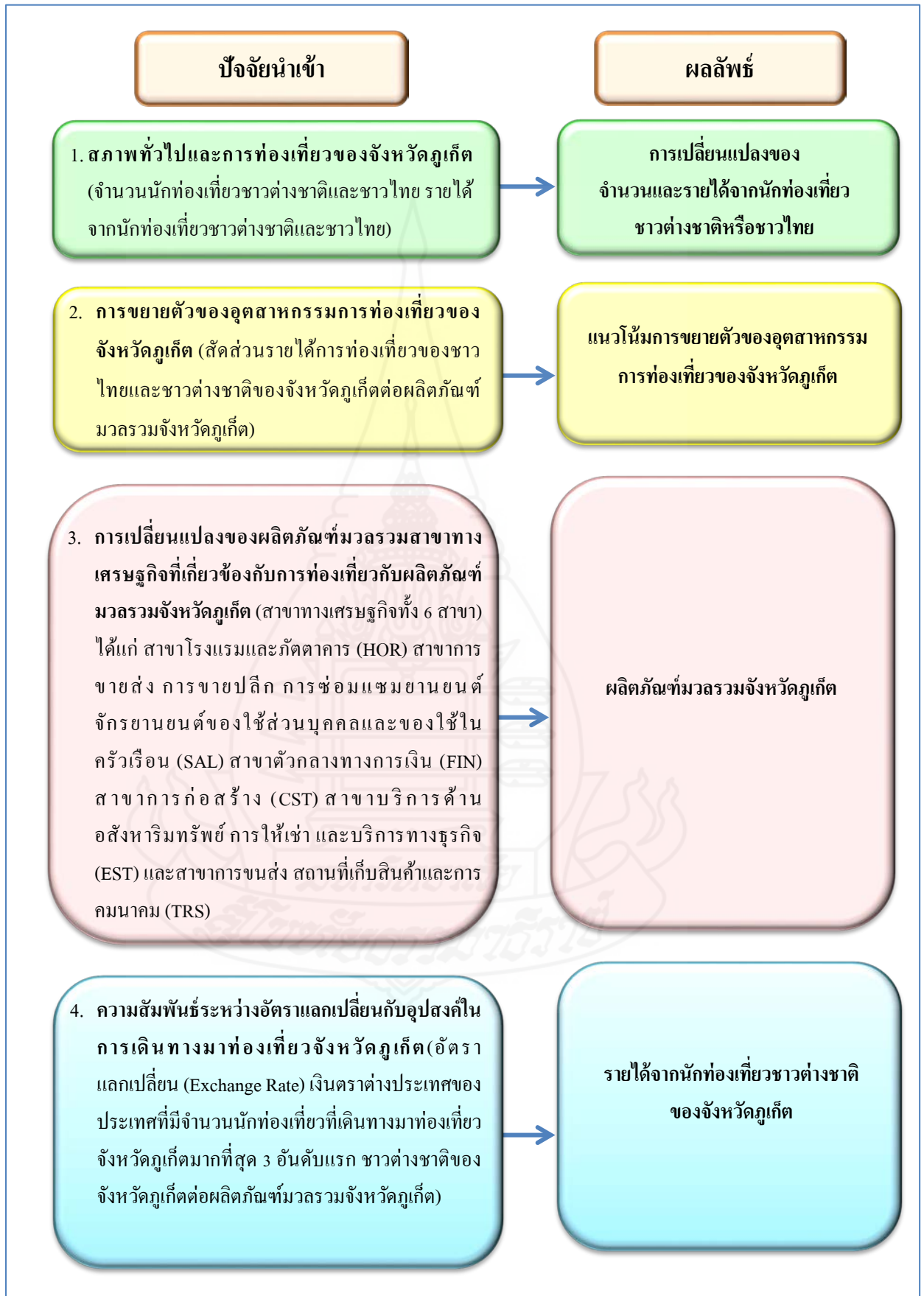
## 2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต
- 2.2 เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต
- 2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

## 3. กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) การศึกษาสภาพทั่วไปและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต โดยพิจารณาจากข้อมูลทุติยภูมิ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติและชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 รวม 13 ปี 2) การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต โดยพิจารณาจากสัดส่วนรายได้การท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต 3) การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต วิเคราะห์โดยใช้สมการการถดถอย (Regression Analysis) และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร (Correlation Analysis) เพื่อพิจารณาแนวโน้มและความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และวิเคราะห์การถดถอย ทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) คือ รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กับตัวแปรอิสระ (X) ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดังแสดงในภาพที่ 1.5



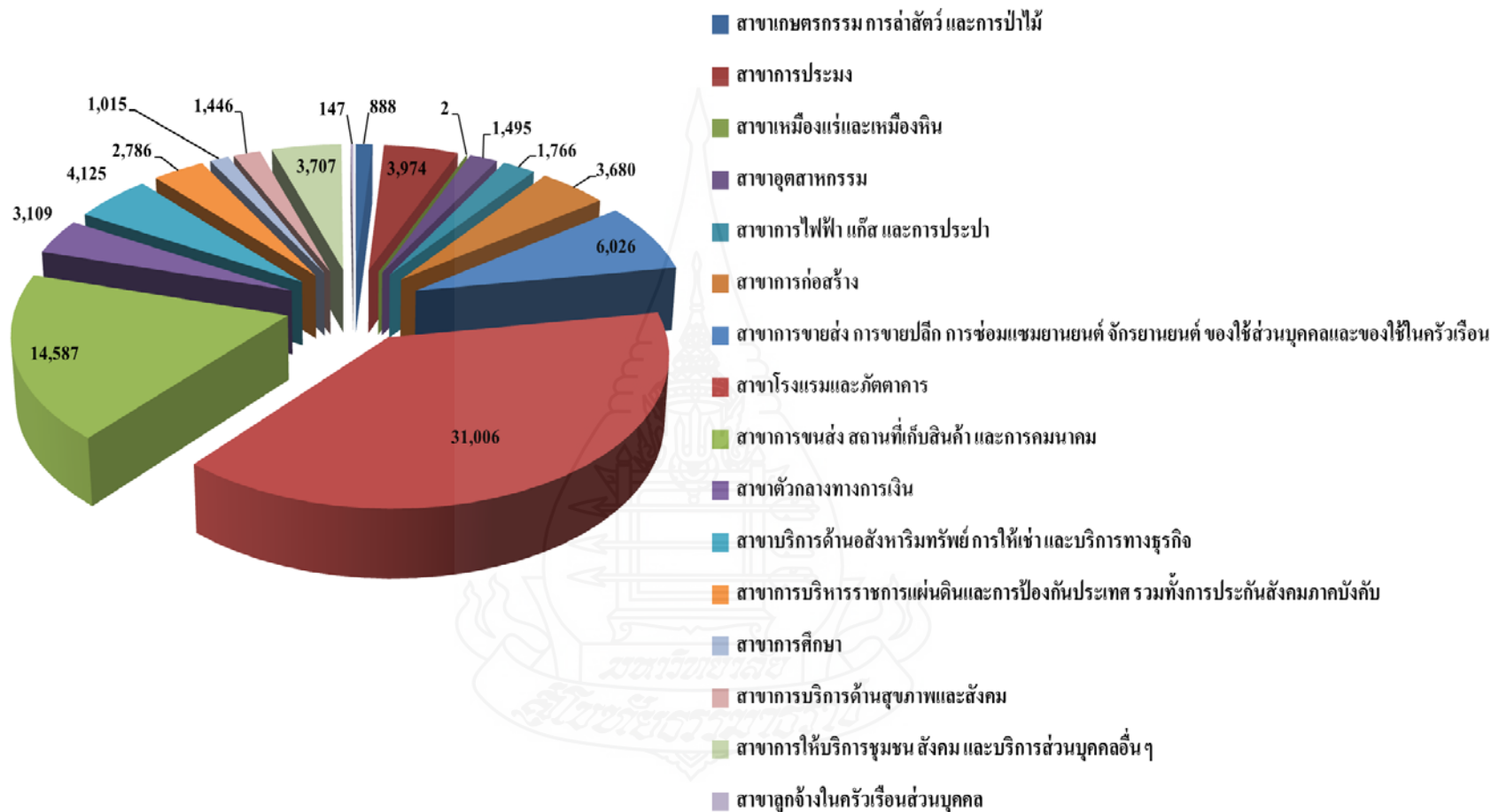
ภาพที่ 1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตารางที่ 1.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดแบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. 2545)

	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555	2556	2557p	ค่าเฉลี่ย
ภาคเกษตร	4,174	4,725	4,590	4,440	4,950	4,539	4,699	4,347	4,394	4,042	4,216	4,075	4,433
สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	1,044	1,035	1,066	1,069	1,032	933	877	787	754	656	702	701	888
สาขาการประมง	3,130	3,767	3,544	3,340	4,226	3,925	4,409	4,160	4,414	4,261	4,375	4,139	3,974
ภาคนอกเกษตร	48,577	56,675	47,045	62,353	70,751	72,805	69,665	79,567	86,696	97,021	104,160	106,436	75,146
สาขาเหมืองแร่และเหมืองหิน	14	10	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
สาขาอุตสาหกรรม	909	1,596	1,264	1,205	1,564	1,517	1,099	1,500	1,747	2,038	1,914	1,585	1,495
สาขาการไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	1,046	1,201	1,150	1,207	1,412	1,613	1,814	1,982	2,134	2,409	2,548	2,677	1,766
สาขาการก่อสร้าง	2,872	2,902	4,003	2,921	4,507	4,487	3,247	4,623	3,601	3,581	3,949	3,461	3,680
สาขาการขนส่ง การขมิ้น การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	4,568	5,385	5,505	6,448	6,818	6,461	6,083	6,271	5,982	6,123	6,248	6,415	6,026
สาขาโรงแรมและภัตตาคาร	19,512	24,612	16,169	25,073	29,035	26,701	25,415	30,484	36,515	43,167	48,492	46,891	31,006
สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	7,885	8,649	7,032	11,704	12,779	14,048	14,021	16,021	17,333	20,237	21,293	24,045	14,587
สาขาตัวกลางทางการเงิน	1,707	1,941	2,142	2,453	2,705	2,800	3,057	3,120	3,557	4,039	4,854	4,938	3,109
สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ	2,168	2,598	2,998	3,862	4,262	4,657	4,312	4,188	4,734	4,949	4,803	5,970	4,125
สาขาการบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	1,553	1,609	1,623	1,577	1,529	3,463	3,454	3,543	3,526	3,969	3,914	3,673	2,786
สาขาการศึกษา	917	911	978	1,102	1,105	1,078	1,083	1,161	1,108	960	846	931	1,015
สาขาการบริการด้านสุขภาพและสังคม	820	903	938	988	1,014	1,151	1,475	1,789	1,834	2,059	2,179	2,207	1,446
สาขาการให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	4,509	4,273	2,810	3,594	3,905	4,125	3,656	4,010	4,400	3,046	3,064	3,089	3,707
สาขาธุรกิจอื่นส่วนบุคคล	97	96	168	183	142	134	198	153	116	171	117	185	147
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product)	52,751	61,398	51,635	66,821	75,731	77,414	74,395	84,101	91,287	101,161	108,473	110,611	79,648

หมายเหตุ: เป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ



ภาพที่ 1.6 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. 2545)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

#### 4. สมมติฐานในการศึกษา

ปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ได้แก่  
สมมติฐานที่ 1

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของสาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาการก่อสร้าง สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ และสาขา การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดภูเก็ต (Gross Provincial Product: GPP) ดังสมการนี้

$$GPP = f(HOR, SAL, FIN, CST, EST, TRS)$$

กล่าวคือ เมื่อผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัด ภูเก็ตเพิ่มขึ้น จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้นด้วย

สมมติฐานที่ 2

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Exchange Rate) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน (CNY) สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล (RUB) เครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงิน ดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) และจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต ดังสมการนี้

$$RFT = f(FT, \text{Exchange Rate})$$

$$RFT = f(FT, CNY, RUB, AUD)$$

กล่าวคือ เมื่อเงินบาทอ่อนค่าลง นักท่องเที่ยวต่างชาติน่าจะเดินทางมาเที่ยวจังหวัด ภูเก็ตเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีอำนาจในการซื้อมากขึ้น โดยใช้เงินของประเทศตนเองน้อยลงในการ มาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ดังนั้น อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและจำนวนนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ น่าจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต

## 5. ขอบเขตการศึกษา

ในศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณา ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต โดยจัดเก็บข้อมูลต่างๆ ดังนี้

5.1 ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต และรายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติและชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

5.2 ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต แบบปริมาณลูกโซ่ (ปีอ้างอิง พ.ศ. 2545) และผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2557 เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

5.3 ข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และรายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด 3 อันดับแรก อันได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน สกุดเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุดเงินรูเบิล และเครือรัฐออสเตรเลีย สกุดเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย ตามลำดับ โดยเก็บข้อมูลทศวรรษ รายไตรมาส ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 รวม 13 ปี เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

5.4 การตรวจสอบความคงที่ของข้อมูลอนุกรมเวลา โดยการทดสอบ Unit root ของตัวแปรทุกตัวในข้อ 5.2 และ 5.3 ด้วยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test (ADF - Test) แล้วมาทำการวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square)

## 6. ข้อยกเว้นในการศึกษา

ข้อยกเว้นในการศึกษาครั้งนี้ คือ ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอยู่ในรูปแบบรายปี จึงต้องทำการคำนวณให้เป็นแบบรายไตรมาสก่อนนำมาใช้ศึกษาและวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ตามวิธีการที่เรียกว่า Top Down

โดยกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) แยกย่อยออกมาเป็นข้อมูลรายจังหวัดตามสัดส่วนตัวชี้วัดในสาขาการผลิตต่างๆ

ดังนั้นในการหาข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตรายไตรมาส ผู้วิจัยจึงใช้การคำนวณสัดส่วนรายไตรมาสจากปัจจัยที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด อันได้แก่สัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรายไตรมาสในปีนั้นๆ มาเป็นสัดส่วนในการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตรายไตรมาส จากผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตรายปีในแต่ละปีที่มีข้อมูลอยู่แล้ว ซึ่งเป็นแนวทางที่ได้รับคำแนะนำจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางจุฬารัตน์ ชมภูพันธ์ผู้อำนวยการส่วนผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด ณ เวลาประมาณปี 2555 – 2556) และสำนักงานคลังจังหวัดภูเก็ต (นางสาวนฤมน ศรีสังข์ นักวิชาการคลังชำนาญการ เวลาประมาณ ปี 2555 – 2556) และเป็นแนวทางในการทำงานเดียวกันกับแนวทางที่ สศช. จัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด จากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศตามวิธีการที่เรียกว่า Top Down โดยกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ แยกย่อยออกมาเป็นข้อมูลรายจังหวัด ตามสัดส่วนตัวชี้วัดในสาขาการผลิตต่างๆ นอกจากนี้ วิทยา อุดมวงษ์ (2550) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดด้านข้อมูลการลงทุน ที่ไม่มีการจัดเก็บเป็นรายภาคเศรษฐกิจในการศึกษาลักษณะและปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด กรณีศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จึงใช้สัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรและภาคนอกเกษตรต่อผลิตภัณฑ์จังหวัด เป็นฐานในการคำนวณมูลค่าการลงทุนในภาคเศรษฐกิจนั้น ด้วยข้อจำกัดข้างต้น จึงส่งผลทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถใช้ข้อมูลที่มีความละเอียดมากขึ้นในรูปแบบรายเดือน

## 7. นิยามศัพท์เฉพาะ

คำศัพท์เฉพาะที่นำมาใช้ในการศึกษาปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต มีดังนี้

7.1 ปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจ หมายถึง ตัวแปรต่างๆ ประกอบด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล และเครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์

7.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด หมายถึง มูลค่าการผลิตสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายของจังหวัดซึ่งมีค่าเท่ากับมูลค่าเพิ่ม (Value added) จากกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดที่ผลิตขึ้นในขอบเขตของจังหวัด ซึ่งโครงสร้างการผลิตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดจำแนกเป็น



16 สาขาการผลิต<sup>1</sup> ได้แก่ การเกษตรกรรมการล่าสัตว์ และการป่าไม้/การประมง/การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน/การอุตสาหกรรม/การไฟฟ้า ก๊าซ และประปา/การก่อสร้าง/การขนส่ง การขายปลีก การซ่อมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน/โรงแรม และภัตตาคาร/ การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม/ตัวกลางทางการเงิน/บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการธุรกิจ/การบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศ และการประกันสังคมภาค บังคับ/การศึกษา/การบริการสุขภาพและสังคมสงเคราะห์/การบริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ/ลูกจ้างในในครัวเรือนส่วนบุคคล

**7.3 นักท่องเที่ยว (Tourist)** หมายถึง นักท่องเที่ยวที่ค้างคืน เดินทางมาเยือน และพักอยู่ในประเทศ ตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป โดยใช้บริการสถานที่พักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยวต่างๆ (Local Accommodation) โดยแยกตามลักษณะของนักท่องเที่ยว<sup>2</sup> ดังนี้

**7.3.1 นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ (International Tourist)** หมายถึง ชาวต่างประเทศ ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยและพำนักอยู่ในประเทศไทยครั้งหนึ่ง ๆ ไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง และไม่เกิน 90 วัน และชาวต่างประเทศเหล่านี้จะต้องเดินทางเข้ามาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ คือ

- 1) เดินทางเข้ามาเพื่อท่องเที่ยว เยี่ยมญาติ/เพื่อนๆ พักผ่อน การศาสนา การศึกษา การประชุมสัมมนา การทูต
- 2) การเดินทางเข้ามาเพื่อประสงค์ติดต่อทางธุรกิจหรือการค้าขาย
- 3) เดินทางเข้ามาและออกไปกับเรือเดินสมุทรลำเดียวกันที่แวะจอด ณ ท่าเรือและขึ้นมาค้างคืนบนบก

สำหรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางออกจากประเทศไทยแล้ว และเดินทางกลับเข้ามาใหม่ในการกลับมาครั้งที่ 2 หรือครั้งต่อไป หากแต่ละครั้งพำนักอยู่ในประเทศไทยเกินกว่า 24 ชั่วโมง ก็จะถูกรับรวมเข้าเป็นนักท่องเที่ยวอีกครั้งหนึ่งตามหลักเกณฑ์ที่ทุกประเทศปฏิบัติกัน ส่วนใหญ่ผู้โดยสารที่เดินทางผ่านหรือแวะต่อเครื่องบิน ณ ท่าอากาศยานนานาชาติ จะไม่นับรวมเข้าเป็นนักท่องเที่ยว และผู้ที่อาศัยอยู่ติดเขตชายแดนไทย เข้ามาเยือนกลับก็ไม่นับเป็นนักท่องเที่ยวเช่นกัน

<sup>1</sup> สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, (2557), “ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม”

<sup>2</sup> กรมการท่องเที่ยว, (Department of Tourism) (2549), “ระบบฐานข้อมูลการท่องเที่ยว”

**7.3.2 นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourist)** หมายถึง นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืนอาจเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวที่อยู่ในประเทศไทยเดินทางมาจากจังหวัดที่อยู่อาศัยปกติของตนไปยังจังหวัดอื่นๆ ระยะเวลาที่พำนักอยู่ไม่เกิน 60 วัน

**7.4 จำนวนนักท่องเที่ยว** หมายถึง ตัวแปรเกี่ยวกับอุปสงค์การท่องเที่ยวด้านจำนวนของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งจำแนกออกเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ<sup>2</sup>

**7.5 รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ (International Tourism Receipts)** หมายถึง รายรับจากการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ รายรับจากต่างประเทศอันเป็นผลจากค่าใช้จ่ายในการบริโภคสินค้าและบริการโดยนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศ แต่ไม่รวมถึงค่าโดยสารระหว่างประเทศ<sup>3</sup>

**7.6 รายได้การท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวในประเทศ (Domestic Tourism Receipts)** หมายถึง รายรับจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในประเทศ ซึ่งอาศัยอยู่ในประเทศนั้นๆ ทั้งจากการเดินทางเพื่อธุรกิจและเพื่อพักผ่อน<sup>2</sup>

**7.7 อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate)** หมายถึง อัตราที่เทียบระหว่างค่าของเงินสกุลหนึ่ง (เช่น เงินสกุลท้องถิ่น) กับ หนึ่งหน่วยของเงินสกุลหลัก เช่น ค่าของเงินบาทเทียบกับ 1 หน่วยดอลลาร์ สหรัฐเท่ากับ 35.038 บาท เป็นต้น ระบบอัตราแลกเปลี่ยน มี 2 ระบบ คือ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ (Fixed Exchange Rate) และระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัว (Floating Exchange Rate)<sup>3</sup>

## 8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยหวังว่าจะเกิดประโยชน์ต่างๆ ดังนี้

8.1 ทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

8.2 ทำให้ทราบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจใดที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

<sup>3</sup> ธนาคารแห่งประเทศไทย, (Bank of Thailand) (2558), “อัตราแลกเปลี่ยน”

8.3 ทำให้ทราบระดับและทิศทางความสัมพันธ์ของปัจจัยเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด 3 อันดับแรก อันได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน (CNY) สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล (RUB) และเครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ที่มีผลต่อภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต



## บทที่ 2

### ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาสภาพทั่วไป ภาพรวมการท่องเที่ยวและทิศทางการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ทฤษฎีทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดและแนวทางการศึกษาโดยมีสาระสำคัญที่สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ภาพรวมการท่องเที่ยวและทิศทางการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต
2. ทฤษฎีทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง
3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

#### 1. ภาพรวมการท่องเที่ยวและทิศทางการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

##### 1.1 ลักษณะทางภูมิประเทศและภูมิอากาศของจังหวัดภูเก็ต<sup>4</sup>

###### 1.1.1 ภูมิประเทศและภูมิอากาศของจังหวัดภูเก็ต

จังหวัดภูเก็ต เป็นจังหวัดในภาคใต้ตอนบนของประเทศไทย มีลักษณะเป็นเกาะ จัดเป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย ร้อยละ 30 เป็นพื้นที่ราบอยู่ตอนกลาง และตะวันออกของเกาะ พื้นที่ ชายฝั่งด้านตะวันออกเป็นดินเลนและป่าชายเลน ส่วนชายฝั่งทะเลด้านตะวันตกเป็นภูเขา และหาดทรายที่สวยงาม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของภาคใต้ ในทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดียมีเกาะบริวาร 32 เกาะ ส่วนกว้างที่สุดของเกาะภูเก็ตเท่ากับ 21.3 กิโลเมตร ส่วนยาวที่สุดของเกาะภูเก็ต เท่ากับ 48.7 กิโลเมตร เฉพาะเกาะภูเก็ตมีพื้นที่ 543.034 ตารางกิโลเมตร ส่วนเกาะบริวารมีพื้นที่ 27 ตารางกิโลเมตร รวมพื้นที่ทั้งหมด 570.034 ตารางกิโลเมตรหรือ 356,271.25 ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 และทางหลวงจังหวัดหมายเลข 402 รวมระยะทาง 867 กิโลเมตร หรือ ระยะทางทางอากาศ คิดเป็น 688 กิโลเมตร รายละเอียดแสดงดังภาพที่ 2.1 โดยมีลักษณะภูมิอากาศ แบบ

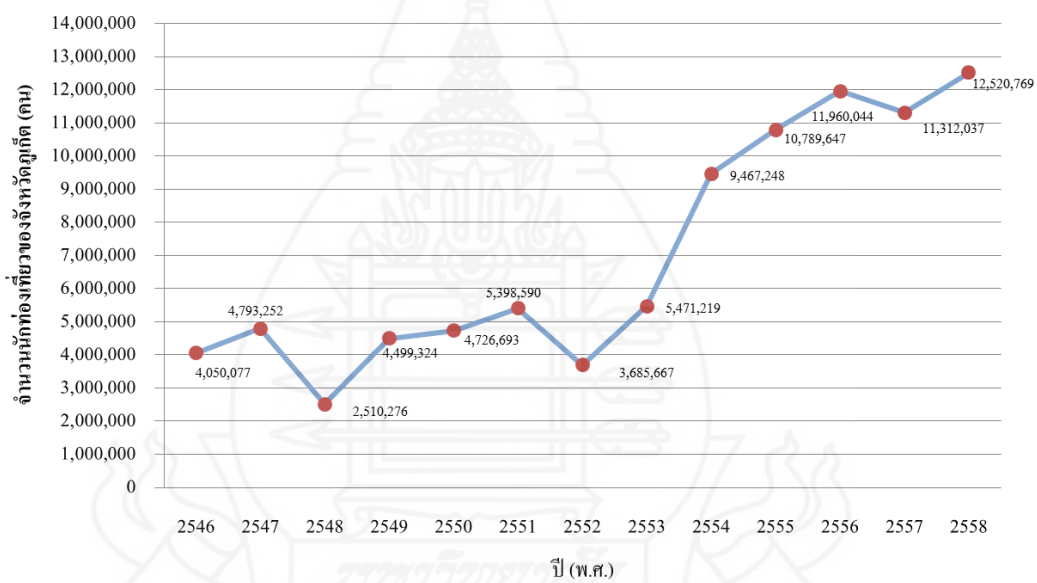
<sup>4</sup> จังหวัดภูเก็ต, (2558), “ข้อมูลการท่องเที่ยว (ข้อมูลทั่วไป)”



**1.1.2 สภาพเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต** ในอดีตส่วนใหญ่ คนจีนจะเป็นผู้ที่มีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ โดยทำเหมืองแร่ และเป็นพ่อค้าคนกลางขายยางพารา แต่ปัจจุบันความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ มาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ที่พัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่อง

## 1.2 สถิติและแนวโน้มระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต

จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่ามีจำนวนนักท่องเที่ยวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพที่ 2.2 เว้นแต่ในปีที่ประเทศไทยจะประสบกับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เช่น การเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ในปี 2547 การปิดสนามบินสุวรรณภูมิ ในปี 2552 และรัฐประหารในประเทศไทย ในปี 2557 ที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก โดยเฉพาะกรณีการเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ที่ทำให้นักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ในปี 2548 ลดลง จากปี 2547 เป็นจำนวน 2,282,576 คน (47.63%)

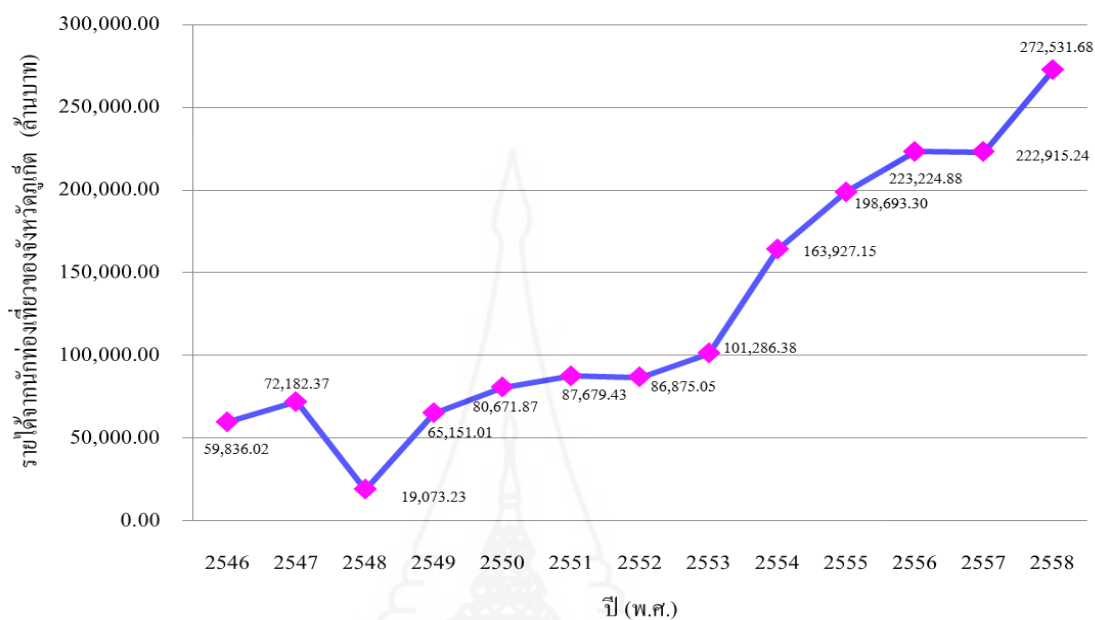


ภาพที่ 2.2 จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

และจากสถิติรายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่ารายได้จากนักท่องเที่ยว มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังแสดงในภาพที่ 2.3 ซึ่งจะเห็นได้ว่าทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตขยายตัวสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยในระหว่างปี 2546 – 2558 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต 3 อันดับแรก ได้แก่ นักท่องเที่ยวจากสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน 21,161,453 คน

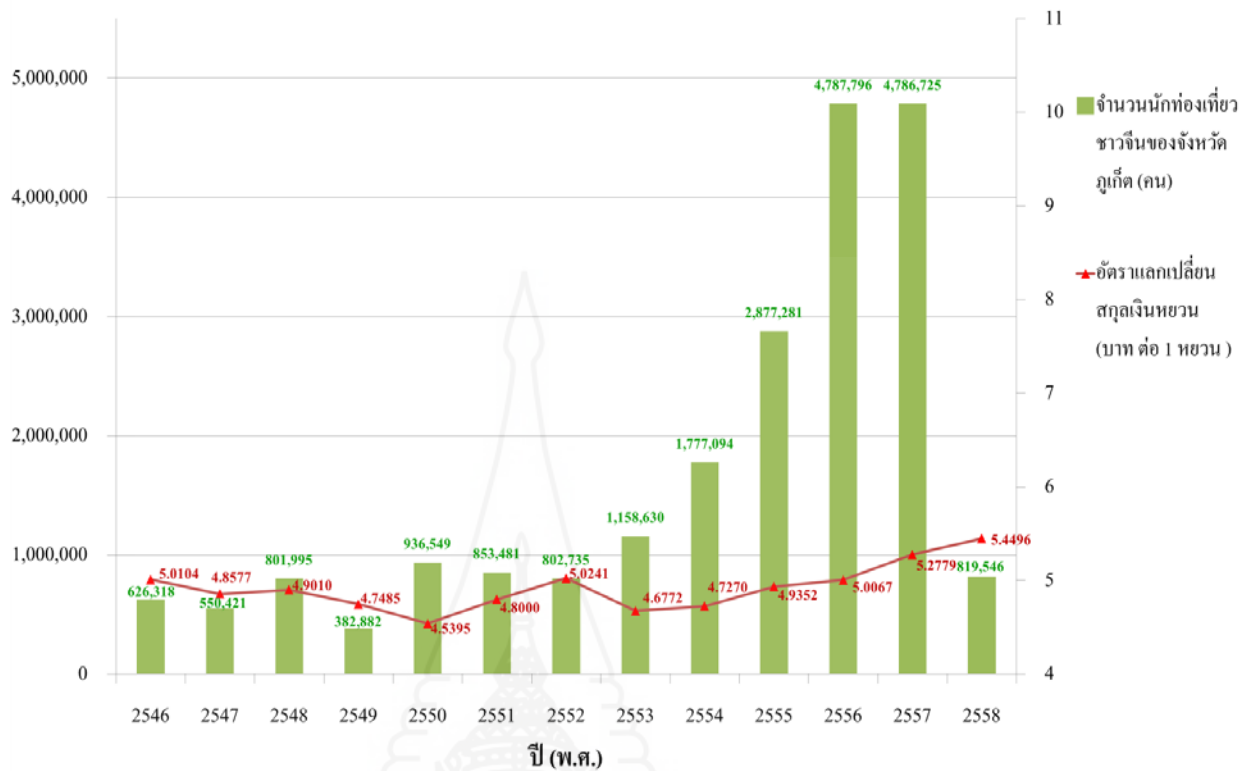
สหพันธรัฐรัสเซีย จำนวน 11,354,926 คน และเครือรัฐออสเตรเลีย จำนวน 6,258,113 คน ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4.9



ภาพที่ 2.3 รายได้จากนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

### 1.3 สถิติและแนวโน้มระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยน

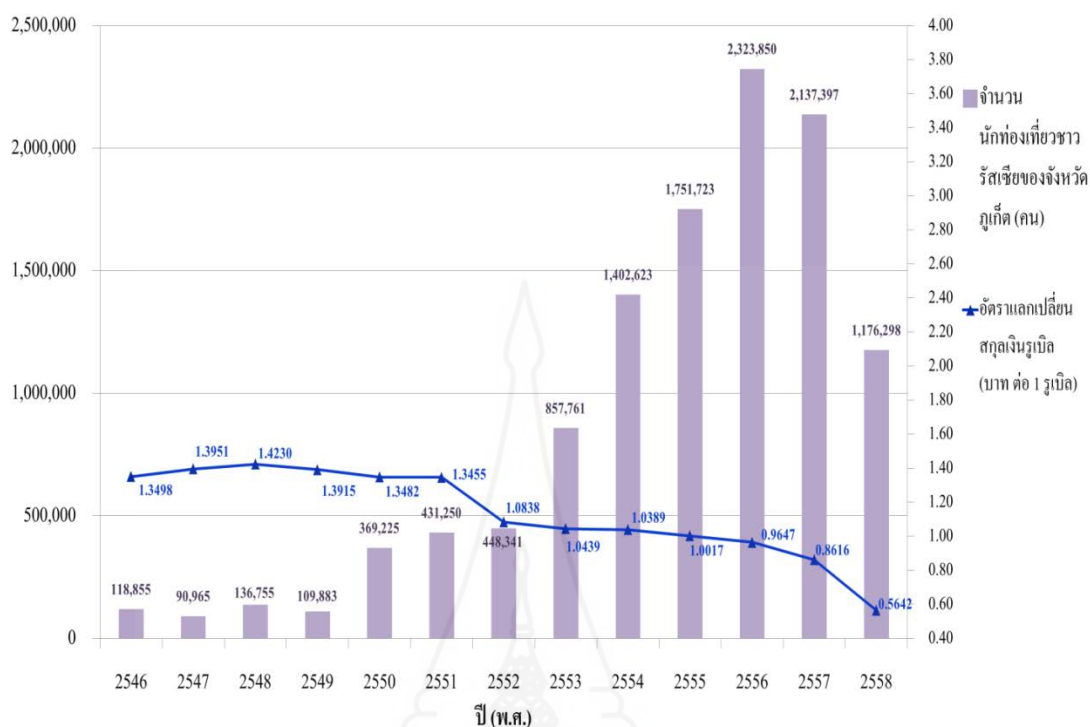


ภาพที่ 2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวน

ที่มา: กรมการท่องเที่ยวและธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตกับอัตราแลกเปลี่ยน พบว่า ตั้งแต่ปี 2546 – 2557 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ขณะที่อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินหยวนไม่เปลี่ยนแปลงมากนัก แต่ในปี 2558 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนลดลงเป็นจำนวนมากถึง 3,967,179 คน (82.88%) เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2557 โดยสกุลเงินหยวนอ่อนค่าลงจาก 5.2779 บาทต่อหยวน เป็น 5.4496 บาทต่อหยวน ดังแสดงในภาพที่ 2.4

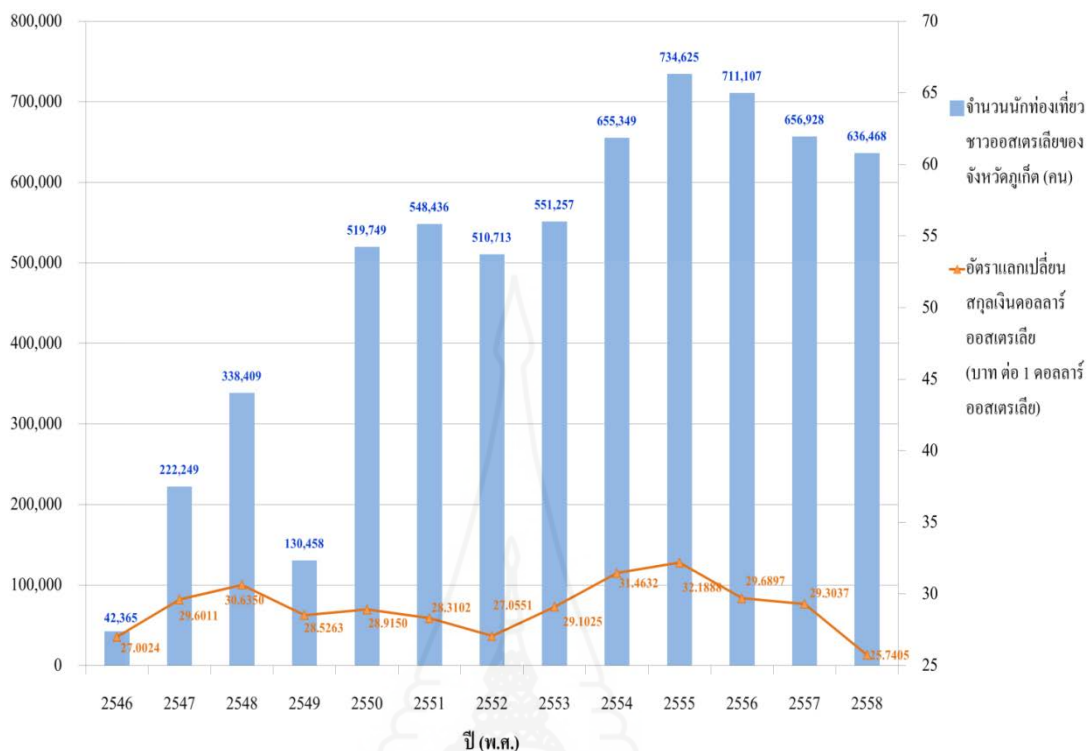




ภาพที่ 2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวยุวสตรีของรัฐราชภัฏบุรีรัมย์ และอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาท

ที่มา: กรมการท่องเที่ยวและธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวยุวสตรีของรัฐราชภัฏบุรีรัมย์กับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาท พบว่า ตั้งแต่ปี 2546 – 2556 จำนวนนักท่องเที่ยวยุวสตรีของรัฐราชภัฏบุรีรัมย์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเริ่มลดลงในปี 2557 โดยในปี 2558 จำนวนนักท่องเที่ยวยุวสตรีของรัฐราชภัฏบุรีรัมย์ลดลงอย่างมากจากปี 2557 เป็นจำนวน 961,099 คน (44.97%) และอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินบาท มีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นมาก จาก 0.8616 บาท/ดอลลาร์ ในปี 2557 เป็น 0.5642 บาท/ดอลลาร์ ในปี 2558 ดังแสดงในภาพที่ 2.5



ภาพที่ 2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD)

ที่มา: กรมการท่องเที่ยวและธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อพิจารณาจำนวนนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย พบว่า ตั้งแต่ปี 2546 – 2556 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลีย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและลดลงเล็กน้อยในปี 2557 – 2558 ขณะที่อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทเมื่อเทียบกับสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก เว้นแต่ในปี 2558 ที่สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียแข็งค่าขึ้นจาก 29.3037 บาทต่อดอลลาร์ออสเตรเลีย เป็น 25.7405 บาทต่อดอลลาร์ออสเตรเลีย ดังแสดงในภาพที่ 2.6

## 2. ทฤษฎีทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง

### 2.1 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Rates)

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาคหรืออาณาเขตทางเศรษฐกิจตั้งแต่ 2 แห่งขึ้นไป โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2527) เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ)

1) เศรษฐศาสตร์การค้าระหว่างประเทศ (International Trade) ประกอบด้วย 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ และทฤษฎีนโยบายการค้า

2) เศรษฐศาสตร์การเงินระหว่างประเทศ (International Finance) เกิดจากการที่มีการติดต่อทางด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศหรือมีการค้าระหว่างประเทศขึ้น ทำให้แต่ละประเทศต้องบันทึกรายการและตัวเลขเกี่ยวกับการรับการจ่ายเงินระหว่างประเทศลงในบัญชีดุลการชำระเงิน และในการชำระเงินดังกล่าวนี้ แต่ละประเทศจะใช้เงินตราต่างประเทศในการชำระ จึงต้องมีการแลกเปลี่ยนจากเงินสกุลหนึ่งเป็นอีกสกุลหนึ่งตามความต้องการของผู้รับเงิน ทำให้เกิดข้อมูลเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตราสกุลต่างๆ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Rates) คือ ราคาหรือค่าของเงินตราต่างประเทศหนึ่งหน่วย เช่น อัตราแลกเปลี่ยนของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ในประเทศไทย คือ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 33 บาท หรืออัตราแลกเปลี่ยนเงินปอนด์สเตอร์ลิงในประเทศไทย คือ 1 ปอนด์สเตอร์ลิง เท่ากับ 44 บาท เป็นต้น

ในทางทฤษฎีระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบ่งได้เป็น 3 แบบ คือ

1. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบคงที่ หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนแบบตายตัว กล่าวคือ ระบบอัตราแลกเปลี่ยนที่มีระดับเป้าหมายคงที่ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีการประกาศเป้าหมายอย่างเป็นทางการ และธนาคารกลางมีหน้าที่เข้าแทรกแซงในตลาดเงินตราต่างประเทศ เพื่อให้อัตราแลกเปลี่ยนคงที่อยู่นั้นๆ ระดับนั้นๆ

2. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนที่ถูกกำหนดโดยกลไกตลาด โดยการแทรกแซงจากธนาคารกลางอาจจะไม่มีเลย หรือมีน้อยมาก ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนจะเป็นไปตามอุปสงค์และอุปทานของสกุลเงินนั้นๆ

3. ระบบอัตราแลกเปลี่ยนกึ่งลอยตัว (แบบมีการจัดการ) หมายถึง ระบบที่อยู่กึ่งกลางระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนที่ถูกกำหนดโดยกลไกตลาดกับอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ โดยธนาคารกลางจะปล่อยให้อัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวได้ตามกลไกตลาดในระดับหนึ่ง แต่จะเข้าไป

แทรกแซงหากอัตราแลกเปลี่ยนเคลื่อนไหวไปในทิศทางหรืออยู่ในระดับที่ไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย

การลดค่าของเงิน (devaluation) คือ การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศให้ค่าของเงินของประเทศใดประเทศหนึ่งถูกลง เมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศ

การเพิ่มค่าของเงิน (revaluation) คือ การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศให้ค่าของเงินของประเทศใดประเทศหนึ่งแพงขึ้น เมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศ

ค่าเงินแข็งค่าขึ้น (Appreciation) เป็นการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่ส่งผลให้ค่าเงินของสกุลหนึ่ง แพงกว่าค่าเงินสกุลที่เปรียบเทียบ เช่น ปี 2548 ค่าเงินบาทอยู่ที่ 41 บาท/เหรียญสหรัฐ ปี 2549 ค่าเงินบาทอยู่ที่ 38 บาท/เหรียญสหรัฐ แสดงว่าค่าเงินบาทแพงขึ้น หรือแข็งค่าขึ้น

ค่าเงินอ่อนค่าลง (Depreciation) เป็นการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่ส่งผลให้ค่าเงินของสกุลหนึ่ง ถูกลงกว่าค่าเงินสกุลที่เปรียบเทียบ เช่น ปี 2538 ค่าเงินบาทอยู่ที่ 27 บาท/เหรียญสหรัฐ ปี 2540 ค่าเงินบาทอยู่ที่ 42 บาท/เหรียญสหรัฐ แสดงว่าค่าเงินบาทถูกลงหรืออ่อนค่าลงค่าเงิน ยกตัวอย่างเช่น เมื่อค่าเงินบาทที่อ่อนลง จะส่งผลดีต่อผู้ส่งออก เนื่องจากรายได้เงินดอลลาร์สหรัฐที่ได้จากการส่งออกสามารถนำมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทได้มากขึ้น แต่ในมุมมองของผู้นำเข้าจะตรงกันข้าม โดยค่าเงินอ่อนลงจะส่งผลลบ เนื่องจากจะต้องใช้เงินบาทจำนวนมากขึ้นในการแลกเปลี่ยนเป็นเงินดอลลาร์สหรัฐ เพื่อจ่ายซื้อสินค้าจากต่างประเทศ

สำหรับกรณีเงินบาทแข็งค่าขึ้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้นำเข้า เนื่องจากสินค้าจากต่างประเทศจะมีราคาในรูปเงินบาทที่ถูกลงแต่จะเป็นผลลบกับผู้ส่งออก เพราะเงินดอลลาร์สหรัฐที่ได้จากการส่งออกสินค้า นำมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินบาทได้มูลค่าน้อยลง

## 2.2 รายได้จากการค้าระหว่างประเทศ

ตามแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในสมัยคลาสสิก รายได้ประชาชาติ (Y) ของระบบเศรษฐกิจในขณะใดขณะหนึ่งสามารถกำหนดได้จากค่าใช้จ่ายต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจนั้น ซึ่งได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค (C) ค่าใช้จ่ายลงทุน (I) ค่าใช้จ่ายภาครัฐบาล (G) และรายได้สุทธิจากการค้าต่างประเทศ (F)

$$Y = C + I + G + F$$

รายการรายได้สุทธิจากการค้าต่างประเทศ (F) เป็นตัวกำหนดตัวหนึ่งของรายได้ประชาชาติ ซึ่งประกอบด้วยรายได้สุทธิจากการจำหน่ายสินค้าและบริการให้ต่างประเทศ รายการรายได้สุทธิจากการจำหน่ายสินค้าและบริการในต่างประเทศนั้น หมายถึง ส่วนแตกต่างระหว่างรายได้ที่ได้รับจากการจำหน่ายสินค้าและบริการให้ต่างประเทศ (X) กับรายจ่ายที่จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจากต่างประเทศ (M)

$$F = X - M$$

นั่นคือ ถ้ารายได้ที่ได้รับจากการจำหน่ายสินค้าและบริการให้ต่างประเทศ (X) มากกว่ารายจ่ายที่จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจากต่างประเทศ (M) จะทำให้รายได้สุทธิมีค่าเป็นบวก ซึ่งจะมีผลต่อเนื่องในการเพิ่มรายได้ประชาชาติ แต่ถ้ารายได้ที่ได้รับจากการจำหน่ายสินค้าและบริการให้ต่างประเทศน้อยกว่ารายจ่ายที่จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจากต่างประเทศ จะทำให้รายได้สุทธิมีค่าเป็นลบ ซึ่งจะมีผลทำให้รายได้ประชาชาติลดลง

### 2.3 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวแตกต่างกัน

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2553) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพมีหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นทั้งปัจจัยที่ไม่สามารถควบคุมได้หรือควบคุมได้ยาก ซึ่งผู้ประกอบการจะสามารถจะคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับตลาดท่องเที่ยวบ้าง และสามารถเตรียมกิจกรรมทางการตลาดเพื่อแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจเปลี่ยนแปลงไป ปัจจัยที่สำคัญมีดังนี้

#### 2.3.1 ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)

สภาพเศรษฐกิจภายในประเทศที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและสภาพเศรษฐกิจภายนอกของประเทศนักท่องเที่ยวมีผลต่อการตัดสินใจบริโภคสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวมาก โดยทำให้ระดับอุปสงค์แตกต่างกัน กล่าวคือ ประเทศที่มีเศรษฐกิจดียอมเอื้ออำนวยให้คนเดินทางมากขึ้นเพื่อไปเจรจาติดต่อธุรกิจ ไปประชุม ไปศึกษาหาความรู้ หรือ ไปพักผ่อน ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวกระทำได้ปริมาณสูงตามอำนาจการซื้อ (Purchasing Power) แต่ประเทศที่กำลังพัฒนาหรือการพัฒนาเศรษฐกิจยังไม่ดีนัก จะทำให้นักท่องเที่ยวของประเทศนั้นมีอำนาจการซื้อต่ำ และไม่ใช่ว่าเป้าหมายหลักของธุรกิจการท่องเที่ยว

#### 2.3.2 ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ (Demographic Factors)

ลักษณะของประชากร ได้แก่ ขนาดครอบครัว อายุ เพศ การศึกษา ระดับรายได้ อาชีพเชื้อชาติ สัญชาติ ซึ่งมีผลต่อจำนวนอุปสงค์ของสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ตัวอย่างเช่น ขนาดครอบครัว ประเทศที่พัฒนาแล้วโดยส่วนใหญ่ครอบครัวจะมีขนาดเล็ก ส่งผลให้มีภาระค่าใช้จ่ายน้อยจนมีรายได้เหลือมากพอจะเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งต่างจากประเทศที่กำลังพัฒนาที่ประกอบด้วยครอบครัวขนาดใหญ่ รายได้ส่วนมากใช้เพื่อการยังชีพ อายุ กลุ่มบุคคลที่มีอายุ ตั้งแต่ 55 ปี ขึ้นไป หรือเกษียณอายุแล้ว กลุ่มนี้มีความพร้อมทั้งด้านการเงินเวลา และยังคงสุขภาพที่แข็งแรงพร้อมที่จะท่องเที่ยว ดังตัวอย่างที่กล่าวมา ผู้ประกอบการควรปรับปรุงรูปแบบ ของการบริการการท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับลักษณะประชากรกลุ่มเป้าหมายต่างๆ จะช่วยดึงดูดความสนใจ และเพิ่มมูลค่ารายได้การท่องเที่ยวมากขึ้นได้

### 2.3.3 ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ (Geographic Factors)

ลักษณะภูมิศาสตร์ของประเทศผู้ซื้อที่มีผลกระทบทำให้อุปสงค์ของนักท่องเที่ยวแต่ละประเทศแตกต่างกันและเป็นสิ่งที่กำหนดลักษณะสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต้องการ เพราะนักท่องเที่ยวต้องการประสบการณ์ และบรรยากาศที่แปลกใหม่ เช่น นักท่องเที่ยวที่มาจากประเทศที่แวดล้อมด้วยทะเลย่อมต้องการพบบรรยากาศแปลกใหม่ เช่น ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก เมือง เป็นต้น

### 2.3.4 ปัจจัยทางวัฒนธรรมสังคม (Socio-cultural Factors)

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ส่งผลให้มีความแตกต่างกันด้านความคิดรสนิยมและทัศนคติในการบริโภคสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว ดังตัวอย่างเช่น สังคมตะวันตก มีลักษณะเปิดเผย จะเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้เดินทางท่องเที่ยวได้อย่างอิสระมากกว่าชาวเอเชียซึ่งไม่นิยมเดินทางโดยลำพัง นอกจากนี้ค่านิยมของการมีบ้านพักหลังที่ 2 (Secondary Residence) เพื่อพักผ่อนในชนบทหรืออยู่ชายทะเล ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและมีคุณค่าต่อชีวิต จากตัวอย่างดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าทัศนคติและวัฒนธรรมของท้องถิ่นใด ๆ สามารถกำหนดรูปแบบของการซื้อสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวได้

### 2.3.5 ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย (Political and Regulatory Factors)

การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และระเบียบกฎหมายต่างๆ ของประเทศ อาจทำให้การตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเปลี่ยนแปลง เนื่องจากมีความรู้สึกเรื่องความปลอดภัยในการจะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เช่น เกิดภาวะสงคราม การปฏิบัติเปลี่ยนแปลงการปกครอง ถ้านักท่องเที่ยวหวั่นเกรงเรื่องความปลอดภัย อุปสงค์จะลดลง มีผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจการท่องเที่ยว

### 2.3.6 ปัจจัยทางสื่อมวลชน (Mass Media Communication Factors)

ข้อมูลข่าวสารทุกชนิดจากสื่อมวลชนสามารถสร้างความเชื่อถือ และความมั่นใจในการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ช่วยสร้างความรู้จัก คู่แข่ง การต่อต้าน หรืออยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น และช่วยในการตัดสินใจซื้อสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว อย่างไรก็ตามปัจจุบัน Social Media เป็นสื่อที่มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้าและบริการต่างๆ อย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การใช้ประโยชน์จาก Social Media จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวของประเทศไทยต่อไป

### 2.3.7 ปัจจัยทางการเปรียบเทียบราคา (Comparative Price)

การเปรียบเทียบราคาการท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวที่มีอุปสงค์แตกต่างกัน โดยเปรียบเทียบราคาในลักษณะชุดท่องเที่ยว Package กับบริษัทที่เป็นคู่แข่งทั้งภายในและภายนอก

ประเทศภายในวงเงินที่กำหนด นอกจากนี้ราคาจะแสดงคุณค่าและระดับของสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว

### 2.3.8 ปัจจัยทางการเดินทางแบบส่วนตัว

การเดินทางแบบส่วนตัวที่เห็นได้ชัดคือการเดินทางโดยรถยนต์ ซึ่งจะช่วยให้การท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourism) และการเดินทางไปยังประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกันมีปริมาณมากขึ้น เนื่องจากมีเส้นทางทางถนนที่เชื่อมโยง สะดวก และปลอดภัย การมีรถยนต์ส่วนตัวจะทำให้เกิดความสะดวก และมีความยืดหยุ่นในการเดินทางทั้งในเรื่องการเตรียมการ เวลา และสถานที่ ทำให้สามารถวางแผนการเดินทางให้เหมาะสมกับความต้องการของนักท่องเที่ยวได้มากที่สุด

2.3.9 ปัจจัยทางเทคโนโลยีการสื่อสารและคมนาคมขนส่ง (*Technology of Communication and Transportation*) สามารถที่จะอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการจองและการออกบัตรโดยสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์ลูกค้าจะได้รับความชัดเจนและรวดเร็วในการจองและซื้อ นอกจากนี้การใช้ระบบเทคโนโลยีต่างๆ ในธุรกิจโรงแรม เช่น การเข้าพัก การคืนห้องพัก การเก็บเงินค่าที่พัก ย่อมแสดงถึงระดับมาตรฐานในการให้บริการ และช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจได้รวดเร็วขึ้นว่าจะเลือกใช้การบริการของธุรกิจที่ได้รับความสะดวกสบายมากที่สุด

## 2.4 ทฤษฎีอุปทาน (Theory of Supply)

อุปทาน หมายถึง จำนวนสินค้าหรือบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ธุรกิจนำออกมาจำหน่ายหรือให้บริการในตลาดแห่งหนึ่งในระยะเวลาที่กำหนด ณ ราคาสีราคาต่าง ๆ กัน

อุปทานการท่องเที่ยว หมายถึง สินค้าหรือบริการต่างๆ ที่ตอบสนองอุปสงค์ของนักท่องเที่ยว โดยอุปทานเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในสถานที่นั้นๆ

Wetzstein, Michael E. (2005); ปุณณรัตน์ มณีบุตร (2547) ภาวะดุลยภาพของตลาดเป็นจุดดุลยภาพที่เส้นอุปสงค์เท่ากับหรือตัดกับเส้นอุปทาน กล่าวคือ ปริมาณความต้องการของตลาดมีเท่ากับปริมาณสินค้าหรือบริการที่มีในตลาด ดังนั้น หากที่พักแรมมีจำนวนมากกว่าความต้องการที่พักรวม ย่อมทำให้เกิดอุปทานส่วนเกินหรืออุปสงค์ส่วนขาดแคลนในตลาด อาจส่งสัญญาณในทางลบว่าเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้นซบเซา ในทางตรงกันข้าม หากที่พักแรมมีจำนวนน้อยกว่าความต้องการที่พักรวม ย่อมทำให้เกิดอุปสงค์ส่วนเกินหรืออุปทานส่วนขาดแคลนในตลาด อาจส่งสัญญาณว่าพื้นที่ดังกล่าวเสียโอกาสทางการธุรกิจ ทำให้เศรษฐกิจไม่เติบโตเท่าที่ควรจะเป็น

## 2.5 ทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

Keynes (อ้างถึงในทบทิม วงศ์ประยูร, 2542) ได้กำหนดทฤษฎีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อรายได้และการจ้างงาน คือ การบริโภค และการลงทุน ซึ่งรายได้การจ้างงานได้รับผลกระทบในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด โดยมีรัฐบาลเข้ามามีส่วนในการกำหนดรายได้ประชาชาติ

รายได้ประชาชาติจึงเป็นอีกหนึ่งตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยข้อมูลด้านรายได้ประชาชาติระดับจังหวัดถูกเก็บรวบรวมมาใช้ศึกษาสถานะทางเศรษฐกิจของจังหวัดได้

## 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

### 2.6.1 ความหมายของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) หมายถึง มูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตขึ้นภายในประเทศในระยะเวลาหนึ่ง โดยไม่คำนึงถึงว่าทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการจะเป็นทรัพยากรของพลเมืองในประเทศหรือเป็นของชาวต่างประเทศ ในทางตรงข้าม ทรัพยากรของพลเมืองในประเทศแต่ไปทำการผลิตในต่างประเทศก็ไม่นับรวมไว้ในผลิตภัณฑ์ในประเทศ

ผลิตภัณฑ์ในประเทศมีการจัดทำทั้งตามราคาปัจจุบันและราคาคงที่ โดย GDP ณ ราคาปัจจุบัน คิดมูลค่าผลผลิตเป็นเงินตามราคาตลาดของสินค้าและบริการเหล่านั้น ขณะที่ GDP ณ ราคาคงที่คิดมูลค่าผลผลิตเป็นเงินตามราคาปีที่กำหนดเป็นปีฐาน

### 2.6.2 ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555) ในการศึกษาเรื่องผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มีประโยชน์สำคัญที่สามารถนำไปใช้วิเคราะห์เศรษฐกิจมหภาคได้ดังนี้

1) ใช้เป็นเครื่องมือเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งอาจใช้เปรียบเทียบในระยะเวลาที่ต่างกันหรือใช้เปรียบเทียบฐานะเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ในกรณีเปรียบเทียบฐานะทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในปีใดปีหนึ่งจะใช้มูลค่า GDP เฉลี่ยต่อประชากรเพื่อจัดความแตกต่างของจำนวนประชากรในแต่ละประเทศ

2) ใช้เป็นเป้าหมายในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ในระยะเวลาหนึ่งๆ โดยการวางแผนจะกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไว้ และภาครัฐต้องพยายามเร่งรัดให้การเศรษฐกิจดำเนินไปในทิศทางที่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ในกรณีที่เศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างไปจากเป้าหมายจะหาแนวทางในการแก้ไขต่อไป



### 2.6.3 ความหมายของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด คือ รายได้ผลตอบแทนปัจจัยการผลิตซึ่งได้แก่ ค่าตอบแทน แรงงาน ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ยและกำไรจากการประกอบการในขอบเขตพื้นที่ 1 จังหวัดเป็นข้อมูลที่ สศช. จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องชี้วัดภาวะเศรษฐกิจและสังคมในระดับจังหวัดของประเทศไทย

ประเทศไทยได้คำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product: GPP) ประกอบด้วย 16 สาขาการผลิต ดังนี้

1. การเกษตรกรรมการล่าสัตว์ และการป่าไม้
2. การประมง
3. การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน
4. การอุตสาหกรรม
5. การไฟฟ้า ก๊าซ และประปา
6. การก่อสร้าง
7. การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ และของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน
8. โรงแรม และภัตตาคาร
9. การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม
10. ตัวกลางทางการเงิน
11. บริการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการธุรกิจ
12. การบริหารราชการแผ่นดิน การป้องกันประเทศและการประกันสังคมภาคบังคับ
13. การศึกษา
14. การบริการสุขภาพและสังคมสงเคราะห์
15. การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่นๆ
16. ลูกจ้างในในครัวเรือนส่วนบุคคล

### 2.6.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2555) วิธีการจัดทำค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP) ใช้วิธีการด้านการผลิต (Production Approach) โดยการคำนวณมูลค่าเพิ่ม (Value Added) จากกิจกรรมการผลิตทุกชนิดที่ดำเนินการในพื้นที่จังหวัด

หน่วยผลิต คือ สถานประกอบการนิติบุคคล หรือ ส่วนบุคคลที่ดำเนินกิจกรรม การผลิตโดยการใช้ปัจจัยการผลิตขั้นปฐม ได้แก่ผู้ประกอบการที่ดินทุนแรงงานเปลี่ยนรูป วัตถุดิบ (สินค้าและบริการที่ซื้อหรือจัดหามา) ให้เป็นสินค้าหรือบริการชนิดใหม่

หน่วยผลิตทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจประกอบด้วย

1. ครัวเรือนส่วนบุคคล
2. ธุรกิจนิติบุคคล
3. รัฐวิสาหกิจ
4. ส่วนราชการ
5. องค์กรไม่แสวงหากำไร

การผลิตจำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. Market Output การผลิตเพื่อจำหน่ายในระบบตลาด (มีผลกำไรหรือคุ้มทุน)
2. Non Market Output การผลิตเพื่อบริการสาธารณะหรือบริการสังคม และประชาชน (ไม่คุ้มทุน หรือให้ฟรี) รวมทั้งการผลิตสินค้า ทุนที่ใช้ในกิจการของตัวผู้ผลิตเอง การผลิตสินค้าที่บริโภคโดยตัวผู้ผลิตเองการจำแนกประเภทกิจกรรมการผลิต สศช.ได้จำแนกสาขาการผลิตออกเป็น 16 สาขาการผลิตดังที่กล่าวในข้างต้น

#### 2.6.5 ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด

กรมบัญชีกลาง (2555) ประโยชน์ของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด มีดังนี้

- 1) ใช้แสดงถึงสถานการณ์เศรษฐกิจของจังหวัด ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลเดือนรายได้ดี
- 2) ใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเปรียบเทียบภาวะเศรษฐกิจ และระดับรายได้ระหว่างจังหวัด
- 3) ใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนนโยบายและกำหนดมาตรการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ
- 4) ใช้ในการประเมินผลและการพัฒนาของจังหวัด
- 5) ใช้ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์หรือแผนพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด
- 6) ใช้เป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนการผลิตและจำหน่ายของภาคเอกชน

### 3. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

#### 3.1 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจการท่องเที่ยว

ระพีพรรณ ทองหล่อ และคณะ (2545) ได้ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมที่เป็นผลจากการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาจังหวัดน่าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชน และเสนอแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน

ผลการศึกษา พบว่า การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจมีผลมาจากการท่องเที่ยว โดยการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดน่านทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการมีอาชีพเสริมและหลากหลายมากขึ้น ซึ่งการท่องเที่ยวทำให้ชุมชนมีการพัฒนาตนเองเพื่อให้คนในชุมชนมีความรู้และมีฝีมือในการประกอบอาชีพมากที่สุด รวมทั้งการท่องเที่ยวช่วยทำให้ระบบไฟฟ้า น้ำประปา และระบบคมนาคมขนส่งมีความสะดวกมากขึ้น แต่การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม และวัฒนธรรมมีผลมาจากการท่องเที่ยวน้อยมาก

รัชพงศ์ มุลาสินน์ (2546) ได้ทำการศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ และปัจจัยที่มีผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพและโอกาสทางการท่องเที่ยวไทย เพื่อศึกษาความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และเพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ซึ่งใช้ข้อมูลทศนิยมแบบอนุกรมเวลารายปีระหว่างปี 2529-2543 รวม 15 ปีมาวิเคราะห์

ผลการศึกษา พบว่า รายได้ประชาชาติมีผลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยว รองลงมาคือจำนวนประชากร อัตราค่าโดยสารเครื่องบิน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ตามลำดับ

ณัฐพงศ์ อรัญมิตร (2546) ได้ทำการศึกษาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพล และผลกระทบต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจกับอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์จังหวัด โดยอาศัยการจำแนกสาขาทางเศรษฐกิจทั้ง 11 สาขาและเปรียบเทียบกับสินเชื่อบริการของธนาคารพาณิชย์จังหวัด รายได้จากการท่องเที่ยวและจำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงระหว่างปี 2531-2544 รวม 14 ปี และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square)

ผลการศึกษา พบว่า อัตราการเจริญเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนนักท่องเที่ยวและสินเชื่รวมของธนาคารพาณิชย์แต่รายได้จากการท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้าม เนื่องจากรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นเพียงส่วนหนึ่งของรายได้หลักของจังหวัดซึ่งเป็นกิจกรรมเสริมและสนับสนุนกิจกรรมเศรษฐกิจ

กรณีการ บูรณศิริรักษ์ (2549) ได้ทำการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง ตำบลปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชุมชนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศรูปแบบโฮมสเตย์ และเพื่อศึกษาผลกระทบจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศรูปแบบโฮมสเตย์ที่มีต่อชุมชน

ผลการศึกษา พบว่า โครงการหมู่บ้านการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านทรงไทยปลายโพงพาง ตำบลปลายโพงพาง อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ได้ดำเนินงานเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศรูปแบบโฮมสเตย์ตั้งแต่ปี 2542 สถานะทางเศรษฐกิจของชุมชนที่มีความเกี่ยวข้อง โดยตรงกับการท่องเที่ยวมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านรายได้และกำลังการบริโภคที่เพิ่มขึ้น โดยหน่วยงานภาครัฐให้การส่งเสริมสนับสนุนด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ก่อให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่น ในส่วนของสังคมและวัฒนธรรมมีการเปลี่ยนแปลงน้อยมาก

ภูวนารถ ปาปวน (2550) ได้ทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการท่องเที่ยวกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลทศวรรษรายไตรมาสระหว่างไตรมาสที่ 1 ของปี 2540 ถึงไตรมาสที่ 4 ของปี 2549

ผลการศึกษา พบว่า การทดสอบความสัมพันธ์ระยะยาวของรายได้จากการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมีความสัมพันธ์กัน และในการทดสอบความสัมพันธ์ระยะสั้นเมื่อกำหนดให้รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นตัวแปรต้นและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นตัวแปรตาม พบว่าการปรับตัวในระยะสั้น แต่เมื่อกำหนดให้รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นตัวแปรตามและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเป็นตัวแปรต้นไม่มีการปรับตัวในระยะสั้น สำหรับการทดสอบความเป็นเหตุเป็นผล พบว่า ทั้ง 2 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันแบบ 2 ทิศทาง

พรภัสสรภัทร มงคลเกษ (2550) ได้ทำการศึกษาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวจังหวัดตราด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจจากการท่องเที่ยวจังหวัดตราด จากการเปรียบเทียบความชำนาญเฉพาะอย่างของจังหวัดตราดกับทั้งประเทศ สำหรับยืนยันความชำนาญเฉพาะอย่างของจังหวัดตราดในด้านการท่องเที่ยว การศึกษาปัจจัยภายใน

และปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดตราด และการวางกลยุทธ์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดตราด ซึ่งใช้ข้อมูลสถิติภูมิรายปีระหว่างปี 2545-2548 มาทำการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความชำนาญเฉพาะอย่างของจังหวัดตราด

ผลการศึกษา พบว่า ธุรกิจโรงแรมและภัตตาคารที่เกี่ยวกับสาขาการท่องเที่ยว มีสัดส่วนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยจังหวัดตราดมีความชำนาญเฉพาะอย่างในสาขาการประมง และได้รับรายได้จากแหล่งอื่นในประเทศไทย ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความชำนาญเฉพาะอย่างเท่ากับ 37.72 จึงสรุปได้ว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดตราดไม่ได้มาจากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นหลัก

### 3.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

พูนทรัพย์ พนมอุปถัมภ์ (2545) ได้ทำการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดระยอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลักษณะสภาพทั่วไปและสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดระยอง และเพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นปัจจัยกำหนดอุปสงค์หรือจำนวนนักท่องเที่ยวคนในไทยจังหวัดระยอง โดยใช้ข้อมูลสถิติภูมิแบบอนุกรมรายปีระหว่างปี 2533-2543 รวม 11 ปีมาทำการวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวคนไทยและรายได้ที่แท้จริงต่อหัวของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด ที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดระยอง ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่สัดส่วนของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวต่อหัว มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดระยอง ในทิศทางตรงข้ามกัน โดยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

นันท์นภัส เนื้อสีจัน (2550) ได้ทำการศึกษาอุปสงค์การท่องเที่ยวเมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา แหล่งท่องเที่ยว และสถานที่สำคัญของเมืองพัทยา และเพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา ซึ่งใช้ข้อมูลสถิติภูมิระหว่างปี 2534-2549 มาวิเคราะห์

ผลการศึกษา พบว่า จำนวนห้องพักและรายได้เฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวชาวไทย มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา ในทิศทางเดียวกัน แต่ค่าใช้จ่ายที่แท้จริงในการท่องเที่ยวเมืองพัทยาของนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยเฉลี่ยต่อวัน มีความสัมพันธ์กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเมืองพัทยา ในทิศทางตรงข้ามกัน

หฤษฎ์ชัย อินทโสทธิ (2552) ได้ทำการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ของนักท่องเที่ยวในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า ระยะเวลาท่องเที่ยวเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษา จำนวนวันหยุดเฉลี่ยในรอบปี ค่าใช้จ่ายโดยรวม และจำนวนครั้งที่เคยเดินทางมา อำเภอปายของนักท่องเที่ยว โดยค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเฉลี่ยต่อวันของนักท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับระยะทางมาถึงอำเภอปายจากแหล่งที่อยู่ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จำนวนครั้งที่เคยเดินทางมาอำเภอปาย และระยะเวลาท่องเที่ยวเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว

อารีญา ไชยทิพย์ (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่และเพื่อหารูปแบบความสัมพันธ์ของโครงสร้างเชิงสาเหตุของตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลองโครงสร้างเชิงเส้นที่ใช้ในการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่า ทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ในแบบจำลองมีความสำคัญทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ โดยลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว และข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ มีอิทธิพลต่อศักยภาพในการรองรับด้านการท่องเที่ยว

สรีดา พ่วงทองคำ (2551) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการท่องเที่ยวที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวต่างชาติและอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ที่แท้จริงจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ และอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริง โดยวิธี ไคอินทิเกรชัน และการทดสอบต้นเหตุ (Granger Causality)

ผลการศึกษา พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงกับรายได้ที่แท้จริงจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทยมีความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพในระยะยาวและผลการทดสอบความเป็นเหตุเป็นผลกัน พบว่าตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงและรายได้ที่แท้จริงจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิมลรัตน์ บรรรเทา (2551) ได้ทำการศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการท่องเที่ยวประเภทดำน้ำแบบสคูบ้าของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศกรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด

ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้บริการท่องเที่ยวประเภทค่าน้ำแบบสคูบ้าของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ และนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการตลาดต่อไป

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจใช้บริการท่องเที่ยวประเภทค่าน้ำแบบสคูบ้าของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ กรณีศึกษาจังหวัดภูเก็ตในแต่ละด้านในระดับมาก ตามลำดับ ดังนี้ ด้านผลิตภัณฑ์หรือบริการ (product) ด้านราคา (price) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย (place) ด้านการส่งเสริมการตลาด (promotion) ด้านบุคลากร (people) ด้านกระบวนการให้บริการ (process) ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (physical evidence)

จิราวรรณ วงษ์ราช (2551) ได้ทำการศึกษาปัจจัยในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการแต่งงานแบบครบวงจรของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ กรณีศึกษาในจังหวัดภูเก็ตมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการแต่งงานแบบครบวงจร และเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนารูปแบบการให้บริการ

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่จะเลือกเลือกรูปแบบการแต่งงานแบบครบวงจร โดยเลือกรูปแบบการแต่งงานแบบตะวันตก ส่วนรูปแบบอาหารที่เลือกคือจะให้จัดเป็นชุด โดยจะเลือกจัดงานในช่วงเดือน ตุลาคม-ธันวาคม ส่วนช่วงเวลาในการจัดงานคือ 18:00-20:00 น. และมีผู้ติดตามมาประมาณ 5-8 คน ใช้เวลาในการเตรียมตัว 7-12 เดือน สถานที่ที่เลือกจัดงานคือที่โรงแรม สาเหตุที่เลือกเลือกรูปแบบการแต่งงานแบบครบวงจร เพราะราคาถูก และที่เลือกมาภูเก็ตเพราะมีอากาศดี ส่วนใหญ่หาข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ต

อรอนงค์ ทองแท้ (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยทางการตลาดในการเลือกเข้าพักโรงแรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเขตตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต

ผลการศึกษา พบว่า ชาวต่างประเทศให้ความสำคัญต่อบริการทางการตลาดในการเลือกเข้าพักโรงแรม ซึ่งชาวต่างประเทศให้ความสำคัญด้านผลิตภัณฑ์มากที่สุดและให้ความสำคัญระดับมากในด้านคุณภาพ ด้านกระบวนการ ด้านพนักงานโรงแรม ด้านสิ่งนำเสนอทางกายภาพ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านราคา และด้านการส่งเสริมการตลาด ตามลำดับ

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว พบว่ายังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ศึกษาเฉพาะสกุลเงินหยวน (CNY) สกุลเงินรูเบิล (RUB) และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) ซึ่งเป็นอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตมากที่สุดสามอันดับแรก อย่างไรก็ตามมีกรณีที่เกี่ยวข้องกัน เช่น กรณีแรกศึกษาปัจจัยที่มีผลต่ออุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ซึ่งพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวไทย คือ รายได้ประชาชาติ จำนวนประชากร

อัตราค่าโดยสารเครื่องบิน และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ตามลำดับ กรณีที่สองวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการท่องเที่ยวที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทย พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนที่แท้จริงกับรายได้ที่แท้จริงจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ มีความสัมพันธ์เชิงคุณภาพในระยะยาว กรณีที่สามในการศึกษารายได้จากการท่องเที่ยวเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย พบว่า ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศกับรายได้จากการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว รวมถึงในอีกหลายกรณีศึกษาที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจะมีผลกระทบสำคัญต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งส่งผลต่อสถานะทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น และก่อให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของท้องถิ่นนั้นๆ นอกจากนี้สิ่งที่ได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากบททบทวนวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การพัฒนารูปแบบการให้บริการต่างๆ ผนวกกับจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวนั้นๆ เช่น การจัดงานแต่งงานแบบครบวงจรมาประกอบกับจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เดินทางมาประเทศไทยได้ ซึ่งสามารถนำแนวคิดนี้ไปพัฒนากับบริการอื่นๆ ได้ อาทิ การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวเชิงกีฬา เป็นต้น





## บทที่ 3

### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ต อันได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว ที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด 3 อันดับแรก และจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทาง มาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต รวมถึงศึกษา ผลผลิตมวลรวมจังหวัดภูเก็ตสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว กับผลผลิตมวลรวม จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญในการอธิบายภาพรวมเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต โดยมีรายละเอียดของระเบียบวิธีการวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

#### 1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ไว้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ กลุ่มตัวแปรอัตรา แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต มากที่สุด 3 อันดับแรกซึ่งได้แก่สาธารณรัฐประชาชนจีน สกุดเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุดเงิน รูเบิล และเครือรัฐออสเตรเลีย สกุดเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศดังกล่าวเป็นปัจจัยกำหนดอุปสงค์ การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต และได้เลือกศึกษากลุ่มตัวแปรอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ต่างประเทศ ทั้งหมด 3 สกุดเงินต่างประเทศ ได้แก่ สกุดเงินหยวน สกุดเงินรูเบิล สกุดเงินดอลลาร์

ออสเตรเลีย ในช่วงระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 รวม 13 ปี จัดเก็บข้อมูลเป็นรายไตรมาส และรายปี โดยตัวแปรอิสระซึ่งเป็นปัจจัยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์ในการเดินทาง มาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล และเครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย และตัวแปรตามที่ได้ศึกษาได้แก่ รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตซึ่งเป็นข้อมูลรายไตรมาสและรายปีจากกรมการท่องเที่ยว (Department of Tourism) และศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นข้อมูลรายปีจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ผู้วิจัยได้คำนวณเป็นรายไตรมาสก่อนนำมาใช้วิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นๆ ต่อไป โดยการคำนวณผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตเป็นรายไตรมาสนี้คำนวณจากการหาสัดส่วนรายไตรมาสเฉลี่ยของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่มาภูเก็ต ระหว่างปี 2546-2557 จากนั้นนำสัดส่วนดังกล่าวไปคูณกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตรายปีในแต่ละปีที่มีข้อมูลอยู่แล้ว ตกเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตรายไตรมาส นอกจากนี้ วิทยา อุดมวงษ์ (2550) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดด้านข้อมูลการลงทุน ที่ไม่มีการจัดเก็บเป็นรายภาคเศรษฐกิจในการศึกษาลักษณะและปัจจัยการผลิตที่สนับสนุนการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด กรณีศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร จึงใช้สัดส่วนของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคการเกษตรและภาคนอกเกษตรต่อผลิตภัณฑ์จังหวัด เป็นฐานในการคำนวณหามูลค่าการลงทุนในภาคเศรษฐกิจนั้นๆ เช่นกัน โดยในการศึกษาปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

อนึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้มีการตรวจสอบความคงที่ของข้อมูลอนุกรมเวลา โดยการทดสอบ Unit root ของตัวแปรทุกตัว ด้วยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test (ADF - Test) พบว่า ตัวแปร GPP HOR SAL FIN CST EST TRS RFT และ FT ไม่มี Unit root ที่ระดับ Level ขณะที่ตัวแปร CNY RUB และ AUD มี Unit root ที่ระดับ Level ซึ่งแก้ไขข้อมูลด้วยการแปลงข้อมูลอนุกรมเวลาให้เป็นอัตราการเติบโต (Growth rates: GR) และนำข้อมูลที่ได้แปลงเป็น Growth rates แล้วมาทำการวิเคราะห์การถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ตารางที่ 3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

$$GPP = f(HOR, SAL, FIN, CST, EST, TRS)$$

ตัวแปร	เหตุผล
GPP (ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต)	- ถ้ามูลค่าเพิ่มสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย
HOR (สาขาโรงแรมและภัตตาคาร)	- ถ้ามูลค่าเพิ่มสาขาโรงแรมและภัตตาคารเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย
SAL (สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน)	- ถ้ามูลค่าเพิ่มสาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย
FIN (สาขาตัวกลางทางการเงิน)	- ถ้ามูลค่าเพิ่มสาขาตัวกลางทางการเงินเพิ่มขึ้นผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย
CST (สาขาการก่อสร้าง)	- ถ้ามูลค่าเพิ่มสาขาการก่อสร้างเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย
EST (สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ)	- ถ้ามูลค่าเพิ่มสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย
TRS (สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม)	- ถ้ามูลค่าเพิ่มสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคมเพิ่มขึ้น ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย

ตารางที่ 3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต

$$RFT = f(FT, \text{Exchange Rate})$$

$$RFT = f(FT, \text{CNY, RUB, AUD})$$

ตัวแปร	เหตุผล
RFT (รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต)	- ถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น และค่าเงินบาทอ่อนค่าเมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศของประเทศนั้น รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย
FT (จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต)	- ถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย - ถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตลดลง รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตจะลดลงด้วย
CNY (สกุลเงินหยวน)	- ถ้าค่าเงินบาทอ่อนค่าลง รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากอำนาจการซื้อของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น - ถ้าค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติจะลดลง เนื่องจากอำนาจการซื้อของนักท่องเที่ยวลดลง
RUB (สกุลเงินรูเบิล)	- ถ้าค่าเงินบาทอ่อนค่าลง รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากอำนาจการซื้อของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น - ถ้าค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติจะลดลง เนื่องจากอำนาจการซื้อของนักท่องเที่ยวลดลง
AUD (สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย)	- ถ้าค่าเงินบาทอ่อนค่าลง รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเพิ่มขึ้น เนื่องจากอำนาจการซื้อของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น - ถ้าค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้น รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติจะลดลง เนื่องจากอำนาจการซื้อของนักท่องเที่ยวลดลง

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยใช้เศรษฐมิติในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรทางเศรษฐศาสตร์ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 5 และได้ทำการตรวจสอบความคงที่ของข้อมูลอนุกรมเวลา โดยการทดสอบ Unit root ของตัวแปรทุกตัว ด้วยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test

## 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ แบบอนุกรมเวลา ในช่วงระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 ซึ่งจำแนกออกได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

### 3.1 ข้อมูลที่ใช้กำหนดแนวทางการศึกษา

เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี วิทยานิพนธ์ เอกสารงานวิจัยต่างๆ ตำราวิชาการ วารสาร บทความ วรรณกรรมและสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งจากหน่วยงานราชการต่างๆ ตลอดจนฐานข้อมูลจากระบบอินเทอร์เน็ตรวมทั้งข้อมูลทั่วไปด้านการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

### 3.2 ข้อมูลที่ใช้ศึกษาและทำการวิเคราะห์

เป็นข้อมูลทุติยภูมิ รายไตรมาส และรายปี ในช่วงระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 ที่เก็บรวบรวมจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลที่ทำการศึกษาและวิเคราะห์มีดังนี้

ตารางที่ 3.3 ข้อมูลที่ใช้ศึกษาและทำการวิเคราะห์

ข้อมูลที่ใช้ศึกษาและทำการวิเคราะห์	แหล่งข้อมูล
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ( <a href="http://www.nesdb.go.th">http://www.nesdb.go.th</a> ) สำนักงานจังหวัดภูเก็ต ( <a href="http://www.phuket.go.th">http://www.phuket.go.th</a> )
จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต	กรมการท่องเที่ยว
จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต	( <a href="http://www.mots.go.th">http://www.mots.go.th</a> )
รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต	( <a href="http://thai.tourismthailand.org">http://thai.tourismthailand.org</a> ) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา( <a href="http://www.mots.go.th">http://www.mots.go.th</a> )
อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	
สกุลเงินหยวน	ธนาคารแห่งประเทศไทย
สกุลเงินรูเบิล	( <a href="https://www.bot.or.th">https://www.bot.or.th</a> )
สกุลเงินดอลลาร์	

#### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลทุติยภูมิ แบบอนุกรมเวลา ในช่วงระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 ที่ใช้ศึกษา มาบันทึกลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ และกำหนดสถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในส่วนต่าง ๆ ดังนี้

##### 4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล โดยอธิบายลักษณะของข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสภาพทั่วไป และการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ปัจจัยต่างๆ ที่กำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยของจังหวัดภูเก็ตโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา เช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เป็นต้นร่วมกับการแสดงกราฟประกอบการอธิบาย

## 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis)

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลทุติยภูมิ แบบอนุกรมเวลา ที่รวบรวมได้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ มาประมวลผลด้วยวิธีทางเศรษฐมิติ เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรจากแบบจำลองและประมาณการอุปสงค์ซึ่งเป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต และการวิเคราะห์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 5

การวิเคราะห์เชิงปริมาณในการศึกษาปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตนี้ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน

4.2.1 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต โดยแบ่งวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) หาสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต เพื่อวิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

2) ผลผลิตของสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวใด มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต โดยใช้สมการการถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม คือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตกับตัวแปรอิสระ คือ ผลผลิตของสาขาทางเศรษฐกิจต่างๆ ซึ่งได้แก่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาการก่อสร้าง สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม

แบบจำลองที่ 1: การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) กับผลผลิตของสาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) สาขาตัวกลางทางการเงิน (FIN) สาขาการก่อสร้าง (CST) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม (TRS)

$$GPP = f(HOR, SAL, FIN, CST, EST, TRS)$$

$$GPP = a_1HOR + a_2SAL + a_3FIN + a_4CST + a_5EST + a_6TRS + C$$

เมื่อ	GPP	แทน	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต
	HOR	แทน	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาโรงแรมและภัตตาคาร)
	SAL	แทน	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน)
	FIN	แทน	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาตัวกลางทางการเงิน)
	CST	แทน	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการก่อสร้าง)
	EST	แทน	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ)
	TRS	แทน	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม)
	$a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, a_6$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ หรือ ค่าความยืดหยุ่น ที่แสดงถึงผลของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต



สมมติฐานการวิจัย : ผลผลิตของสาขาโรงแรมและภัตตาคารสาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน สาขาตัวกลางทางการเงินสาขาการก่อสร้าง สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

เมื่อ  $\beta =$  ค่าความสัมพันธ์

$H_0 : \beta_1 = 0$  ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตของสาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาการก่อสร้าง สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคมและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

$H_1 : \beta_1 \neq 0$  มีความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตของสาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาการก่อสร้าง สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคมและผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

4.2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

การวิเคราะห์การถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) คือ รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับตัวแปรอิสระ (X) ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย

สกุลเงินรูเบิล และเครื่องรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 5 โดยมีแบบจำลองอุปสงค์ ดังนี้

แบบจำลองที่ 2: การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) กับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน (CNY) สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล (RUB) และเครื่องรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ (AUD)

$$RFT = f(FT, CNY, RUB, AUD)$$

$$RFT = b_1FT + b_2CNY + b_3RUB + b_4AUD + C$$

เมื่อ	RFT	แทน	รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (ล้านบาท)
	FT	แทน	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (คน)
	CNY	แทน	สกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน
	RUB	แทน	สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย
	AUD	แทน	สกุลเงินดอลลาร์ของเครื่องรัฐออสเตรเลีย
	$b_1, b_2, b_3, b_4$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ หรือ ค่าความยืดหยุ่น ที่แสดงถึงผลของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต สกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ของเครื่องรัฐออสเตรเลีย ที่มีต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต

สมมติฐานการวิจัย : อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล เครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน กับรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต

เมื่อ  $\beta =$  ค่าความสัมพันธ์

$H_0 : \beta_1 = 0$  ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล เครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กับรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต

$H_1 : \beta_1 \neq 0$  มีความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล และเครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กับรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต

จากแบบจำลองที่ 1 เป็นการศึกษาผลผลิตของสาขาทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต โดยกำหนดในรูปแบบฟังก์ชันเส้นตรง (Linear function) ที่มีตัวแปรอิสระ 6 ตัวแปร ได้แก่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) สาขาตัวกลางทางการเงิน (FIN) สาขาการก่อสร้าง (CST) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม (TRS) และตัวแปรตาม คือผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

และแบบจำลองที่ 2 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต อันได้แก่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด 3 อันดับแรกโดยกำหนดแบบจำลองอุปสงค์ในรูปแบบฟังก์ชันเส้นตรงที่มีตัวแปรอิสระ 4 ตัวแปร ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยว

ชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวน (CNY) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิล (RUB) ของสหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) ของเครือรัฐออสเตรเลีย และตัวแปรตาม คือรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT)

โดยวิธีการศึกษา คือจะนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เชิงปริมาณตามแบบจำลองในสมการถดถอยที่ตั้งไว้และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดในการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรมเวลา และทำการวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

Dependent Variable: Y Method: Least Squares Date: 11/28/03 Time: 02:43 Sample: 1 10 Included observations: 10					ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.	
C	24.45455	6.413817	3.812791	0.0051	ส่วนที่ 2: ค่าสัมประสิทธิ์ การประมาณค่า
X	0.509091	0.035743	14.24317	0.0000	
R-squared	0.962062	Mean dependent var	111.0000		ส่วนที่ 3: ค่าสถิติการ ตัดสินใจ
Adjusted R-squared	0.957319	S.D. dependent var	31.42893		
S.E. of regression	6.493003	Akaike info criterion	6.756184		
Sum squared resid	337.2727	Schwarz criterion	6.816701		
Log likelihood	-31.78092	F-statistic	202.8679		
Durbin-Watson stat	2.680127	Prob(F-statistic)	0.000001		

ภาพที่ 3.1 ส่วนประกอบต่างๆ ของหน้าต่างสมการในโปรแกรม EViews

ที่มา: การใช้โปรแกรม EViews ร่วมกับ Gujarati, D. Basic Econometrics, 4th edition.

1. ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจ (Coefficient of Determination) หรือค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด หรือเรียกว่า R-squares:  $R^2$  เป็นค่าทางสถิติที่อธิบายว่า การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามจะเกิดจากอิทธิพลของตัวแปรอิสระมากน้อยเพียงใด หรือสัดส่วนของตัวแปรอิสระในสมการถดถอยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถคำนวณได้จากสูตร

$$R^2 = \frac{\sum(\hat{Y}_t - \bar{Y})^2}{\sum(Y_t - \bar{Y})^2}$$

ค่า  $R^2$  จะมีค่าสูงสุดเท่ากับ 1 และมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 กล่าวคือ  $0 \leq R^2 \leq 1$

ถ้า  $R^2$  เท่ากับหนึ่งแสดงว่าตัวแปรอิสระที่กำหนดอยู่ในสมการสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้อย่างสมบูรณ์ หรือสมการถดถอยที่หาได้เป็นเส้นเดียวกันกับเส้นความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เป็นจริง

ถ้า  $R^2$  เท่ากับศูนย์ แสดงว่าตัวแปรอิสระที่กำหนดอยู่ในสมการไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม

ถ้า  $R^2$  มีค่าสูงและเข้าใกล้หนึ่งแสดงว่าตัวแปรอิสระที่กำหนดอยู่ในสมการสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ดี หรือแบบจำลองมีความสามารถในการอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้มาก

แต่ถ้า  $R^2$  มีค่าต่ำเข้าใกล้ศูนย์ แสดงว่าตัวแปรอิสระที่กำหนดอยู่ในสมการถดถอยไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ หรือแบบจำลองขาดตัวแปรอิสระที่อธิบายการเปลี่ยนแปลงตัวแปรตาม เพราะตัวแปรตามและตัวแปรอิสระในสมการถดถอยมีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

2. ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับค่าแล้ว (Corrected Coefficient of Determination) หรือ  $\bar{R}^2$  หรือสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดที่ได้ปรับปรุงแล้วเป็นค่าที่ได้ปรับค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดด้วยของสาคความเป็นอิสระ

$$\bar{R}^2 = R^2 - \left(\frac{k-1}{n-k}\right)(1-R^2)$$

โดยที่	$\bar{R}^2$	คือ	ค่าสัมประสิทธิ์ของการตัดสินใจที่ปรับแล้ว
	n	คือ	จำนวนของข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์
	k	คือ	จำนวนตัวแปรอิสระในแบบจำลองซึ่งรวมค่าคงที่ 1

ค่าด้วย หรือจำนวนค่าสัมประสิทธิ์ที่ต้องการประมาณค่า

3. ค่าสถิติ หรือค่า t-Statistic เป็นค่าที่ใช้ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัวซึ่งเป็นการทดสอบทางสถิติว่า ค่าสัมประสิทธิ์ซึ่งแสดงความสัมพันธ์กัน

ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระแต่ละตัวในสมการถดถอยมีความสัมพันธ์กันจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ทดสอบเป็นการทดสอบว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่อยู่หน้าตัวแปรแต่ละตัวจะมีค่าเท่ากับศูนย์หรือไม่ วิธีทดสอบคือเปรียบเทียบค่าสถิติ  $t$  จากการคำนวณกับค่า  $t$  ในตาราง โดยสามารถคำนวณหาค่า  $t$  ได้ดังนี้

$$t = \frac{\hat{b}}{S_{\hat{b}}}$$

$$S_{\hat{b}} = \sqrt{\frac{\sum(Y_t - \hat{Y}_t)^2}{(n-k) \sum(X_t - \bar{X})^2}}$$

โดยที่  $S_{\hat{b}}$  คือ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณ (Standard Error of the Estimate หรือ SEE)

ถ้า  $t$  ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า  $t$  ที่ได้จากการเปิดตาราง ที่ระดับนัยสำคัญและองศาแห่งความเป็นอิสระ จะปฏิเสธสมมติฐานหลัก (null hypothesis) ที่ว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม แต่ยอมรับสมมติฐานรอง (alternative hypothesis) คือมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยตั้งสมมติฐานที่ต้องการทดสอบ คือ

$$H_0 : \beta_1 = 0 \quad (\text{ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม})$$

$$H_1 : \beta_1 \neq 0 \quad (\text{มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม})$$

#### 4. ค่าสถิติ F หรือค่า F - Statistic หรือค่านัยสำคัญทางสถิติของการถดถอย

ค่าสถิติ F เป็นค่าที่ใช้วัดความเชื่อมั่นของแบบจำลองหรือฟังก์ชันของการประมาณการอุปสงค์ เพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระในแบบจำลองหรือฟังก์ชันของการประมาณการอุปสงค์ สามารถนำมาใช้เพื่ออธิบายตัวแปรตามได้ ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่เลือกมาทดสอบ

$$\text{ตามสูตร} \quad F = \frac{R^2/k}{(1-R^2)/(N-k-1)}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อหาค่านัยสำคัญของ R

R แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

N แทน จำนวนสมาชิกกลุ่มตัวอย่าง

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

ถ้าค่าสถิติ F ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่า F ที่เปิดจากตาราง แสดงว่าฟังก์ชันของการประมาณอุปสงค์ที่คำนวณสามารถนำมาใช้เพื่อการอธิบายตัวแปรตามได้ ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ทดสอบ

ถ้าค่าสถิติ F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่า F ที่เปิดจากตาราง แสดงว่าฟังก์ชันของการประมาณอุปสงค์ที่คำนวณมาไม่สามารถนำมาใช้เพื่อการอธิบายตัวแปรตามได้ ณ ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติที่ทดสอบ

หรือทดสอบโดยใช้สูตร

$$F = \frac{SS_{reg}/df_{reg}}{SS_{res}/df_{res}} \quad \text{หรือ} \quad F = \frac{MS_{reg}}{MS_{res}}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ F เพื่อหาค่าสำคัญของ R

$SS_{reg}$  แทน ผลรวมของกำลังสอง (Sum of Squares) ของ Y ที่เกิดจากการถดถอย

$SS_{res}$  แทน ผลรวมของกำลังสอง (Sum of Squares) ของส่วนที่เหลือหรือของความเบี่ยงเบนของความคลาดเคลื่อนหรือการถดถอย

$df_{reg}$  แทน องศาอิสระ (Degree of Freedom)ของการถดถอย = k

$df_{res}$  แทน องศาอิสระ (Degree of Freedom)ของส่วนที่เหลือหรือความคลาดเคลื่อน = N-k-1

โดย  $SS_t = SS_{reg} + SS_{res}$  และ  $SS_{res} = SS_t + SS_{reg}$

เมื่อ  $SS_t$  แทน ผลรวมของกำลังสองของทั้งหมดของ Y (Total sum of squares) =  $\sum Y^2$

ซึ่งสูตรหา  $SS_{reg}$  มีดังนี้

$$SS_{reg} = b_1 \sum X_1 Y + b_2 \sum X_2 Y + \dots + \sum X_k Y$$

5. การทดสอบด้วยค่า Durbin-Watson เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระกันของค่าคลาดเคลื่อน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับขนาดตัวอย่าง (n) จำนวนตัวแปรอิสระ และระดับนัยสำคัญโดยที่

ถ้าค่า Durbin-Watson มีค่าใกล้ 2 โดยมีค่าอยู่ในช่วง 1.5 ถึง 2.5 จะสรุปว่าค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน

ถ้าค่า Durbin-Watson มีค่า  $< 1.5$  แสดงว่าความสัมพันธ์ของค่าคลาดเคลื่อนอยู่ในทิศทางบวก และถ้าค่า Durbin-Watson มีค่าใกล้ศูนย์ แสดงว่าค่าคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันมาก

ถ้าค่า Durbin-Watson มีค่า  $> 2.5$  แสดงว่าความสัมพันธ์ของค่าคลาดเคลื่อนอยู่ในทิศทางลบ และถ้าค่า Durbin-Watson มีค่าใกล้ 4 แสดงว่าค่าคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันมาก

หมายเหตุ : การทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัว (Autocorrelation) สามารถพิจารณาได้จากค่า Durbin-Watson Statistic (D.W.) มีค่าเท่ากับ 1.5 – 2.5 จะสรุปได้ว่าค่าคลาดเคลื่อนเป็นอิสระต่อกัน ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation

ในกรณีที่ ค่า Durbin-Watson Statistic (D.W.) ไม่อยู่ในช่วงดังกล่าวข้างต้น คือ  $D.W. < 1.5$  หรือ  $D.W. > 2.5$  แสดงว่าเกิดปัญหา Autocorrelation สามารถแก้ปัญหา Autocorrelation โดยใช้วิธีเข้าไป Estimate สมการใหม่ด้วยการแก้ปัญหาความคลาดเคลื่อนที่มีความสัมพันธ์ห่างกัน 1 ช่วงเวลาหรือที่ เรียกว่า First – Order Autocorrelation: AR (1) โดยวิธี Cochrane Orcutt Iterative Method ด้วยการใส่ค่า AR (1) ในการหาสมการถดถอยใหม่

6. S.E. of regression คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ Regression หรือค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่า

7. Sum squared resid คือ ผลรวมกำลังสองของค่าคลาดเคลื่อน โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดา (Ordinary Least Square) จะพยายามเลือกค่าสัมประสิทธิ์ที่ทำให้ค่านี้มีค่าน้อยที่สุด

8. Log likelihood นำไปใช้ประโยชน์ในการทดสอบสมมติฐาน

9. Mean dependent var คือ ค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม

10. S.D. dependent var คือ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรตาม

11. Akaike info criterion คือ ค่าที่ใช้ในการพิจารณาเพื่อเลือกแบบจำลอง

12. Schwarz criterion คือ ค่าที่ใช้ในการพิจารณาเพื่อเลือกแบบจำลอง

13. Prob(F – statistic) เป็นค่า P-value ของ F-statistic ค่า P-value จะต้องน้อยกว่า  $\alpha$  ที่กำหนดไว้ถึงจะสามารถปฏิเสธสมมติฐานหลักที่ว่าค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้มีค่าไม่แตกต่างไปจากศูนย์



## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ได้แบ่งผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการศึกษาเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต โดยพิจารณาจากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต และผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต โดยนำข้อมูลทุติยภูมิ ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 มาวิเคราะห์ทางสถิติ

ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต จากสัดส่วนรายได้การท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 3 เป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต โดยใช้สมการการถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตซึ่งแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อพิจารณาว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ในทิศทางใด 2) การวิเคราะห์การถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม คือ รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับตัวแปรอิสระได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด 3 อันดับแรก

## ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

วิเคราะห์สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต โดยใช้ข้อมูล ทศนิยมแบบอนุกรมเวลา ในช่วง พ.ศ. 2546 – 2558 (รายไตรมาส) ประกอบด้วย

### 1) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต

จากการศึกษาข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 2,688,499 คน ในปี 2546 เป็น 9,095,355 คน ในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 12.49% จากช่วงเวลา เดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 18.33% เว้นแต่ในปีที่ประเทศไทย ประสบกับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เช่น การเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ในปี 2547 การ ปิดสนามบินสุวรรณภูมิ ในปี 2552 และการเกิดรัฐประหารในประเทศไทย ในปี 2557 ที่ทำให้ จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก อย่างไรก็ตาม การเกิดมหาอุทกภัยในปี 2554 ในพื้นที่กรุงเทพฯ และภาคกลาง ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเปลี่ยนเส้นทางโดยเดินทางมาเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ตแทน จึงทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2554 เพิ่มขึ้นจากปี 2553 จำนวน 2,276,035 คน หรือ 56.69 % รายละเอียดดังตารางที่ 4.1 และภาพที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 (รายไตรมาส)

หน่วย: คน					
ปี (พ.ศ.)	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2546	715,804	630,936	638,004	703,755	2,688,499
2547	855,190	781,630	789,301	1,006,619	3,432,741
2548	308,642	302,229	294,816	361,213	1,266,900
2549	713,388	632,263	681,011	801,190	2,827,852
2550	738,734	691,066	738,193	992,356	3,160,349
2551	1,036,111	1,865,575	774,652	1,349,970	5,026,308
2552	992,142	791,735	767,134	824,920	3,375,931
2553	1,299,446	809,149	888,146	1,017,801	4,014,542
2554	1,649,213	1,654,748	1,065,823	1,920,793	6,290,577

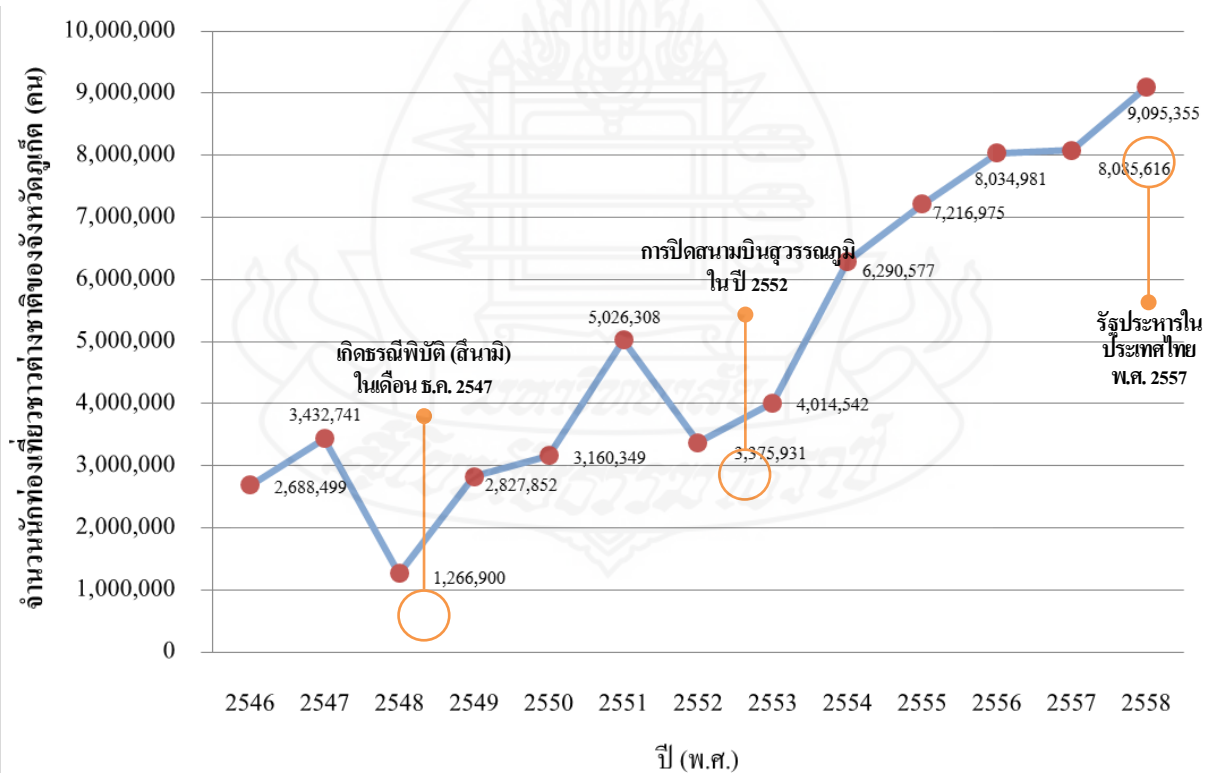
ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

หน่วย: คน

ปี (พ.ศ.)	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2555	2,110,023	1,926,979	1,170,751	2,009,222	7,216,975
2556	2,577,734	2,042,699	1,257,218	2,157,330	8,034,981
2557	2,675,492	2,022,286	1,320,456	2,067,382	8,085,616
2558	2,912,549	2,286,123	1,510,008	2,386,675	9,095,355

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

หมายเหตุ: Q1 หมายถึงไตรมาสที่ 1 ช่วงเดือนมกราคมถึง มีนาคม  
 Q2 หมายถึงไตรมาสที่ 2 ช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายน  
 Q3 หมายถึงไตรมาสที่ 3 ช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง กันยายน  
 Q4 หมายถึงไตรมาสที่ 4 ช่วงเดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม



ภาพที่ 4.1 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 (รายปี)

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

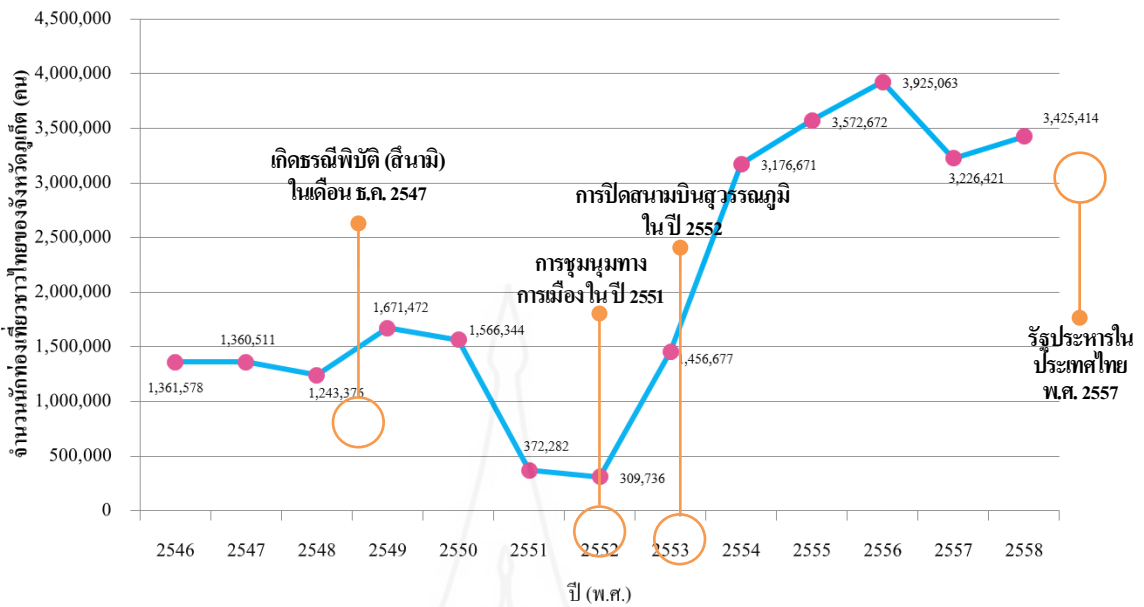
## 2) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต

จากการศึกษาข้อมูลจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 1,361,578 คน ในปี 2546 เป็น 3,425,414 คน ในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 6.17% จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 11.66% เว้นแต่ในปีที่ประเทศไทยประสบกับเหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เช่น การชุมนุมทางการเมืองในปี 2551 การปิดสนามบินสุวรรณภูมิ ในปี 2552 และการเกิดรัฐประหารในประเทศไทย ในปี 2557 ที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก อย่างไรก็ตามการเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ในปี 2547 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยลดลงไม่มาก ในทางตรงกันข้ามการเกิดมหาอุทกภัยในปี 2554 ในพื้นที่กรุงเทพฯ และภาคกลาง ทำให้นักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางมาท่องเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ตมากขึ้น ทั้งเพื่อท่องเที่ยวและหนีน้ำท่วม จึงทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2554 เพิ่มขึ้นจากปี 2553 จำนวน 1,719,994 คน หรือ 118.07 % รายละเอียดดังตารางที่ 4.2 และภาพที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 (รายไตรมาส)

หน่วย: คน					
ปี (พ.ศ.)	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2546	293,182	291,261	293,243	483,892	1,361,578
2547	312,542	361,837	326,121	360,011	1,360,511
2548	324,630	259,029	309,716	350,001	1,243,376
2549	464,557	395,187	379,404	432,323	1,671,472
2550	363,470	507,294	688,212	7,368	1,566,344
2551	29,786	213,147	15,960	113,389	372,282
2552	97,632	132,494	40,280	39,330	309,736
2553	157,248	474,835	410,222	414,372	1,456,677
2554	990,873	660,267	568,204	957,327	3,176,671
2555	1,152,764	690,931	671,468	1,057,509	3,572,672
2556	1,232,523	711,767	678,806	1,301,967	3,925,063
2557	1,082,879.00	557,914.00	630,079.00	955,549.00	3,226,421
2558	1,123,039.00	614,238.00	665,401.00	1,022,736.00	3,425,414

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว



ภาพที่ 4.2 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 (รายปี)

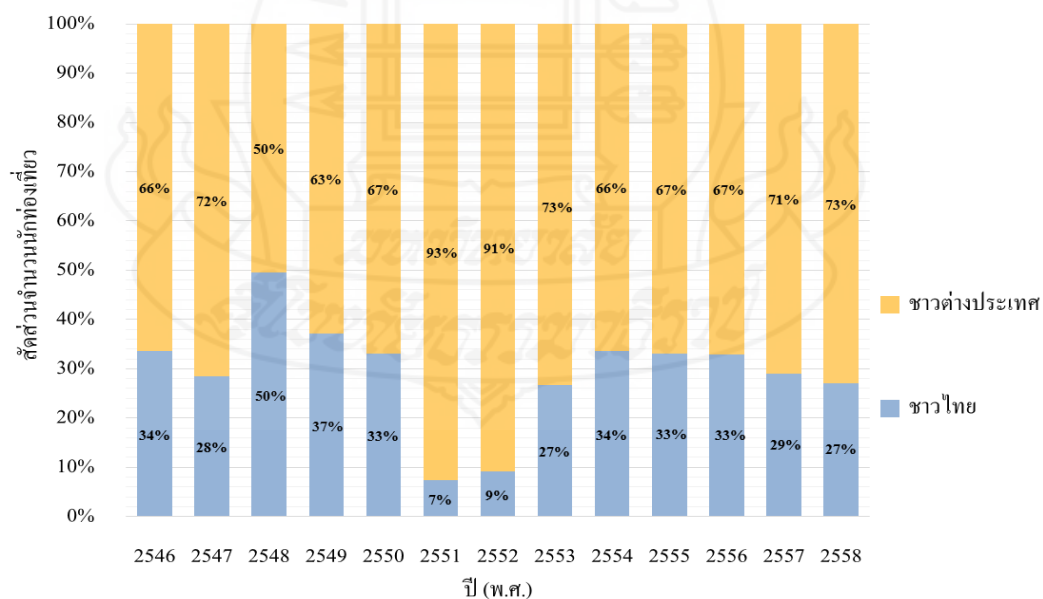
ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาสัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติและนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 พบว่าสัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมากกว่าสัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทย กล่าวคือ นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีสัดส่วนโดยเฉลี่ย 70.69% ขณะที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีสัดส่วนโดยเฉลี่ย 29.31% และอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมีอัตราการเติบโตที่สูงกว่านักท่องเที่ยวชาวไทย กล่าวคือ อัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติโดยเฉลี่ยเท่ากับ 35.46% ขณะที่อัตราการเติบโตของนักท่องเที่ยวชาวไทยโดยเฉลี่ยเท่ากับ 19.96% รายละเอียดดังตารางที่ 4.3 และ 4.4 และภาพที่ 4.3 และ 4.4

ตารางที่ 4.3 สัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546–2558

ปี (พ.ศ.)	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวต่างประเทศ (คน)	ร้อยละ
2546	1,361,578	34%	2,688,499	66%
2547	1,360,511	28%	3,432,741	72%
2548	1,243,376	50%	1,266,900	50%
2549	1,671,472	37%	2,827,852	63%
2550	1,566,344	33%	3,160,349	67%
2551	372,282	7%	4,654,026	93%
2552	309,736	9%	3,066,195	91%
2553	1,456,677	27%	4,014,542	73%
2554	3,176,671	34%	6,290,577	66%
2555	3,572,672	33%	7,216,975	67%
2556	3,925,063	33%	8,034,981	67%
2557	3,226,421	29%	8,085,616	71%
2558	3,425,414	27%	9,095,355	73%

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว



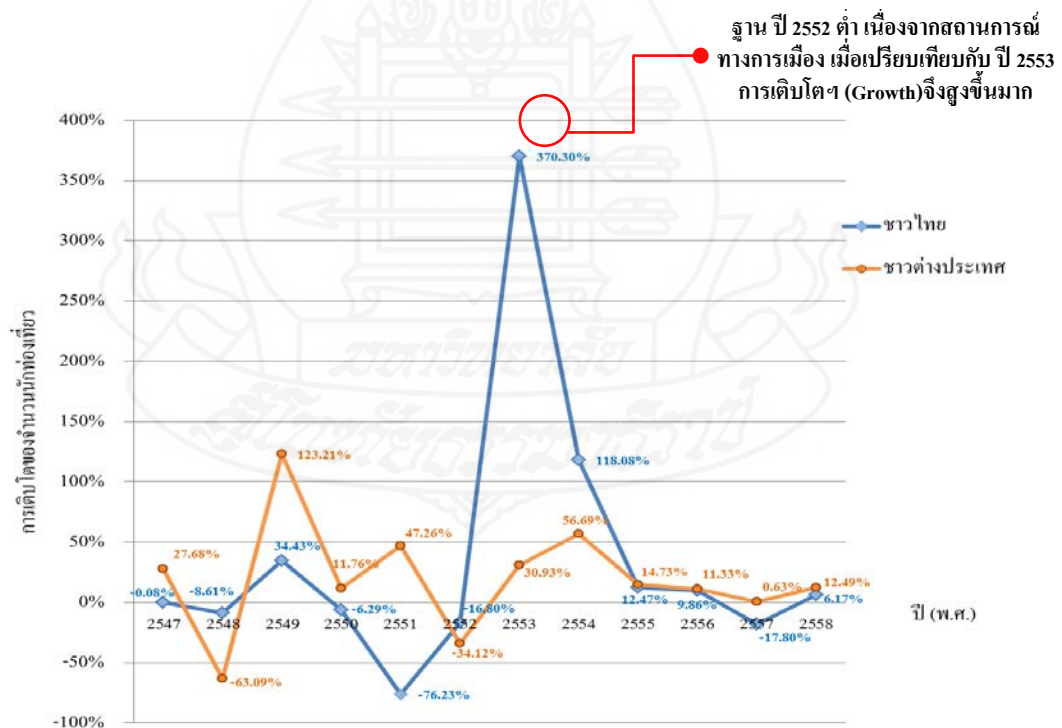
ภาพที่ 4.3 สัดส่วนจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546–2558

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

ตารางที่ 4.4 การเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศของจังหวัดภูเก็ตปี 2547–2558

ปี (พ.ศ.)	ชาวไทย (คน)	ร้อยละ	ชาวต่างประเทศ (คน)	ร้อยละ
2547	1,360,511	-0.08%	3,432,741	27.68%
2548	1,243,376	-8.61%	1,266,900	-63.09%
2549	1,671,472	34.43%	2,827,852	123.21%
2550	1,566,344	-6.29%	3,160,349	11.76%
2551	372,282	-76.23%	4,654,026	47.26%
2552	309,736	-16.80%	3,066,195	-34.12%
2553	1,456,677	370.30%	4,014,542	30.93%
2554	3,176,671	118.08%	6,290,577	56.69%
2555	3,572,672	12.47%	7,216,975	14.73%
2556	3,925,063	9.86%	8,034,981	11.33%
2557	3,226,421	-17.80%	8,085,616	0.63%
2558	3,425,414	6.17%	9,095,355	12.49%

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว



ภาพที่ 4.4 การเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศของจังหวัดภูเก็ต ปี 2547–2558

ที่มา : กรมการท่องเที่ยว

## 3) รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต

จากการศึกษาข้อมูลรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึง ปี 2558 พบว่ารายได้จากชาวต่างชาติ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 59,836.02 ล้านบาท ในปี 2546 เป็น 272,531.68 ล้านบาท ในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 22.26% จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และในภาพรวมมีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 27.34% เว้นแต่ในปี 2548 ที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ในปี 2547 ที่ทำให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในปี 2548 ลดลงจากปี 2547 จำนวน 53,109.14 ล้านบาท หรือ 73.57 % ขณะที่การเกิดมหาอุทกภัยในปี 2554 ในพื้นที่กรุงเทพฯ และภาคกลาง ทำให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเปลี่ยนเส้นทางโดยเดินทางมาเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ตแทน จึงทำให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2554 เพิ่มขึ้นจากปี 2553 จำนวน 62,640.77 ล้านบาท หรือ 61.85 % สำหรับเหตุการณ์ทางการเมืองที่เกิดในปี 2551-2552 และการรัฐประหารในปี 2557 ไม่ส่งผลกระทบต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตมากนัก เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ และพื้นที่ของจังหวัดอยู่ไกลจากเหตุการณ์ต่างๆ ประกอบกับจังหวัดภูเก็ตมีเที่ยวบินตรงจากหลายประเทศด้วย รายละเอียดดังตารางที่ 4.5 และภาพที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558

หน่วย : ล้านบาท

ปี (พ.ศ.)	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2546	14,906.805	13,624.574	13,758.291	17,546.350	59,836.02
2547	17,585.069	17,219.658	16,797.324	20,580.318	72,182.37
2548	4,811.643	4,264.473	4,593.269	5,403.845	19,073.23
2549	17,056.854	14,877.659	15,355.006	17,861.490	65,151.01
2550	18,811.642	20,452.765	24,344.877	17,062.586	80,671.87
2551	18,149.345	32,508.066	13,498.486	23,523.532	87,679.43
2552	25,531.442	20,374.237	19,741.163	21,228.208	86,875.05
2553	26,967.166	23,769.858	24,036.143	26,513.212	101,286.38
2554	45,198.699	36,760.040	13,611.510	68,356.900	163,927.15

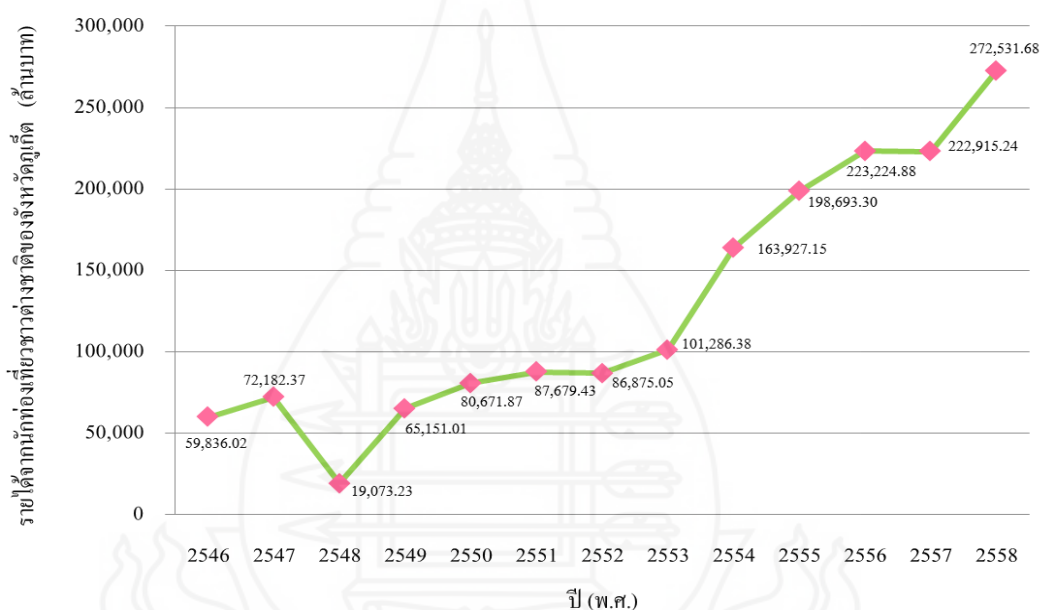


## ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

หน่วย: ล้านบาท

ปี (พ.ศ.)	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2555	66,636.360	45,003.830	16,352.840	70,700.270	198,693.30
2556	85,501.300	45,066.820	18,586.630	74,070.130	223,224.88
2557	87,702.040	44,753.660	19,879.920	70,579.620	222,915.24
2558	100,328.990	57,434.760	33,141.140	81,626.790	272,531.68

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว



ภาพที่ 4.5 รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558 (รายปี)

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

## 4) รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต

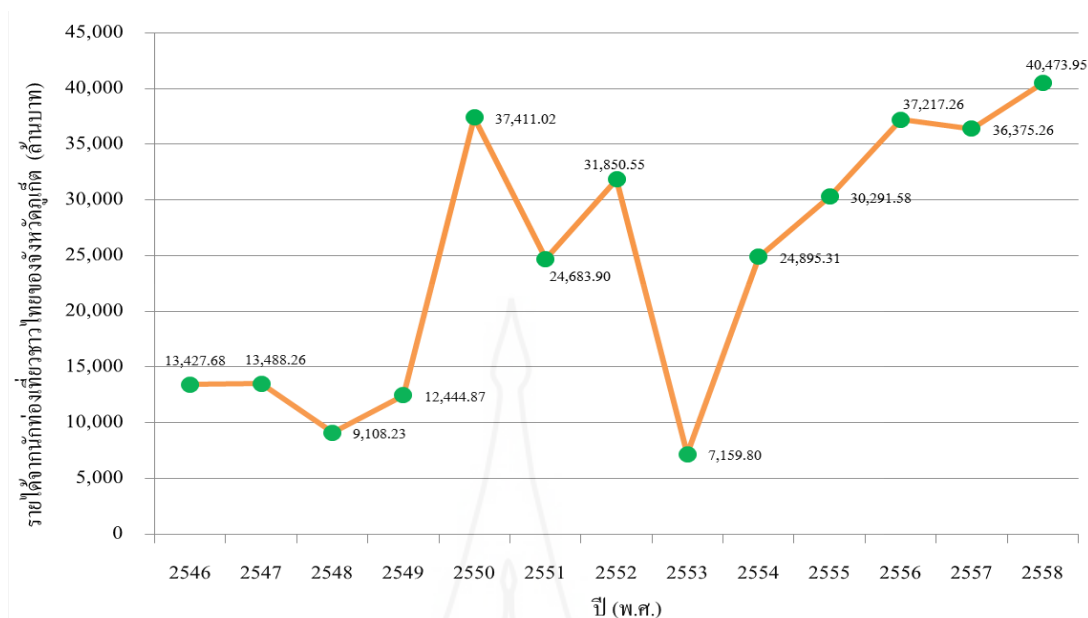
จากการศึกษาข้อมูลรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 พบว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 13,427.68 ล้านบาท ในปี 2546 เป็น 40,473.95 ล้านบาท ในปี 2558 ขยายตัวร้อยละ 11.27% จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา และในภาพรวมมีอัตราการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยปีละ 15.49% เว้นแต่

การเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ในปี 2547 ที่ทำให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี 2548 ลดลงจากปี 2547 จำนวน 4,380.03 ล้านบาท หรือ 32.47 % และเหตุการณ์ทางการเมืองในปี 2551 - ปี 2552 ทำให้จำนวนรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยในปี 2553 ลดลงอย่างมาก ซึ่งแนวโน้มสอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ตข้างต้น รายละเอียดดังตารางที่ 4.6 และภาพที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 - 2558

หน่วย: ล้านบาท					
ปี (พ.ศ.)	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2546	3,345.21	3,057.46	3,087.47	3,937.54	13,427.68
2547	3,286.01	3,217.73	3,138.81	3,845.71	13,488.26
2548	2,297.75	2,036.46	2,193.47	2,580.55	9,108.23
2549	3,258.13	2,841.87	2,933.05	3,411.83	12,444.87
2550	3,751.24	1,483.97	11,921.69	20,254.12	37,411.02
2551	5,049.34	2,887.85	5.51	16,741.20	24,683.90
2552	6,678.47	3,193.58	487.31	21,491.19	31,850.55
2553	1,906.27	1,680.26	1,699.08	1,874.18	7,159.80
2554	7,982.81	4,709.45	4,098.75	8,104.30	24,895.31
2555	9,451.95	5,656.17	5,368.02	9,815.44	30,291.58
2556	13,325.95	6,135.01	5,673.38	12,082.92	37,217.26
2557	13,347.33	5,394.50	6,385.63	11,247.80	36,375.26
2558	14,237.52	6,162.00	8,400.38	11,674.05	40,473.95

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว



ภาพที่ 4.6 รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 (รายปี)

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

เมื่อพิจารณาสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติ และนักท่องเที่ยวชาวไทยของจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึง ปี 2558 จะเห็นได้ว่าสัดส่วนรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติมากกว่าสัดส่วนรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทย กล่าวคือ รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติมีสัดส่วนโดยเฉลี่ย 81.76% ขณะที่รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยมีสัดส่วนโดยเฉลี่ย 18.24% รายละเอียดดังตารางที่ 4.7 และภาพที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 สัดส่วนรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558

หน่วย : ล้านบาท

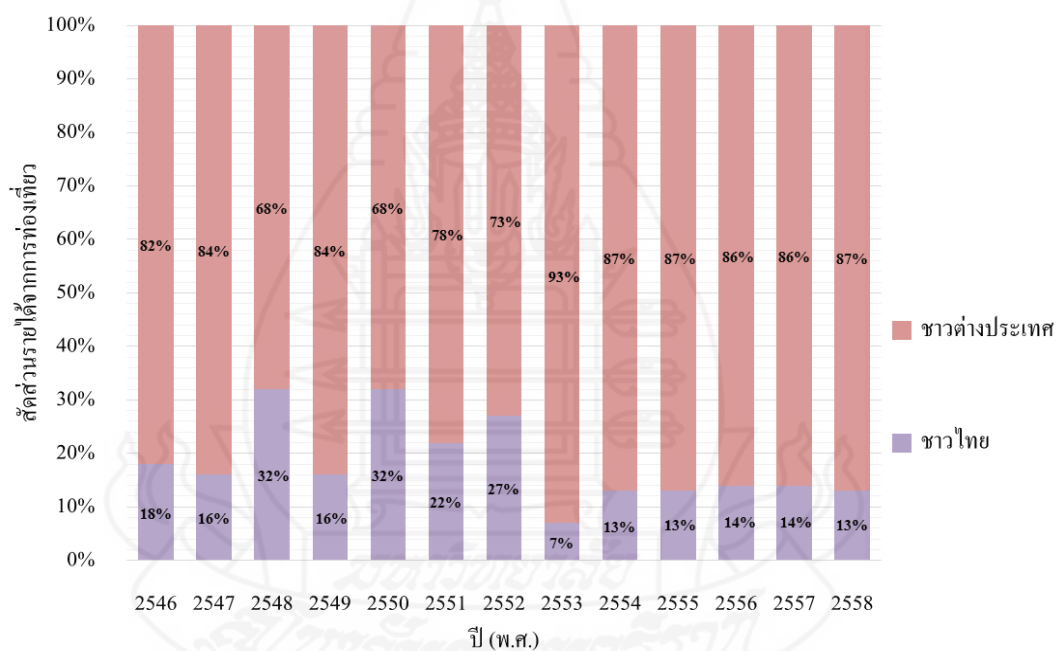
ปี (พ.ศ.)	ชาวไทย	ร้อยละ	ชาวต่างประเทศ	ร้อยละ
2546	13,427.68	18%	59,836.02	82%
2547	13,488.26	16%	72,182.37	84%
2548	9,108.23	32%	19,073.23	68%
2549	12,444.87	16%	65,151.01	84%
2550	37,411.02	32%	80,671.87	68%
2551	24,683.90	22%	87,679.43	78%

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

หน่วย: ล้านบาท

ปี(พ.ศ.)	ชาวไทย	ร้อยละ	ชาวต่างประเทศ	ร้อยละ
2552	31,850.55	27%	86,875.05	73%
2553	7,159.80	7%	101,286.38	93%
2554	24,895.31	13%	163,927.15	87%
2555	30,291.58	13%	198,693.30	87%
2556	37,217.26	14%	223,224.88	86%
2557	36,375.26	14%	222,915.24	86%
2558	40,473.95	13%	272,531.68	87%

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

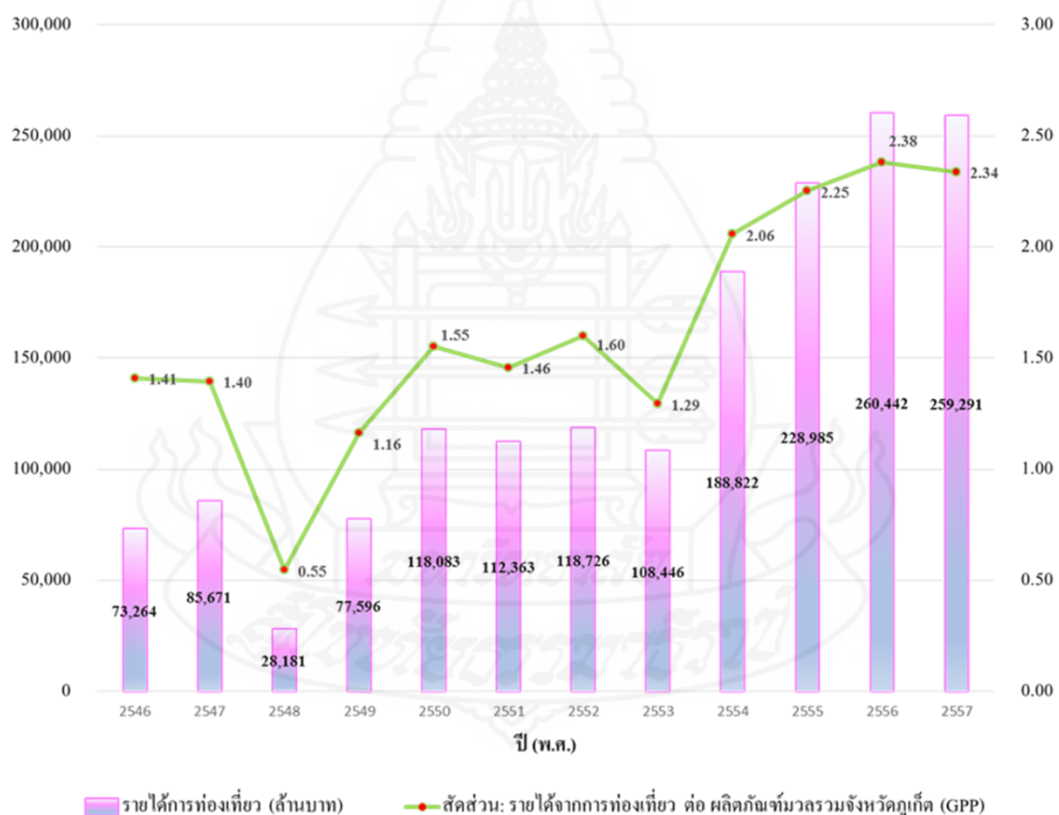


ภาพที่ 4.7 สัดส่วนรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

## ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

วิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต โดยการหาค่าสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2557 จากการศึกษาข้อมูลสัดส่วนดังกล่าวข้างต้น พบว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตขยายตัวเร็วกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) ซึ่งเห็นได้จากการที่สัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GPP มากกว่า 1 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเว้นแต่ปี 2548 ซึ่งมีผลกระทบมาจากการเกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) ในปี 2547 และปี 2553 ซึ่งมีผลกระทบมาจากสถานการณ์การเมืองภายในประเทศไทย ซึ่งมีการปิดสนามบินสุวรรณภูมิในปี 2552 ดังนั้นจากสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวต่อ GPP โดยภาพรวมแสดงให้เห็นว่าอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นดังแสดงในภาพที่ 4.8



ภาพที่ 4.8 สัดส่วนรายได้การท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP)

### ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) กับผลผลิตของสาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) สาขาตัวกลางทางการเงิน (FIN) สาขาการก่อสร้าง (CST) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม (TRS) โดยใช้สมการการถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

**สมมติฐานการวิจัย:** ผลผลิตของสาขาโรงแรมและภัตตาคารสาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน สาขาตัวกลางทางการเงินสาขาการก่อสร้าง สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

แบบจำลองที่ 1:  $GPP = f(HOR, SAL, FIN, CST, EST, TRS)$

$$GPP = a_1HOR + a_2SAL + a_3FIN + a_4CST + a_5EST + a_6TRS +$$

C

**สมมติฐานการวิจัย:**  $H_0: \beta_1 = 0$  ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตของสาขาโรงแรม และภัตตาคาร สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาการก่อสร้าง สาขาบริการ ด้านอสังหาริมทรัพย์การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคมกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

$H_1: \beta_1 \neq 0$  มีความสัมพันธ์ระหว่างผลผลิตของสาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน สาขาตัวกลางทางการเงิน สาขาการก่อสร้าง สาขาบริการ

ด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ และสาขา  
การขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคมกับผลิตภัณฑ์มวล  
รวมจังหวัดภูเก็ต

## ผลการวิเคราะห์แบบจำลองที่ 2

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4532.563	3536.692	1.381257	0.2611
HOR	1.015892	0.452611	2.236394	0.0258
SAL	0.896245	0.334887	2.581253	0.0000
FIN	1.896344	1.803206	1.057610	0.3425

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
CST	1.110731	0.816429	1.392846	0.3695
EST	1.967466	0.936587	2.162699	0.0472
TRS	1.134528	1.733112	0.589421	0.5731

R-squared	0.983952	Mean dependent var	91562.58
Adjusted R-squared	0.981754	S.D. dependent var	18039.57
S.E. of regression	756.9812	Akaike info criterion	16.06862
Sum squared resid	2361953.	Schwarz criterion	16.30252
Log likelihood	-80.68427	Hannan-Quinn criter.	16.15701
F-statistic	942.1537	Durbin-Watson stat	1.811856
Prob(F-statistic)	0.000003		

ภาพที่ 4.9 ผลการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตกับผลผลิตของ  
สาขาทางเศรษฐกิจต่าง ๆ

จากภาพที่ 4.9 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของผลผลิตของสาขาทางเศรษฐกิจต่าง ๆ  
ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{สมการถดถอย : GPP} = & 1.0159\text{HOR} + 0.8962\text{SAL} + 1.8963\text{FIN} + 1.1107\text{CST} \\ & (2.2364)^{**} (2.5813)^{***} (1.0576)^{\text{ns}} (1.3928)^{\text{ns}} \\ & + 1.9675\text{EST} + 1.1345\text{TRS} + 4,532.563 \\ & (2.1627)^{**} (0.5894)^{\text{ns}} \end{aligned}$$

R-squared 0.983952

Durbin-Watson stat 1.811856

โดยที่ \*\* แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

\*\*\* แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ns ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากสมการที่คำนวณ ได้  $R^2$  (R-squared) เท่ากับ 0.983952 แสดงว่า สมการนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามได้ร้อยละ 98.40 และเมื่อทำการทดสอบค่าสหสัมพันธ์ในตัวเอง (Autocorrelation) พบว่าค่า Durbin-Watson Statistic (D.W.) มีค่าเท่ากับ 1.811856 ซึ่งอยู่ในช่วงที่ไม่เกิดปัญหาทางสหสัมพันธ์ในตัวเอง โดยผลของ ค่า t-Statistics ที่ได้ พบว่า สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) และสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ในขณะที่สาขาตัวกลางทางการเงิน (FIN) สาขาการก่อสร้าง (CST) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม (TRS) ไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์หรือค่าความยืดหยุ่นของตัวแปรอิสระ อธิบายได้ดังนี้

$a_1 = 1.0159$  (t-Statistic = 2.236394, P-value = 0.0258) หมายความว่า ผลผลิตของสาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ ถ้าผลผลิตของสาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1.0159 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และเมื่อทดสอบสมมติฐานความมีนัยสำคัญของประชากร โดยผลจากการประมวลโดยคอมพิวเตอร์ ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน ( $H_0$ )

$a_2 = 0.8962$  (t-Statistic = 2.581253, P-value = 0.0000) หมายความว่า ผลผลิตของสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้าผลผลิตสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 0.8962 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และเมื่อทดสอบสมมติฐานความมีนัยสำคัญของประชากร โดยผลจากการประมวลโดยคอมพิวเตอร์ ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน ( $H_0$ )



$a_5 = 1.9675$  (t-Statistic = 2.162699, P-value = 0.0472) หมายความว่า ผลผลิตของสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ (EST) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ ถ้าผลผลิตของสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ (EST) เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1.9675 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และเมื่อทดสอบสมมติฐานความมีนัยสำคัญของประชากร โดยผลจากการประมวลโดยคอมพิวเตอร์ ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน ( $H_0$ )

ในส่วนของ  $a_3 = 1.8963$ ,  $a_4 = 1.1107$  และ  $a_6 = 1.1345$  หมายความว่า ผลผลิตของสาขาตัวกลางทางการเงิน (FIN) สาขาการก่อสร้าง (CST) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม (TRS) ตามลำดับ ไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และเมื่อทดสอบสมมติฐานความมีนัยสำคัญของประชากร โดยผลจากการประมวลโดยคอมพิวเตอร์ ระดับนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ดังนั้นจึงไม่ปฏิเสธสมมติฐาน ( $H_0$ )

จากสมการดังกล่าวข้างต้น สาขาทางเศรษฐกิจทั้ง 6 สาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มี 3 สาขาที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) ได้แก่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ (EST) และสาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) โดยที่สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ (EST) มีผลต่อการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) มากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์  $a_5 = 1.9675$  รองลงมาได้แก่สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์  $a_1 = 1.0159$  และอันดับที่ 3 ได้แก่ สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์  $a_2 = 0.8962$  จะเห็นได้ว่าสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ (EST) เป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับค่าบริการการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ยังมีช่องว่างที่จะสร้างรูปแบบการบริการให้มีความหลากหลายตอบสนองลูกค้าได้ในหลายกลุ่มทั้งที่มีรายได้สูงและรายได้ปานกลางถึงรายได้น้อย จึงทำให้สาขาบริการดังกล่าวมีศักยภาพและโอกาสที่จะเติบโตได้อีก นอกจากนี้การให้เช่าและบริการทางธุรกิจเป็นบริการที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ตจะต้องเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่างๆ การบริการให้เช่าที่มีความสำคัญ ได้แก่ บริการเช่ารถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือรถตู้รวมถึงบริการเช่าเรือไปท่องเที่ยวตามเกาะต่างๆ ตั้งแต่

เรือรูปแบบธรรมดา ไปจนถึงเรือ Yacht ซึ่งมีความหรูหราและเป็นส่วนตัว รวมถึงการให้เช่าร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก คลังสินค้า อาคาร สำนักงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการท่องเที่ยว อีกทั้งการให้บริการทางธุรกิจต่างๆที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ (EST) จึงเป็นสาขาสำคัญที่มีผลต่อการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) มากที่สุด สำหรับสาขาอื่นที่ส่งผลต่อการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) รายละเอียดตามตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

$GPP = f(HOR, SAL, FIN, CST, EST, TRS)$	
ตัวแปร	เหตุผล
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) $(GPP = 1.0159HOR + 0.8962SAL + 1.8963FIN + 1.1107CST + 1.9675EST + 1.1345TRS + 4,532.563)$	- ผลิตภัณฑ์มวลรวม 3 สาขาที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) กล่าวคือ ผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) และสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ (EST) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 - ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาตัวกลางทางการเงิน (FIN) สาขาการก่อสร้าง (CST) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม (TRS) ไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95
HOR (สาขาโรงแรมและภัตตาคาร)	-ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาโรงแรมและภัตตาคาร) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวจะมีค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ในเรื่องของค่าที่พัก ค่าอาหาร และเครื่องดื่ม ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายหลักสำหรับการท่องเที่ยวทั่วไป ดังนั้นผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาโรงแรมและภัตตาคาร) จึงส่งผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอย่างสมเหตุผล

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ตัวแปร	เหตุผล
SAL (สาขาการขนส่งการขายนสินค้า การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน)	-ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีหลายกลุ่มลูกค้าตั้งแต่ระดับรายได้ต่ำ รายได้ปานกลาง จนถึงระดับรายได้สูงมาก ซึ่งนักท่องเที่ยวทุกระดับจะต้องมีการใช้จ่ายใช้สอยรายบุคคล และการใช้จ่ายของภาคครัวเรือนรวมถึงการใช้จ่ายของผู้ประกอบการ โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร และบริการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต จึงทำให้เกิดการขายส่งและขายปลีก ให้แก่ร้านค้า/ร้านอาหาร ของใช้ในครัวเรือน รวมถึงการซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ซึ่งเป็นพาหนะที่ใช้กันเป็นพื้นฐานทั้งประชาชนและนักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตดังนั้นผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตสาขาดังกล่าว จึงส่งผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญ
FIN (สาขาตัวกลางทางการเงิน)	-ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาตัวกลางทางการเงิน) ไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งแตกต่างจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวต่างชาติที่นำเงินตราต่างประเทศมาแลกเปลี่ยนเป็นเงินไทย เพื่อใช้จ่ายใช้สอยนั้น ส่วนหนึ่งอาจไม่ได้ผ่านตัวกลางทางการเงินที่เป็นทางการ จึงทำให้เม็ดเงินไม่ได้หมุนเวียนอยู่ในระบบเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต ผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาดังกล่าวจึงไม่มีนัยสำคัญต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95
CST (สาขาการก่อสร้าง)	-ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการก่อสร้าง) ไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งแตกต่างจากสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่มีขนาดเล็กเป็นอันดับที่ 2 ของประเทศไทย และจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎรมีไม่ถึงสี่แสนคน ดังนั้นการก่อสร้างโรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร รวมถึงที่อยู่อาศัยขนาดใหญ่ จะเป็นผู้ประกอบการที่มาจากกรุงเทพฯ หรือจังหวัดอื่นๆ ที่มีศักยภาพในด้านนี้ จึงอาจทำให้เม็ดเงินส่วนหนึ่งไม่ได้สะท้อนในผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาดังกล่าวจึงไม่มีนัยสำคัญต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม

## จังหวัดภูเก็ตที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ตัวแปร	เหตุผล
EST (สาขาบริการด้าน อสังหาริมทรัพย์ การให้ เช่าและบริการทางธุรกิจ)	-ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาบริการด้าน อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว การบริการเรื่องอสังหาริมทรัพย์การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางมาต้องใช้บริการด้านที่พัก ซึ่งนอกจากโรงแรมแล้ว ยังมีบริการด้านอสังหาริมทรัพย์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น อาคารสำนักงาน ร้านค้าต่างๆ ที่เกิดขึ้น กล่าวคือ เมื่อเศรษฐกิจเติบโต อสังหาริมทรัพย์ทุกด้าน จะเติบโตไปพร้อมกันด้วย ทั้งเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและความเป็นอยู่ของประชาชนในจังหวัดภูเก็ตเอง อาทิ การสร้างที่พักในรูปแบบต่างๆ เช่น บ้านเดี่ยว บ้านทาวน์โฮม คอนโดมิเนียม ซึ่งอาจเป็นทั้งการซื้อเพื่อบริโภคเอง หรือซื้อเพื่อให้เช่าบริการทางธุรกิจ
TRS (สาขาการขนส่ง สถานที่ เก็บสินค้าและการคมนาคม)	-มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม) ไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ซึ่งแตกต่างจากสมมติฐานที่ตั้ง อาจเนื่องมาจากจังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดที่เป็นเกาะที่การเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตสามารถเดินทางมาได้หลายรูปแบบทั้งทางบก ทางเรือ และทางอากาศ ซึ่งนักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่จะเดินทางมาจังหวัดภูเก็ต โดยบินตรงมาจากประเทศนั้นๆ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ทั้งการเดินทางโดยทางบกและทางอากาศยานเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากปัจจุบันมีสายการบินต้นทุนต่ำหลากหลายที่บินสู่จังหวัดภูเก็ต ซึ่งมีเม็ดเงินจากการคมนาคมส่วนนี้อยู่ในส่วนกลางของบริษัทนั้นๆ เว้นแต่เม็ดเงินจากค่าจ้างพนักงานต่างๆ ที่จะกระจายอยู่ในจังหวัดภูเก็ต ประกอบกับการขนส่งสาธารณะไม่ทั่วถึงการคมนาคมของประชาชนและนักท่องเที่ยวจะใช้ยานพาหนะของตนเอง อาทิ จักรยานยนต์ และรถยนต์และนักท่องเที่ยวจะใช้บริการเช่ายานพาหนะ อาทิ จักรยานยนต์ รถยนต์ รถตู้ เรือเพื่อท่องเที่ยวไปยังที่ต่างๆ และเรือ Yacht ดังนั้นจึงอาจทำให้เม็ดเงินส่วนหนึ่งไม่ได้สะท้อนในผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาดังกล่าวจึงไม่มีนัยสำคัญต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95

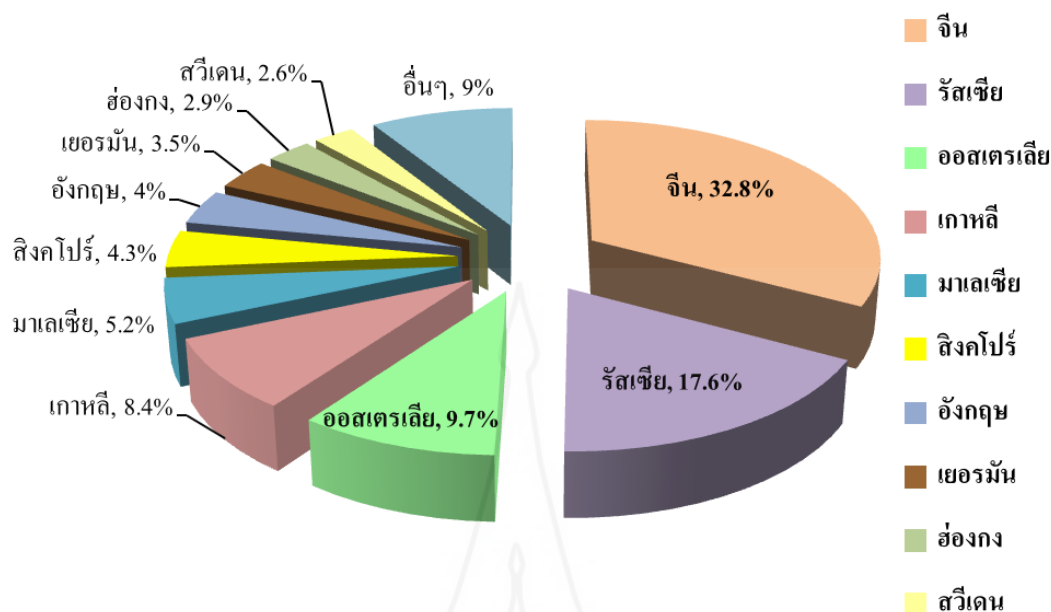
#### ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต โดยพิจารณา อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด 3 อันดับแรก จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาประเทศไทยระหว่างปี 2546 ถึง ปี 2558 พบว่า สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด จำนวน 21,161,453 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวจากสหพันธรัฐรัสเซีย จำนวน 11,354,926 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6 และเครือรัฐออสเตรเลียจำนวน 6,258,113 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 ตามลำดับดังแสดงในตารางที่ 4.9 และภาพที่ 4.10

ตารางที่ 4.9 สรุปจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 จำแนกรายประเทศ

อันดับ	ประเทศ	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (คน)	คิดเป็นร้อยละ
1	จีน	21,161,453	32.8
2	รัสเซีย	11,354,926	17.6
3	ออสเตรเลีย	6,258,113	9.7
4	เกาหลี	5,419,397	8.4
5	มาเลเซีย	3,354,865	5.2
6	สิงคโปร์	2,774,215	4.3
7	อังกฤษ	2,580,665	4.0
8	เยอรมัน	2,258,082	3.5
9	ฮ่องกง	1,870,982	2.9
10	สวีเดน	1,677,432	2.6
11	อื่นๆ	5,806,496	9.0

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว ([www.tourism.go.th](http://www.tourism.go.th)) และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ([www.nso.go.th](http://www.nso.go.th))



ภาพที่ 4.10 สรุปรายจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ปี 2546 – 2558 จำแนกรายประเทศ

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว ([www.tourism.go.th](http://www.tourism.go.th)) และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ([www.nso.go.th](http://www.nso.go.th))

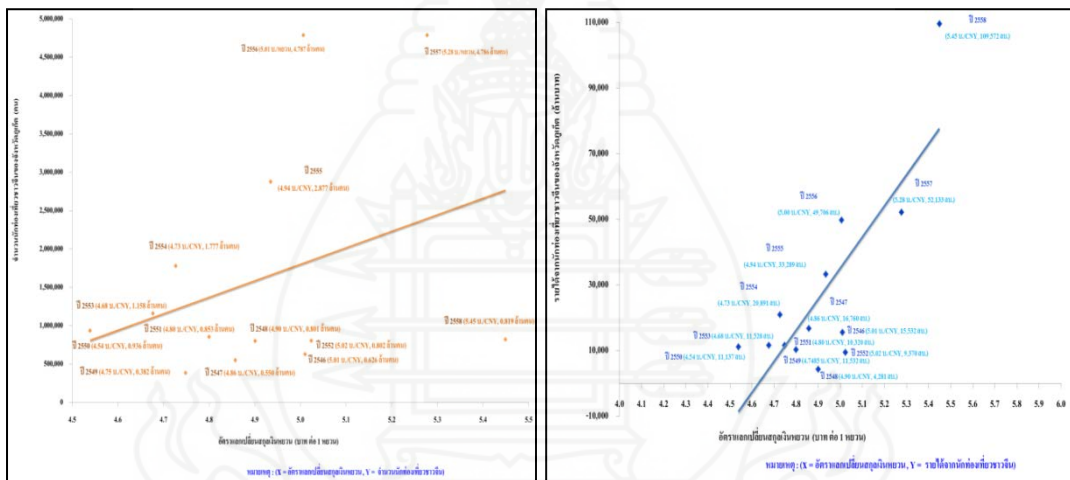
จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ทำให้สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์และทิศทางของความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตได้เป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis) โดยการสร้างแผนภาพกระจาย (Scatter Plot) และคำนวณค่าสหสัมพันธ์ ( $r$ ) เพื่อพิจารณาแนวโน้มและความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียของเครือรัฐออสเตรเลีย 2) การวิเคราะห์การถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) คือ รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กับตัวแปรอิสระ (X) ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียของเครือรัฐออสเตรเลีย ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 5 โดยมีแบบจำลองอุปสงค์ ดังนี้

**4.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation Analysis):** เป็นการศึกษาแนวโน้มความสัมพันธ์เบื้องต้นระหว่างตัวแปรจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียของเครือรัฐออสเตรเลียโดยการสร้างแผนภาพกระจายและคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เพื่อพิจารณาว่าตัวแปรดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันในทิศทางใด ดังแสดงในผลการวิเคราะห์ภาพที่ 4.11 ถึง 4.16

4.1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน

$$FT = f(CNY)$$

$$RFT = f(CNY)$$



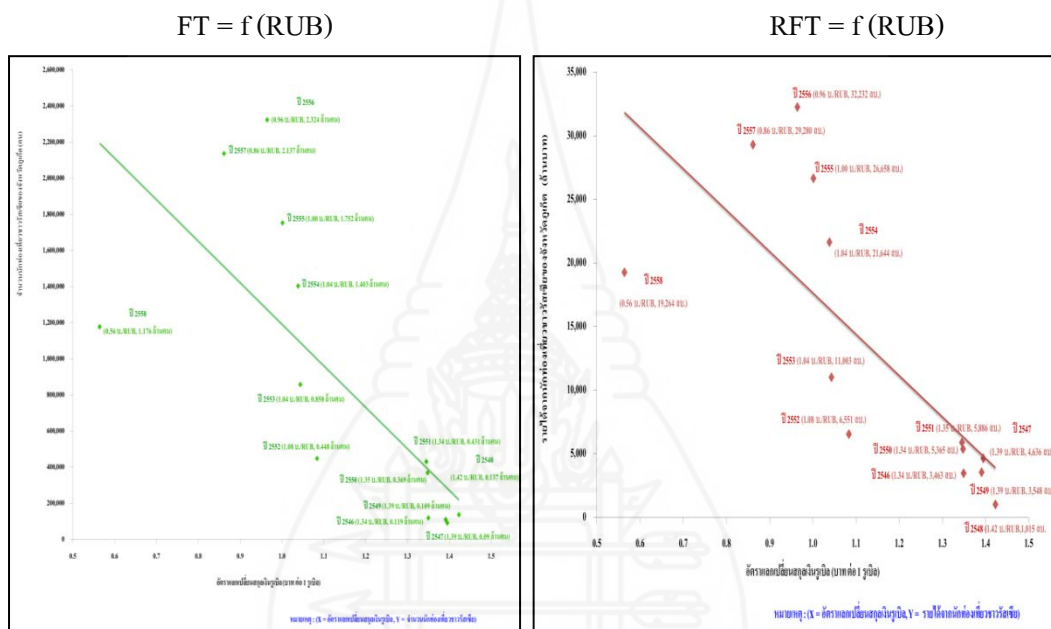
เมื่อ FT แทน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ต (คน)  
 RFT แทน รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ต (คน)  
 CNY แทน อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ภาพที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ตกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ที่มา: กรมการท่องเที่ยวและธนาคารแห่งประเทศไทย

จากแผนภาพกระจุกกระจาย พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวนกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ตมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันดังแสดงในภาพที่ 4.11

4.1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวรัสเซียกับรายได้จากนักท่องเที่ยวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย



เมื่อ FT แทน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ต (คน)  
 RFT แทน รายได้จากนักท่องเที่ยวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ต (คน)  
 RUB แทน อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย

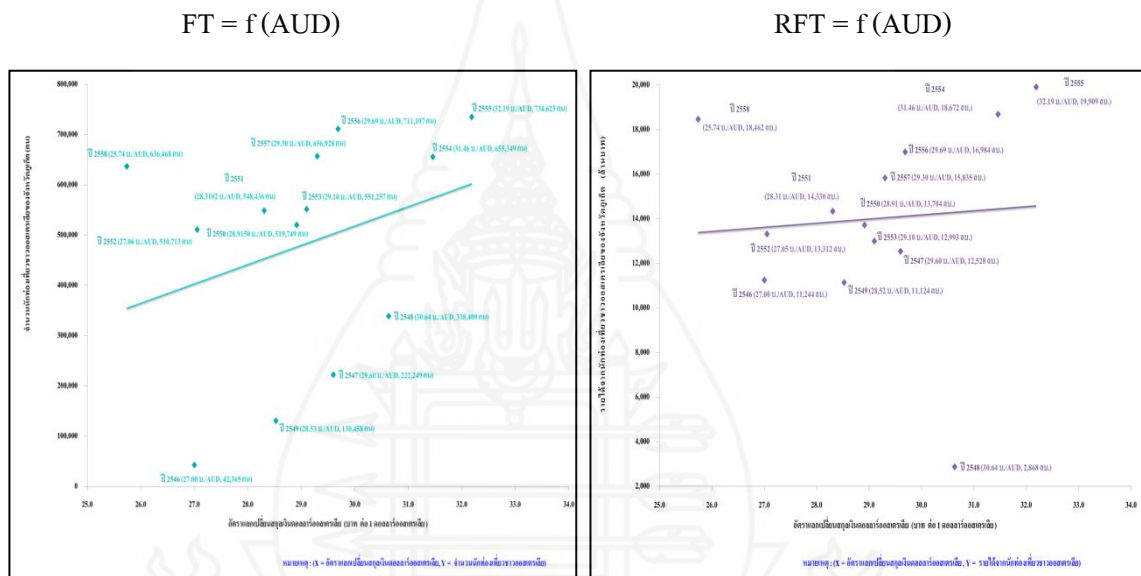
ภาพที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวรัสเซียกับรายได้จากนักท่องเที่ยวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย

ที่มา: กรมการท่องเที่ยวและธนาคารแห่งประเทศไทย



จากแผนภาพกระจกระบาย พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ต มีแนวโน้มความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกัน ทั้งนี้มีนัยว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเพียงตัวแปรหนึ่งที่ยังไม่สามารถใช้กำหนดจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตได้ ดังแสดงในภาพที่ 4.12

4.1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียของเครือรัฐออสเตรเลีย



เมื่อ FT แทน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ต (คน)  
 RFT แทน รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ต (คน)  
 AUD แทน อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียของเครือรัฐออสเตรเลีย

ภาพที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ตและอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียของเครือรัฐออสเตรเลีย

ที่มา: กรมการท่องเที่ยวและธนาคารแห่งประเทศไทย

จากแผนภาพกระจกระบาย พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ต มีแนวโน้มความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันดังแสดงในภาพที่ 4.13

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนและชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ตมีแนวโน้มของความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวนและสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย ตามลำดับ ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ต มีแนวโน้มของความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิล และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศพบว่า รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีนและชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวนและสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย ในขณะที่รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิล ทั้งนี้มีนัยว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเพียงตัวแปรหนึ่งที่ยังไม่สามารถใช้กำหนดจำนวน และรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตได้

**4.2 การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) และการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square):** วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) คือ รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กับตัวแปรอิสระ (X) ได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียของเครือรัฐออสเตรเลีย ระดับนัยสำคัญทางสถิติร้อยละ 5 โดยมีแบบจำลองอุปสงค์ดังนี้

**แบบจำลองที่ 2:** วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) กับจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลเงินหยวน (CNY) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิล (RUB) ของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) ของเครือรัฐออสเตรเลีย

**สมมติฐานการวิจัย:** อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล เครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย และจำนวน

นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจังหวัดภูเก็ตมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต

แบบจำลองที่ 2:  $RFT = f(FT, CNY, RUB, AUD)$

$$RFT = b_1FT + b_2CNY + b_3RUB + b_4AUD$$

สมมติฐานการวิจัย:  $H_0: \beta_1 = 0$

ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล เครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจังหวัดภูเก็ตกับรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต

$H_1: \beta_1 \neq 0$

มีความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล เครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจังหวัดภูเก็ตกับรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาจังหวัดภูเก็ต



## ผลการวิเคราะห์แบบจำลองที่ 2

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
FT	2.091441	0.226694	9.225854	0.0000
CNY	4.722731	3.531669	1.337252	0.1874
RUB	-2.242269	1.411694	-1.588353	0.1188
AUD	1.480519	2.012112	0.735803	0.4654
R-squared	0.639030	Mean dependent var		27.54045
Adjusted R-squared	0.616469	S.D. dependent var		100.2796
S.E. of regression	62.10298	Akaike info criterion		11.16927
Sum squared resid	185125.5	Schwarz criterion		11.31936
Log likelihood	-286.4010	Hannan-Quinn criter.		11.22681
Durbin-Watson stat	2.467255			

ภาพที่ 4.14 ผลการทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างระหว่างรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

จากภาพที่ 4.17 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน (CNY) สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล (RUB) เครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) และจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) ที่มีผลต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) ได้ดังนี้

$$\text{สมการถดถอย: } RFT = 2.0914FT + 4.7227CNY - 2.2423RUB + 1.4805AUD$$

$$(9.2259)^{***} (1.3373)^{ns} (-1.5884)^{ns} (0.7358)^{ns}$$

R-squared 0.639030

Durbin-Watson stat 2.467255

โดยที่ \* แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

\*\* แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

\*\*\* แสดงค่านัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

ns ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากสมการที่คำนวณได้  $R^2$  (R-squared) เท่ากับ 0.639030 แสดงว่า สมการนี้สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามได้ร้อยละ 63.90 และมีค่า Durbin-Watson Statistic (D.W.) เท่ากับ 2.467255 โดยผลของค่า t-Statistics ที่ได้ พบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเป็นปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียหรือรัฐออสเตรเลียไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 อย่างไรก็ตาม อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย เกือบจะมีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 จึงเห็นได้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่ใช่ปัจจัยกำหนดรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์หรือค่าความยืดหยุ่นของตัวแปรอิสระ อธิบายได้ดังนี้

$b_1 = 2.0914$  (t-Statistic = 9.2259, P-value = 0.0000) หมายความว่า จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ ถ้าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1 จะทำให้รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) เปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 2.0914 ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 และเมื่อทดสอบสมมติฐานความมีนัยสำคัญของประชากร โดยผลจากการประมวลโดยคอมพิวเตอร์ ระดับนัยสำคัญน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐาน ( $H_0$ )

จากสมการดังกล่าวข้างต้น พบว่าตัวแปรที่มีผลต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) มีเพียง 1 ตัวแปรได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) ในขณะที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลเงินหยวน (CNY) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิล (RUB) ของสหพันธรัฐรัสเซีย และของสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) หรือรัฐออสเตรเลีย ไม่มีผลต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) จะเห็นได้ว่าจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต มีผลต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กล่าวคือเมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจากนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทาง

มาท่องเที่ยวจะเกิดการจับจ่ายใช้สอยทั้งจากค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าเดินทาง ค่าโรงแรม ที่พักต่างๆ และค่าอาหาร รวมถึงค่าใช้จ่ายรอง เช่น บริการการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อความบันเทิง หรือเพื่อกีฬาและนันทนาการต่างๆ ขณะที่อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย ไม่มีผลต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กล่าวคือไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 อย่างไรก็ตาม อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย เกือบจะมีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ซึ่งตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เมื่อเงินบาทอ่อนค่าลง นักท่องเที่ยวชาวรัสเซียจะมาเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากมีอำนาจในการซื้อเพิ่มขึ้น แต่ด้วยปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจของรัสเซีย ทำให้ผลเป็นตรงกันข้ามกับสมมติฐาน คือ เงินรูเบิลอ่อนค่าลงไม่ใช่เงินบาทอ่อนค่า เมื่อเงินรูเบิลอ่อนค่าลงอย่างมาก นักท่องเที่ยวชาวรัสเซียจะมาเที่ยวประเทศไทยลดลง เนื่องจากมีอำนาจในการซื้อลดลง และต้องใช้เงินรูเบิลมากขึ้นในการมาท่องเที่ยวประเทศไทย จำนวนนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยจึงลดลงตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา ทำให้รายได้จากการนักท่องเที่ยวต่างชาติลดลงด้วย โดยจะเห็นได้จากปัญหาเศรษฐกิจรัสเซียที่เริ่มชะลอตัวลงชัดเจนตั้งแต่ปี 2556 ซึ่งเป็นผลกระทบจากปัญหาการเมืองและวิกฤตราคาน้ำมัน กล่าวคือ หลังจากที่รัสเซียเข้าแทรกแซงและสนับสนุนแคว้นไครเมียให้แยกตัวออกจากยูเครนและตัดสินใจคว่ำรวบไครเมียเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศส่งผลให้รัสเซียถูกสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปคว่ำบาตรทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการเงิน ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นต่อรัสเซียกดดันเศรษฐกิจรัสเซียตลอดปี 2557 เกิดกระแสเงินทุนไหลออก ค่าเงินรูเบิลอ่อนค่าลงและปัญหาจากวิกฤตราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ราคาลดลงอย่างมาก จึงทำให้รายได้จากการส่งออกน้ำมันของรัสเซียซึ่งเป็นรายได้หลักลดลงไปมากเช่นกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้นักท่องเที่ยวรัสเซียเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตลดลง ส่งผลให้รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตลดลงด้วยเช่นกัน

เมื่อพิจารณาอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน (CNY) พบว่า ไม่ส่งผลให้รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากประเทศจีนมีระบบการจัดการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัวภายใต้การจัดการ จึงทำให้ค่าเงินหยวนไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก อัตราแลกเปลี่ยนของเงินหยวนเมื่อเปรียบเทียบกับเงินบาทจึงไม่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต จึงทำให้อัตราแลกเปลี่ยนของเงินหยวนดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) ของเครือรัฐออสเตรเลียพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กล่าวคือ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนสกุลดอลลาร์ออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงจะไม่ส่งผลให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศยังดี และอัตราแลกเปลี่ยนของเงินดอลลาร์ออสเตรเลียไม่ผันผวนมากนัก จึงไม่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการจะเดินทางมาเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ต รายละเอียดตามตารางที่ 4.10



ตารางที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศและจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต

$$RFT = f(FT, \text{Exchange Rate})$$

$$RFT = f(FT, \text{CNY, RUB, AUD})$$

ตัวแปร	เหตุผล
RFT รายได้จาก นักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติของ จังหวัดภูเก็ต (RFT = 2.0914FT + 4.7227CNY - 2.2423RUB + 1.4805AUD)	- จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือเมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตจะเพิ่มขึ้นด้วย สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศนั้น สกุลเงินหยวน สกุลรูเบิล สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 อย่างไรก็ตาม อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซียเกือบจะมีนัยสำคัญ ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90
FT จำนวนนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติของ จังหวัดภูเก็ต	- จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 กล่าวคือ เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจากนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวจะเกิดการจับจ่ายใช้สอยทั้งจากค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าเดินทาง ค่าโรงแรม ที่พักต่างๆ และค่าอาหาร รวมถึงค่าใช้จ่ายรอง เช่น บริการรถท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อความบันเทิง หรือเพื่อกีฬาและนันทนาการต่างๆ
CNY (สกุลเงินหยวน)	- ค่าเงินหยวนเมื่อเปรียบเทียบกับเงินบาทไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวนเปลี่ยนแปลงจะไม่ส่งผลให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเปลี่ยนแปลงไปด้วย เนื่องจากประเทศจีนมีระบบการจัดการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัวภายใต้การจัดการ จึงทำให้



ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ตัวแปร	เหตุผล
	<p>ค่าเงินหยวนไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก อัตราแลกเปลี่ยนของเงินหยวนเมื่อเปรียบเทียบกับเงินบาทจึงไม่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวจีนต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จึงทำให้อัตราแลกเปลี่ยนของเงินหยวนดังกล่าวไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตด้วยเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ค่าเงินหยวนอ่อนค่าลงถึง 4.6% เมื่อเทียบกับสกุลดอลลาร์สหรัฐ คือเมื่อจีนมีการประกาศลดค่าเงินหยวนเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2558 อย่างไรก็ตาม ปัจจัยบวกสำคัญที่มีผลทำให้นักท่องเที่ยวชาวจีน ยังคงมาเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น เช่น รายได้ของคนจีนที่สูงขึ้นมาก การเดินทางระหว่างไทย-จีนสะดวกมากจากทั้งการเปิดเส้นทางการบินใหม่ของหลายสายการบิน โดยเฉพาะการเปิดเส้นทางการบินตรงระหว่างไทย-จีน ของจังหวัดภูเก็ต และการเดินทางทางถนนตามเส้นทาง R3A (ไทย-จีน-ลาว) รวมถึงการที่รัฐบาลจีนเริ่มผ่อนคลายมาตรการห้ามข้าราชการจีนเดินทางไปต่างประเทศทั้งส่วนตัวและราชการในบางพื้นที่ตั้งแต่เดือนมกราคม 2557 และขยายไปทั่วประเทศจีนตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2557 เป็นต้นไป สำหรับปัจจัยลบที่ทำให้นักท่องเที่ยวจีนมาประเทศไทยน้อยลง ได้แก่ การออกกฎหมายท่องเที่ยวฉบับใหม่ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 โดยมีมาตรการเข้มงวดกับทัวร์ที่ไม่มีใบอนุญาต รวมถึงการจัดทัวร์ศูนย์เหรียญ ส่งผลให้บริษัททัวร์ต้องปรับราคาเพิ่มตามความเป็นจริง ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวบ้าง สถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวแม้หลังรัฐประหารเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 รัฐบาลจีนจะไม่ได้ยกระดับคำเตือนนักท่องเที่ยวจีน แต่ทำให้เกิดการเลื่อนการเดินทางหรือเปลี่ยนเส้นทางโดยพบว่าช่วงเทศกาลตรุษจีนปี 2557 นักท่องเที่ยวจีนยกเลิกการเดินทางมากรุงเทพฯ แต่เปลี่ยนเส้นทางไปจังหวัดภูเก็ต และจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทยแทน ทำให้ในปี 2557 จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนสูงถึง 4,786,725 คน</p>

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ตัวแปร	เหตุผล
RUB (สกุลเงินรูเบิล)	<p>- ค่าเงินรูเบิลเมื่อเปรียบเทียบกับเงินบาทไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลเปลี่ยนแปลงจะไม่ส่งผลให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเปลี่ยนแปลงไปด้วย อย่างไรก็ตาม อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย ก็อบจะมีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 โดยเมื่อเงินรูเบิลอ่อนค่าลง นักท่องเที่ยวชาวรัสเซียจะมาเที่ยวประเทศไทยลดลงเนื่องจากมีอำนาจในการซื้อลดลง และต้องใช้เงินรูเบิลมากขึ้นในการมาท่องเที่ยวประเทศไทยทำให้รายได้จากการนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติลดลงด้วย ประกอบกับปัญหาเศรษฐกิจรัสเซียที่เริ่มชะลอตัวลงชัดเจนตั้งแต่ปี 2556 ซึ่งเป็นผลกระทบจากปัญหาการเมืองและวิกฤตราคาน้ำมัน กล่าวคือหลังจากที่รัสเซียเข้าแทรกแซงและสนับสนุนเควินไครเมียให้แยกตัวออกจากยูเครนและตัดสินใจคว่ำรวมไครเมียเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศ ส่งผลให้รัสเซียถูกสหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรปคว่ำบาตรทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการเงิน ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นต่อรัสเซียกดดันเศรษฐกิจรัสเซียตลอดปี 2557 เกิดกระแสเงินทุนไหลออก ค่าเงินรูเบิลอ่อนค่าลงและปัญหาจากวิกฤตราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ราคาลดลงอย่างมาก จึงทำให้รายได้จากการส่งออกน้ำมันของรัสเซียซึ่งเป็นรายได้หลักลดลงไปมากเช่นกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้เงินรูเบิลอ่อนค่าลงอย่างรวดเร็วจากอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเท่ากับ 1.04 รูเบิลต่อบาทในปี 2556 เป็นอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเท่ากับ 1.77 รูเบิลต่อบาทในปี 2558 ซึ่งอ่อนค่าลง 70.19% ทำให้อำนาจในการซื้อของนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียน้อยลง เพราะต้องใช้เงินรูเบิลมากขึ้นในการมาเที่ยวประเทศไทย ประกอบกับปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจในปี 2556 และ 2557 ดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวรัสเซียเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตลดลงถึง 49.38% คือ จากจำนวน 2,323,850 คน ในปี 2556 เหลือจำนวน 1,176,298 คน ในปี 2558 จึงทำ</p>

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

ตัวแปร	เหตุผล
AUD (สกุลเงินดอลลาร์ ออสเตรเลีย)	<p>ให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตลดลงด้วยเช่นกัน ทั้งนี้จะเห็นได้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่ใช่ปัจจัยที่กำหนดรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต</p> <p>- ค่าเงินดอลลาร์ออสเตรเลียเมื่อเปรียบเทียบกับเงินบาท ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนสกุลดอลลาร์ออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงจะไม่ส่งผลให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศยังดี และอัตราแลกเปลี่ยนของเงินดอลลาร์ออสเตรเลียไม่ผันผวนมากนัก จึงไม่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการจะเดินทางมาเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ต ประกอบกับมีปัจจัยเสริมในเรื่องการคมนาคมที่สะดวก โดยมีเที่ยวบินตรงจากออสเตรเลียมายังจังหวัดภูเก็ตด้วย จึงทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวยังคงเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในปี 2558 ค่าเงินบาทจะแข็งค่าขึ้น 12.16% จาก อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 1 ดอลลาร์ออสเตรเลียเท่ากับ 29.3037 บาท ในปี 2557 เป็นอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 1 ดอลลาร์ออสเตรเลียเท่ากับ 25.7405 บาท ในปี 2558 แต่จำนวนนักท่องเที่ยวออสเตรเลียที่มาเที่ยวจังหวัดภูเก็ตลดลงเพียง 3.11 % กล่าวคือ จากจำนวน 656,928 คน ในปี 2557 เป็นจำนวน 636,468 คน ในปี 2558 จึงทำให้ไม่มีผลกระทบต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95</p>

## บทที่ 5

### สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การท่องเที่ยวมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย โดยผลที่เกิดขึ้นมีทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งจะเห็นได้จากการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) การจ้างงาน การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงห่วงโซ่อุปทานทั้งระบบ ประกอบกับรายงานภาวะเศรษฐกิจท่องเที่ยวของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า ปี 2558 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยเติบโตในอัตราค่อนข้างสูง โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมทางตรงทางการท่องเที่ยว (Tourism Direct GDP: TDGDP) ที่มาจากบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account :TSA)<sup>5</sup>

ประมาณร้อยละ 5.45 เมื่อเทียบกับ GDP รวมของประเทศ และสัดส่วนดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามลำดับ ก่อให้เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น โดยในปี 2558 มีการจ้างงานประมาณ 4.45 ล้านคน หรือร้อยละ 11.64 ของการจ้างงานของประเทศโดยรวม และทำให้ผู้ดูแลการท่องเที่ยวเกินดุลถึง 284.22 ล้านบาท (รายงานภาวะเศรษฐกิจท่องเที่ยว ฉบับที่ 1 กรกฎาคม-กันยายน 2558) โดยเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอันดามันมีบทบาทที่สำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมาก ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวทางทะเลที่สำคัญทางฝั่งอันดามันและได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และชาวไทย คือ สถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต “จังหวัดภูเก็ต” ได้ชื่อว่าเป็นไข่มุกแห่งอันดามัน เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ทั้งในด้านความสวยงามของทิวทัศน์ หาดทราย น้ำทะเลสีฟ้าใส และแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลาย พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวครบครัน เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่ที่สุดของประเทศไทย และมีสนามบินนานาชาติ เพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวจากทั่วโลก จากองค์ประกอบต่างๆ ข้างต้น ของจังหวัดภูเก็ตส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้นทุกปี อย่างไรก็ตามตลาดหลักของการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตยังคงเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ แต่มีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยว

---

<sup>5</sup> ผลิตภัณฑ์มวลรวมทางตรงทางการท่องเที่ยว (Tourism Direct GDP: TDGDP) มีที่มาจากบัญชีประชาชาติด้านการท่องเที่ยว (Tourism Satellite Account :TSA, World Travel and Tourism Council: WTTC) หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางและการท่องเที่ยว (Travel and Tourism) ทั้งที่เกิดจากนักท่องเที่ยวภายในประเทศและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมาเพื่อวัตถุประสงค์ของธุรกิจและพักผ่อน รวมถึงค่าใช้จ่ายที่ภาครัฐใช้ในการบริการให้กับนักท่องเที่ยว เช่น พิพิธภัณฑสถาน และสวนสาธารณะ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมและการพักผ่อนหย่อนใจ

ไทยอย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายของภาครัฐที่ส่งเสริมให้คนไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศ ประกอบกับกลยุทธ์ทางการตลาดของสายการบินต้นทุนต่ำ ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวลดลงเกิดอุปสงค์การท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น โดยงานวิจัยฉบับนี้ จะเป็นการศึกษาปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ซึ่งข้อมูลและผลการศึกษาที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการวางนโยบาย กำหนดทิศทางการยุทธศาสตร์ และบทบาทภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อพัฒนาและต่อยอดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้มีศักยภาพรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่อไป

การศึกษาปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต วิเคราะห์การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตและรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรว่ามีมากน้อยเพียงใดรวมถึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตอันได้แก่ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต และอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมากที่สุด 3 อันดับแรก โดยใช้ข้อมูลทศวรรษแบบอนุกรมเวลา ในช่วงระหว่างปี 2546 ถึงปี 2558 โดยนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอย ทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ซึ่งผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

## 1. สรุปการวิจัย

### 1.1 สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

ผลการศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตจากข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา ในช่วง พ.ศ. 2546 – 2558 (รายไตรมาส) พบว่า

#### 1) จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต มีสัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมากกว่าสัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทย และอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสูงกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย

#### 2) รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวต่างชาติและชาวไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยที่รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสูงกว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยและมีอัตราการเพิ่มขึ้นที่สูงกว่า

### 1.2 การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

ผลการศึกษาการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต พบว่า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากสัดส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตซึ่งพบว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตขยายตัวเร็วกว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

### 1.3 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) กับการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) กับการเปลี่ยนแปลงของสาขาทางเศรษฐกิจในสาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 แต่สาขาตัวกลางทางการเงิน (FIN) สาขาการก่อสร้าง (CST) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการ

คมนาคม (TRS) ไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

#### 1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร ระหว่างจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อพิจารณาเบื้องต้นว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และนำผลความสัมพันธ์ดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนกับอุปสงค์การเดินทางมาท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต อันได้แก่จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) และอัตราแลกเปลี่ยนของสาธารณรัฐประชาชนจีนสกุลเงินหยวน (CNY) สหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล (RUB) และเครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) โดยใช้สมการการถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดต่อไป ซึ่งมีผลการศึกษาดังนี้

##### 1) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนและชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวนและสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย ในขณะที่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิล และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตกับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ พบว่ารายได้จากนักท่องเที่ยวชาวจีนของจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวน และรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียของจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย ขณะที่รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียของจังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิล ทั้งนี้มีนัยว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศเป็นเพียงตัวแปรหนึ่งที่ยังไม่สามารถใช้กำหนดจำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตได้

2) การวิเคราะห์การถดถอย และทำการประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ผลการศึกษาพบว่า

(1) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99

(2) สกุลเงินหยวน (CNY) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

(3) สกุลเงินรูเบิล (RUB) ของสหพันธรัฐรัสเซีย ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แต่เกือบจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90

(4) สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) ของเครือรัฐออสเตรเลีย ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากผลการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในจังหวัดภูเก็ต มีสัดส่วนมากกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสูงกว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย และผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มี 3 สาขา ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) และสาขาการขนส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) โดยจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเป็นปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศสกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียเครือรัฐออสเตรเลียไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 อย่างไรก็ตาม อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย เกือบจะมีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 จึงเห็นได้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่ใช่ปัจจัยกำหนดรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต



## 2. อภิปรายผล

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลใน 4 ประเด็น คือสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต การขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต และความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีรายละเอียด ดังนี้

### 2.1 สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

#### 1) จำนวนนักท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ตมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยกเว้นในช่วงปี พ.ศ. 2548 ที่มีจำนวนนักท่องเที่ยวลดลง เนื่องจากในช่วงปลายปี พ.ศ. 2547 เกิดธรณีพิบัติ (สึนามิ) และในปี พ.ศ.2552 มีเหตุการณ์ทางการเมืองและการปิดสนามบินสุวรรณภูมิ ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก ขณะที่การเกิดเหตุการณ์อุทกภัยปี พ.ศ. 2554 ในพื้นที่กรุงเทพมหานครปริมณฑล และภาคกลาง ทำให้นักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ตมากขึ้น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้รับผลกระทบต่อเหตุการณ์อุทกภัยดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเพิ่มสูงขึ้น

จากข้อมูลพบว่า สัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติมากกว่าสัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทย และอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีอัตราการเติบโตที่สูงกว่าจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย เนื่องจากจังหวัดภูเก็ตเป็นที่รู้จักกันในเรื่องหาดทรายขาว น้ำทะเลใส และคนที่ชื่นชอบแสงแดดซึ่งส่วนใหญ่เป็นชาวต่างชาติ และมีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายตั้งแต่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ วัฒนธรรมนันทนาการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และแหล่งช้อปปิ้ง นอกจากนี้แล้วจังหวัดภูเก็ตยังเป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีความสะดวกสบายทั้งด้านการเดินทาง ที่พัก ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก บริษัทนำเที่ยว รวมถึงมีแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวได้หลากหลาย ตั้งแต่รายได้น้อย ปานกลาง จนถึงรายได้สูง และนักท่องเที่ยวสามารถเดินทางมาเที่ยวได้ตลอดทั้งปี

#### 2) รายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

รายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวต่างชาติและชาวไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงกว่ารายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายรัฐบาลที่สนับสนุน

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยจัดสรรงบประมาณ และส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวก่อนข้างสูงถึงร้อยละ 8 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ปี 2558 และบูรณาการ การทำงานระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน ประกอบกับการเติบโตของสายการบินต้นทุนต่ำ และ การส่งเสริมให้มีเที่ยวบินตรงจากประเทศต่างๆมายังจังหวัดภูเก็ต จึงทำให้มีการเพิ่มขึ้นของจำนวน นักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดภูเก็ต ส่งผลทำให้รายได้จากการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้นด้วย

## 2.2 การขยายตัวของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต

จากผลการศึกษา พบว่า อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีการขยายตัว อย่างรวดเร็วและมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เมื่อพิจารณาจากสัดส่วนรายได้จาก การท่องเที่ยวของชาวไทยและชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) ระหว่างปี 2546 ถึงปี 2557 อาจอธิบายได้ว่าส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการเติบโต ของประชากรในกลุ่มชนชั้นกลางทั่วโลก โดยส่วนใหญ่มาจากประเทศในกลุ่มเอเชียแปซิฟิก สำหรับประเทศไทยจะเป็นนักท่องเที่ยวชาวจีนที่เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีสัดส่วนของชนชั้นกลาง ก่อนข้างสูง ประกอบกับการเติบโตของสายการบินต้นทุนต่ำที่ได้รับความนิยมมากขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากสะดวกและค่าใช้จ่ายไม่สูงมาก ทำให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทาง มาท่องเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ตได้มากขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการ คมนาคมเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น

## 2.3 การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) กับ การเปลี่ยนแปลงของสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว พบว่าใน 6 สาขา ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว มี 3 สาขา อันได้แก่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) สาขาบริการ ด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) และสาขาการขนส่ง การขายปลีก การ ซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) ที่เป็นสาขาที่มีผล ต่อการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) โดยที่สาขาบริการด้าน อสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) มีผลต่อการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวม จังหวัดภูเก็ต (GPP) มากที่สุด รองลงมาได้แก่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) และอันดับที่ 3 ได้แก่ สาขาการขนส่ง การขายปลีกการซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคล และของ ใช้ในครัวเรือน (SAL) จะเห็นได้ว่าสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการ ทางธุรกิจ (EST) เป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับค่าบริการการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ยังมีช่องว่างที่จะ สร้างรูปแบบการบริการให้มีความหลากหลาย ตอบสนองลูกค้าได้ในหลายกลุ่มทั้งที่มีรายได้สูง

และรายได้ปานกลางถึงรายได้น้อย จึงทำให้สาขาบริการดังกล่าวมีศักยภาพและโอกาสที่จะเติบโตได้อีก นอกจากนี้การให้เช่าและบริการทางธุรกิจเป็นบริการที่มีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวยังจังหวัดภูเก็ตจะต้องเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่ต่างๆ การบริการให้เช่าที่มีความสำคัญได้แก่ บริการเช่ารถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือรถตู้ รวมถึงบริการเช่าเรือไปท่องเที่ยวตามเกาะต่างๆ ตั้งแต่เรือรูปแบบธรรมดา ไปจนถึงเรือ Yacht ซึ่งมีความหรูหราและเป็นส่วนตัว รวมถึงการให้เช่าร้านค้า ร้านอาหารของที่ระลึก คลังสินค้า อาคารสำนักงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการการท่องเที่ยว อีกทั้งการให้บริการทางธุรกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นสาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) จึงเป็นสาขาสำคัญที่มีผลต่อการเพิ่มของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) มากที่สุด ขณะที่สาขาตัวกลางทางการเงิน (FIN) สาขาการก่อสร้าง (CST) และสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม (TRS) ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) ซึ่งเป็นข้อสังเกตที่น่าจะศึกษาต่อไปในรายละเอียดเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตต่อไป เนื่องจากใน 3 สาขาดังกล่าวนี้ สอดคล้องกับสิ่งที่เป็นประเด็นปัญหา หรือประเด็นที่ยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาของจังหวัดภูเก็ต เช่น สาขาตัวกลางทางการเงิน (FIN) ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อาจเป็นเพราะการหมุนเวียนของเม็ดเงินจากการท่องเที่ยวยังไม่เข้าสู่ระบบการเงินของจังหวัดภูเก็ตทั้งหมดอย่างแท้จริง เช่น ผลกระทบจากทัวร์ ศูนย์เหรียญซึ่งเป็นปัญหาที่ภาครัฐให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาในภาพรวมทั้งประเทศ รวมถึงการที่รัฐบาลพยายามนำระบบ National e-payment มาใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วโปร่งใส ลดค่าใช้จ่ายทางการเงินต่างๆ เพื่อเข้าสู่การเป็นสังคมที่ไม่ใช้เงินสด (Cashless Society) ดังที่หลายๆ ประเทศที่พัฒนาแล้วได้ใช้อยู่ แต่วัตถุประสงค์ที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ต้องการให้เม็ดเงินที่เกิดจากการทำธุรกรรมต่างๆ เข้าสู่ระบบการเงินทั้งหมดเพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการด้านรายได้และการจัดเก็บภาษีของรัฐบาล รวมถึงจะได้สะท้อนภาพเศรษฐกิจอย่างแท้จริง สำหรับสาขาการก่อสร้าง (CST) ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อาจเป็นเพราะการก่อสร้างในจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่ที่เป็นโครงการใหญ่ เช่น โรงแรม คอนโดมิเนียมจะเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างที่มาจากจังหวัดกรุงเทพ หรือจังหวัดอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงเป็นที่ประจักษ์อยู่แล้ว แม้ส่วนหนึ่งจะใช้ผู้รับเหมาก่อสร้างในพื้นที่ประกอบด้วยก็ตาม จึงทำให้เม็ดเงินซึ่งเป็นรายได้จากการก่อสร้างไม่ได้หมุนเวียนอยู่ในจังหวัดภูเก็ตทั้งหมดทำให้ไม่ส่งผลอยู่ในผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตทั้งหมด และสำหรับสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม (TRS) ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (GPP) อาจเป็นเพราะการคมนาคมขนส่งสาธารณะในจังหวัด

ภูเก็ตยังมีไม่เพียงพอที่จะรองรับและสนับสนุนการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี ทำให้การคมนาคมในระดับบุคคลไม่สะดวก ไม่มีรถประจำทางที่ทันสมัยและครอบคลุมพื้นที่จังหวัดภูเก็ต นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะใช้รถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์ หรือรถตู้ที่ให้เช่ามากกว่าในช่วง 10 ปี ที่ผ่านมาหลายรัฐบาลมีโครงการที่จะพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในจังหวัดภูเก็ต แต่มีปัญหาอุปสรรคมา โดยตลอด จึงยังไม่มีโครงการใดที่ประสบผลสำเร็จจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมในจังหวัดภูเก็ต จึงเป็นความท้าทายที่สำคัญของผู้บริหารทั้งในระดับท้องถิ่น และรัฐบาลที่จะดำเนินการ เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของจังหวัดภูเก็ต ต่อไป

#### 2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศกับอุปสงค์ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

จากผลการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตซึ่งส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมี 2 ปัจจัย ปัจจัยแรก คือ จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 ปัจจัยที่สอง คือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ โดยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ สกุลเงินหยวนของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลียเครือรัฐออสเตรเลียไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 อย่างไรก็ตาม อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย เกือบจะมีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 จึงเห็นได้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่ใช่ปัจจัยกำหนดรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต กล่าวคือ

1) จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) ในทิศทางเดียวกันซึ่งส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตกล่าวคือ เมื่อจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้น รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจากนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมาท่องเที่ยวจะเกิดการจับจ่ายใช้สอยทั้งจากค่าใช้จ่ายหลักและค่าใช้จ่ายรอง โดยค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าเดินทาง ค่าโรงแรม ที่พักต่างๆ และค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายรอง เช่น บริการการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อความบันเทิง หรือเพื่อกีฬา และนันทนาการต่างๆที่ส่งผลให้ภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตมีการขยายตัวที่สูงขึ้น หากต้องการจะเพิ่มรายได้ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้สูงขึ้น ค่าใช้จ่ายหลักอาจพัฒนาได้

ตามกลุ่มลูกค้าแต่ละระดับ สำหรับบริการต่าง ๆ ที่เกิดจากค่าใช้จ่ายรอนั้น ยังมีช่องว่างมากพอที่จะพัฒนาบริการให้หลากหลาย ทำให้ดึงดูดนักท่องเที่ยวเดินทางมายังจังหวัดภูเก็ตได้เพิ่มขึ้นอีก อาทิ เป็น Wedding Destination ของชาวต่างชาติ เป็นต้น

2) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินหยวน (CNY) เป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือ เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวนเปลี่ยนแปลงจะไม่ส่งผลให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเปลี่ยนแปลงไปด้วย เนื่องจากประเทศจีนมีระบบการจัดการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราแบบลอยตัวภายใต้การจัดการ จึงทำให้ค่าเงินหยวนไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก อัตราแลกเปลี่ยนของเงินหยวนเมื่อเปรียบเทียบกับเงินบาทจึงไม่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวจีนต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ตัวอย่างเหตุการณ์สำคัญที่ทำให้ค่าเงินหยวนอ่อนค่าลงถึง 4.6 % เมื่อเทียบกับสกุลดอลลาร์สหรัฐคือเมื่อจีนมีการประกาศลดค่าเงินหยวนเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2558 นั้นเอง อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปัจจัยบวกสำคัญที่มีผลทำให้นักท่องเที่ยวชาวจีน ยังคงมาเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น เช่นรายได้ของคนจีนที่สูงขึ้นมาก การเดินทางระหว่างไทย-จีนสะดวกมากจากทั้งการเปิดเส้นทางการบินใหม่หลายสายการบิน โดยเฉพาะการเปิดเส้นทางการบินตรงระหว่างไทย-จีนของจังหวัดภูเก็ต และการเดินทางทางถนนตามเส้นทาง R3A (ไทย-จีน-ลาว) รวมถึงการที่รัฐบาลจีนเริ่มผ่อนคลายมาตรการห้ามข้าราชการจีนเดินทางไปต่างประเทศทั้งส่วนตัวและราชการในบางพื้นที่ตั้งแต่เดือนมกราคม 2557 และขยายไปทั่วประเทศจีนตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2557 เป็นต้นไป สำหรับปัจจัยลบที่ทำให้นักท่องเที่ยวจีนมาประเทศไทยน้อยลง ได้แก่ การออกกฎหมายท่องเที่ยวฉบับใหม่ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2558 โดยมีมาตรการเข้มงวดกับทัวร์ที่ไม่มีใบอนุญาต รวมถึงการจัดทัวร์ศูนย์เหรียญ ส่งผลให้บริษัททัวร์ต้องปรับราคาเพิ่มตามความเป็นจริง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวบ้าง ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อท่องเที่ยวของประเทศไทย คือสถานการณ์ทางการเมือง แม้หลังรัฐประหารเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2557 รัฐบาลจีนจะไม่ได้ยกระดับคำเตือนนักท่องเที่ยวจีน แต่ทำให้เกิดการเลื่อนการเดินทางหรือเปลี่ยนเส้นทางโดยพบว่าช่วงเทศกาลตรุษจีนปี 2557 นักท่องเที่ยวจีนยกเลิกการเดินทางมากรุงเทพแต่เปลี่ยนเส้นทางไปจังหวัดภูเก็ต และจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทยแทน ทำให้ในปี 2557 จังหวัดภูเก็ตมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวจีนสูงถึง 4,786,725 คน

3) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของสหพันธรัฐรัสเซีย สกุลเงินรูเบิล (RUB) ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 อย่างไรก็ตาม อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิลของสหพันธรัฐรัสเซีย

เกือบจะมีนัยสำคัญในทิศทางตรงกันข้ามกับรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 90 ซึ่งตรงกันข้ามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ เมื่อเงินบาทอ่อนค่าลง นักท่องเที่ยวชาวรัสเซียจะมาเที่ยวประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากมีอำนาจในการซื้อเพิ่มขึ้น แต่ผลเป็นตรงกันข้ามกับสมมติฐาน คือ เงินรูเบิลอ่อนค่าลงไม่ใช่เงินบาทอ่อนค่าลง ด้วยปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจของรัสเซีย ทำให้เงินรูเบิลอ่อนค่าลงอย่างมาก เมื่อเงินรูเบิลอ่อนค่าลงนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียจะมาเที่ยวประเทศไทยลดลง เนื่องจากมีอำนาจในการซื้อลดลง และต้องใช้เงินรูเบิลมากขึ้นในการมาท่องเที่ยวประเทศไทย จำนวนนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยจึงลดลงตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นมา ทำให้รายได้จากการนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติลดลงด้วย โดยจะเห็นได้จากปัญหาเศรษฐกิจรัสเซียที่เริ่มชะลอตัวลงชัดเจนตั้งแต่ปี 2556 ซึ่งเป็นผลกระทบจากปัญหาการเมืองและวิกฤตราคาน้ำมัน กล่าวคือหลังจากที่รัสเซียเข้าแทรกแซงและสนับสนุนแคว้นไครเมียให้แยกตัวออกจากยูเครนและตัดสินใจคว่ำรวมไครเมียเข้าเป็นส่วนหนึ่งของประเทศส่งผลให้รัสเซียถูกสหรัฐอเมริกาและสหภาพยุโรปคว่ำบาตรทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการเงิน ทำให้นักลงทุนขาดความเชื่อมั่นต่อรัสเซียกดดันเศรษฐกิจรัสเซียตลอดปี 2557 เกิดกระแสเงินทุนไหลออก ทำให้ค่าเงินรูเบิลอ่อนค่าลงและปัญหาจากวิกฤตราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ราคาลดลงอย่างมาก จึงทำให้รายได้จากการส่งออกน้ำมันของรัสเซียซึ่งเป็นรายได้หลักลดลงไปมากเช่นกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้เงินรูเบิลอ่อนค่าลงอย่างรวดเร็วจากอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเท่ากับ 1.04 รูเบิลต่อบาทในปี 2556 เป็นอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยเท่ากับ 1.77 รูเบิลต่อบาทในปี 2558 ซึ่งอ่อนค่าลง 70.19% ทำให้อำนาจในการซื้อของนักท่องเที่ยวชาวรัสเซียน้อยลงเพราะต้องใช้เงินรูเบิลมากขึ้นในการมาเที่ยวประเทศไทย ประกอบกับปัญหาการเมืองและเศรษฐกิจในปี 2556 และ 2557 ดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวรัสเซียเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตลดลงถึง 49.38% คือ จากจำนวน 2,323,850 คน ในปี 2556 เหลือจำนวน 1,176,298 คน ในปี 2558 จึงทำให้รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตลดลงด้วยเช่นกัน

4) อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของเครือรัฐออสเตรเลีย สกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) เป็นปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กล่าวคือเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนสกุลดอลลาร์ออสเตรเลียเปลี่ยนแปลงจะไม่ส่งผลให้รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศดี และอัตราแลกเปลี่ยนของเงินดอลลาร์ออสเตรเลียไม่ผันผวนมากนัก จึงไม่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวในการจะเดินทางมาเที่ยวที่จังหวัดภูเก็ต ประกอบกับมีปัจจัยเสริมในเรื่องการคมนาคมที่สะดวก โดยมีเที่ยวบินตรงจากออสเตรเลียมายังจังหวัดภูเก็ตด้วย จึงทำให้จำนวน

นักท่องเที่ยวยังคงเดินทางมาจังหวัดภูเก็ตอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในปี 2558 ค่าเงินบาท จะแข็งค่าขึ้น 12.16% จาก อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 1 ดอลลาร์ออสเตรเลียเท่ากับ 29.3037 บาท ในปี 2557 เป็นอัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย 1 ดอลลาร์ออสเตรเลียเท่ากับ 25.7405 บาท ในปี 2558 แต่จำนวน นักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียที่มาเที่ยวจังหวัดภูเก็ตลดลงเพียง 3.11% กล่าวคือ จากจำนวน 656,928 คน ในปี 2557 เป็นจำนวน 636,468 คน ในปี 2558 จึงทำให้ไม่มีผลกระทบต่อรายได้จาก นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ดังนั้นจากผลการศึกษาปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัด ภูเก็ต สรุปได้ว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในจังหวัดภูเก็ต มีสัดส่วนมากกว่าจำนวน นักท่องเที่ยวชาวไทย และรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสูงกว่ารายได้จาก การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย และผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยว มี 3 สาขา ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความ เชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ สาขาโรงแรมและภัตตาคาร (HOR) สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ (EST) และสาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน (SAL) โดยจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ของจังหวัดภูเก็ตเป็นปัจจัยที่มีผลต่อภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 สำหรับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศนั้น อัตราแลกเปลี่ยน สกุลเงินหยวน (CNY) สกุลเงินรูเบิล (RUB) และสกุลเงินดอลลาร์ออสเตรเลีย (AUD) ไม่มี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กับรายได้จากนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต อย่างไรก็ตามสกุลเงินรูเบิล เกือบจะมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อ มั่นร้อยละ 90 ในทิศทางตรงกันข้าม จึงเห็นได้ว่าอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่ใช่ปัจจัย ที่กำหนดรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต

### 3. ข้อเสนอแนะ

#### 1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยกำหนดภาวะเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต ดังกล่าวข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มี จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต 3 อันดับแรก ประกอบกับผลการ วิเคราะห์หามีค่า  $R^2$  (R-squared) เท่ากับ 0.639030 แสดงว่า สมการที่คำนวณได้นี้สามารถอธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามได้ร้อยละ 63.90 เท่านั้น จึงเห็นได้ว่าอัตรา แลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศไม่ใช่ปัจจัยที่กำหนดรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัด ภูเก็ต สำหรับผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ตนั้น พบว่า สาขาโรงแรมและภัตตาคาร สาขาบริการ

ด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่า และบริการทางธุรกิจ รวมถึงสาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือนเป็นสาขาที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต ดังนั้น หากจะส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตให้ขยายตัวมากขึ้น เห็นควรสนับสนุนและให้ความสำคัญกิจกรรมทางเศรษฐกิจในสามสาขาดังกล่าวข้างต้น





บรรณานุกรม



## บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.(2558). ข้อมูลด้านท่องเที่ยว 2546 - 2558. สืบค้น  
จาก <http://www.mots.go.th>
- กรณีการ์ บุรศิริรักษ์. (2549). การท่องเที่ยวเชิงนิเวศกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและ  
วัฒนธรรม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง,  
กรุงเทพมหานคร.
- กรมการท่องเที่ยว. (2558). ข้อมูลสถิติการท่องเที่ยวในประเทศไทย 2546 - 2558. สืบค้น  
จาก <http://tourism2.tourism.go.th>
- จิราวรรณ วงษ์ราช. (2551). ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกรูปแบบการแต่งงานแบบครอบครัวของ  
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ กรณีศึกษา ในจังหวัดภูเก็ต. (วิทยานิพนธ์ปริญญา  
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ภูเก็ต.
- ณัฐพงศ์ อรัญมิตร. (2546). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัด  
กาญจนบุรี (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง,  
กรุงเทพมหานคร.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2558). ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 2546 - 2558.  
สืบค้นจาก <https://www.bot.or.th>
- พูนทรัพย์ พนมอุปถัมภ์. (2545). อุปสงค์การท่องเที่ยวของคนไทยในจังหวัดระยอง.  
(วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง,  
กรุงเทพมหานคร.
- ภูวนารถ ปาปวน. (2550). การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการท่องเที่ยวกับการ  
เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต  
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ระพีพรรณ ทองห่อและคณะ. (2545). การศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและ  
วัฒนธรรมที่เป็นผลจากการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาจังหวัดน่าน (วิทยานิพนธ์ ปริญญา  
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพมหานคร.
- รัชพงศ์ มุลาสินน์. (2546). การศึกษาความได้เปรียบและปัจจัยที่มีผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย  
(วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,  
กรุงเทพมหานคร.

- สรีตา พ่วงทองคำ. (2551). *การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้จากการท่องเที่ยวที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวต่างชาติและอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2558). *ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (Gross Provincial Product: GPP) 2546 - 2557*. สืบค้นจาก <http://www.nesdb.go.th>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2558). *ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว 2546 - 2558*. สืบค้นจาก <http://service.nso.go.th>
- หฤษฎ์ชัย อินทโสติ. (2552). *การวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อัครพงษ์ อ้นทอง. (2555). *เศรษฐมิติว่าด้วยการท่องเที่ยว (Econometrics of Tourism)*. กรุงเทพมหานคร: สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ.
- อารีชา ไชยทิพย์. (2553). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- อัมพูนี ฉันทฤชานนท์ (2553). *ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐฯ* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- อรอนงค์ ทองแท้. (2553). *ปัจจัยทางการตลาดในการเลือกเข้าพักโรงแรมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในเขตตำบลป่าตอง อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต* (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทบริหารธุรกิจ ไม่ได้ดีพิมพ์). มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, นครศรีธรรมราช.



ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สืบราชสันตติวงศ์

ภาคผนวก ก  
ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา



## ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

### 1. จำนวนนักท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2546 - 2558

ปี (พ.ศ.)	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ (คน)				
	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2546	2,340,628	2,194,498	2,631,452	2,915,532	10,082,109
2547	3,076,118	2,640,898	2,853,694	3,166,703	11,737,413
2548	2,673,732	2,506,806	3,005,945	3,330,453	11,516,936
2549	3,622,391	3,109,882	3,360,467	3,729,062	13,821,802
2550	3,831,089	3,123,663	3,450,768	4,058,708	14,464,228
2551	4,326,793	3,549,567	3,380,301	3,327,559	14,584,220
2552	3,645,330	2,963,983	3,284,484	4,256,044	14,149,841
2553	4,659,750	2,899,778	3,761,459	4,615,413	15,936,400
2554	5,310,656	4,444,452	4,932,430	4,542,932	19,230,470
2555	5,741,454	4,877,889	5,354,397	6,380,163	22,353,903
2556	7,007,904	6,063,605	6,500,176	6,975,040	26,546,725
2557	6,375,880	5,097,001	5,846,652	7,460,235	24,779,768
2558	7,829,153	6,978,715	7,307,708	7,765,515	29,881,091

### 2. รายได้จากนักท่องเที่ยวของประเทศไทย ปี 2546 – 2558

ปี (พ.ศ.)	รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)				
	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2546	82,976.49	67,064.15	73,484.41	85,743.97	309,269.02
2547	103,123.25	83,347.38	91,326.47	106,562.67	384,359.77
2548	98,567.69	79,665.44	87,292.05	101,855.17	367,380.36
2549	129,405.63	104,589.61	114,602.29	133,721.64	482,319.17
2550	148,369.78	112,810.33	123,821.32	162,780.38	547,781.81

ปี (พ.ศ.)	รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)				
	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2551	155,612.11	118,316.91	129,865.38	170,726.13	574,520.52
2552	138,205.44	105,082.06	115,338.73	151,628.82	510,255.05
2553	192,951.22	93,368.22	135,641.83	170,832.82	592,794.09
2554	252,654.43	122,258.33	177,612.30	223,692.13	776,217.20
2555	320,263.28	154,973.95	225,140.31	283,550.83	983,928.36
2556	323,875.72	261,766.32	286,825.99	334,677.79	1,207,145.82
2557	310,848.39	236,348.06	259,417.11	341,039.93	1,147,653.49
2558	284,790.10	218,437.50	192,852.23	320,479.32	1,016,559.15

### 3. ผลกระทบต่อมวลรวมจังหวัดภูเก็ต และผลผลิตรายสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

รายไตรมาส (Q/Year)	GPP	ผลผลิตรายสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว					
		HOR	SAL	FIN	CST	EST	TRS
Q1/2003	12,196.50	902.5407	585.4318	2061.2078	1048.8986	963.5232	48.7860
Q2/2003	10,750.44	795.5326	516.0211	1816.8244	924.5379	849.2848	43.0018
Q3/2003	10,870.88	804.4449	521.8021	1837.1783	934.8955	858.7993	43.4835
Q4/2003	11,991.19	887.3478	575.5770	2026.5105	1031.2420	947.3037	47.9647
Q1/2004	11,972.82	885.9887	574.6954	2023.4066	1029.6625	945.8528	47.8913
Q2/2004	10,942.96	809.7793	525.2622	1849.3608	941.0949	864.4941	43.7719
Q3/2004	11,050.36	817.7268	530.4174	1867.5113	950.3312	872.9787	44.2015
Q4/2004	14,092.85	1,042.8712	676.4570	2381.6923	1211.9854	1113.3354	56.3714
Q1/2005	12,519.64	926.4530	600.9425	2115.8184	1076.6886	989.0512	50.0785
Q2/2005	12,259.48	907.2012	588.4548	2071.8514	1054.3149	968.4986	49.0379
Q3/2005	11,958.80	884.9512	574.0224	2021.0372	1028.4568	944.7452	47.8352
Q4/2005	14,652.09	1,084.2546	703.3003	2476.2030	1260.0796	1157.5150	58.6084
Q1/2006	16,835.88	1,245.8552	808.1223	2845.2639	1447.8858	1330.0346	67.3435
Q2/2006	14,921.34	1,104.1791	716.2243	2521.7063	1283.2352	1178.7858	59.6854
Q3/2006	16,071.79	1,189.3125	771.4460	2716.1327	1382.1740	1269.6715	64.2872
Q4/2006	18,907.99	1,399.1912	907.5835	3195.4502	1626.0871	1493.7312	75.6320

รายไตรมาส (Q/Year)	GPP	ผลผลิตรายสาขาทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว					
		HOR	SAL	FIN	CST	EST	TRS
Q1/2007	17,773.47	1,315.2370	853.1267	3003.7170	1528.5187	1404.1044	71.0939
Q2/2007	16,626.61	1,230.3692	798.0773	2809.8973	1429.8886	1313.5023	66.5064
Q3/2007	17,760.46	1,314.2738	852.5019	3001.5173	1527.3993	1403.0761	71.0418
Q4/2007	23,875.46	1,766.7839	1146.0220	4034.9525	2053.2894	1886.1612	95.5018
Q1/2008	16,669.57	1,233.5482	800.1394	2817.1574	1433.5830	1316.8960	66.6783
Q2/2008	27,372.14	2,025.5381	1313.8625	4625.8910	2354.0037	2162.3987	109.4885
Q3/2008	12,567.58	930.0009	603.2438	2123.9210	1080.8118	992.8388	50.2703
Q4/2008	20,483.71	1,515.7949	983.2183	3461.7477	1761.5994	1618.2134	81.9349
Q1/2009	21,646.29	1,601.8255	1039.0219	3658.2231	1861.5810	1710.0569	86.5852
Q2/2009	15,953.00	1,180.5223	765.7442	2696.0578	1371.9584	1260.2874	63.8120
Q3/2009	17,589.17	1,301.5989	844.2804	2972.5705	1512.6690	1389.5448	70.3567
Q4/2009	19,010.53	1,406.7792	912.5054	3212.7796	1634.9056	1501.8319	76.0421
Q1/2010	27,122.19	2,007.0422	1301.8652	4583.6505	2332.5085	2142.6532	108.4888
Q2/2010	16,888.65	1,249.7604	810.6554	2854.1826	1452.4243	1334.2037	67.5546
Q3/2010	18,537.49	1,371.7742	889.7995	3132.8357	1594.2241	1464.4617	74.1500
Q4/2010	21,243.66	1,572.0311	1019.6959	3590.1792	1826.9551	1678.2495	84.9747
Q1/2011	24,055.07	1,780.0748	1154.6431	4065.3060	2068.7356	1900.3502	96.2203
Q2/2011	24,135.80	1,786.0490	1158.5183	4078.9498	2075.6786	1906.7280	96.5432
Q3/2011	15,545.86	1,150.3940	746.2015	2627.2511	1336.9443	1228.1233	62.1835
Q4/2011	28,016.27	2,073.2042	1344.7811	4734.7501	2409.3994	2213.2855	112.0651
Q1/2012	29,723.74	2,199.5568	1426.7395	5023.3121	2556.2416	2348.1755	118.8950
Q2/2012	27,145.21	2,008.7457	1302.9702	4587.5409	2334.4883	2144.4718	108.5809
Q3/2012	16,492.28	1,220.4290	791.6296	2787.1960	1418.3364	1302.8904	65.9691
Q4/2012	28,303.76	2,094.4785	1358.5807	4783.3361	2434.1237	2235.9973	113.2151
Q1/2013	35,064.32	2,594.7599	1683.0875	5925.8706	3015.5318	2770.0815	140.2573
Q2/2013	27,786.37	2,056.1910	1333.7455	4695.8957	2389.6274	2195.1228	111.1455
Q3/2013	17,101.65	1,265.5219	820.8791	2890.1784	1470.7417	1351.0302	68.4066
Q4/2013	29,345.66	2,171.5792	1408.5919	4959.4173	2523.7271	2318.3075	117.3827
Q1/2014	36,698.27	2,715.6719	1761.5169	6202.0076	3156.0512	2899.1633	146.7931
Q2/2014	27,738.60	2,052.6562	1331.4527	4687.8230	2385.5194	2191.3492	110.9544
Q3/2014	18,111.98	1,340.2863	869.3749	3060.9242	1557.6300	1430.8462	72.4479
Q4/2014	28,357.16	2,098.4295	1361.1435	4792.3592	2438.7154	2240.2153	113.4286



- เมื่อ GPP แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (Gross Provincial Product : GPP)
- HOR แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาโรงแรมและภัตตาคาร)
- SAL แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน)
- FIN แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาตัวกลางทางการเงิน)
- CST แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการก่อสร้าง)
- EST แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ)
- TRS แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม)

#### 4. รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT) ปี 2546 – 2558 (รายไตรมาส)

ปี (พ.ศ.)	รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)				
	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2546	14,906.805	13,624.574	13,758.291	17,546.350	59,836.02
2547	17,585.069	17,219.658	16,797.324	20,580.318	72,182.37
2548	4,811.643	4,264.473	4,593.269	5,403.845	19,073.23
2549	17,056.854	14,877.659	15,355.006	17,861.490	65,151.01
2550	18,811.642	20,452.765	24,344.877	17,062.586	80,671.87
2551	18,149.345	32,508.066	13,498.486	23,523.532	87,679.43
2552	25,531.442	20,374.237	19,741.163	21,228.208	86,875.05
2553	26,967.166	23,769.858	24,036.143	26,513.212	101,286.38
2554	45,198.699	36,760.040	13,611.510	68,356.900	163,927.15
2555	66,636.360	45,003.830	16,352.840	70,700.270	198,693.30
2556	85,501.300	45,066.820	18,586.630	74,070.130	223,224.88
2557	87,702.040	44,753.660	19,879.920	70,579.620	222,915.24
2558	100,328.990	57,434.760	33,141.140	81,626.790	272,531.68

หมายเหตุ: Q1 หมายถึงไตรมาสที่ 1 ช่วงเดือนมกราคมถึง มีนาคม

- Q2 หมายถึงไตรมาสที่ 2 ช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายน  
 Q3 หมายถึงไตรมาสที่ 3 ช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง กันยายน  
 Q4 หมายถึงไตรมาสที่ 4 ช่วงเดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม

5. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) ปี 2546 – 2558 (รายไตรมาส)

ปี (พ.ศ.)	จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (คน)				
	Q1	Q2	Q3	Q4	รวม
2546	715,804	630,936	638,004	703,755	2,688,499
2547	855,190	781,630	789,301	1,006,619	3,432,741
2548	308,642	302,229	294,816	361,213	1,266,900
2549	713,388	632,263	681,011	801,190	2,827,852
2550	738,734	691,066	738,193	992,356	3,160,349
2551	1,036,111	1,865,575	774,652	1,349,970	5,026,308
2552	992,142	791,735	767,134	824,920	3,375,931
2553	1,299,446	809,149	888,146	1,017,801	4,014,542
2554	1,649,213	1,654,748	1,065,823	1,920,793	6,290,577
2555	2,110,023	1,926,979	1,170,751	2,009,222	7,216,975
2556	2,577,734	2,042,699	1,257,218	2,157,330	8,034,981
2557	2,675,492	2,022,286	1,320,456	2,067,382	8,085,616
2558	2,912,549	2,286,123	1,510,008	2,386,675	9,095,355

- หมายเหตุ: Q1 หมายถึงไตรมาสที่ 1 ช่วงเดือนมกราคมถึง มีนาคม  
 Q2 หมายถึงไตรมาสที่ 2 ช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายน  
 Q3 หมายถึงไตรมาสที่ 3 ช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง กันยายน  
 Q4 หมายถึงไตรมาสที่ 4 ช่วงเดือนตุลาคม ถึง ธันวาคม

6. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Exchange Rate)

6.1 สกุลเงินหยวน (CNY) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ปี (พ.ศ.)	อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินหยวน (CNY) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน (บาท/ 1 CNY)			
	Q1	Q2	Q3	Q4
2546	5.1640	5.0954	4.9845	4.7975
2547	4.7299	4.8580	4.9813	4.8618
2548	4.6582	4.8375	5.0576	5.0505
2549	4.8734	4.7481	4.7268	4.6457
2550	4.5803	4.5147	4.5024	4.5609
2551	4.5218	4.6390	4.9478	5.0913
2552	5.1654	5.0805	4.9720	4.8783
2553	4.8117	4.7338	4.6557	4.5076
2554	4.6477	4.6663	4.7042	4.8900
2555	4.9238	4.9492	4.9469	4.9210
2556	4.7983	4.8644	5.1475	5.2165
2557	5.3617	5.2139	5.2110	5.3251
2558	5.2383	5.3682	5.5886	5.6032

## 6.2 สกุลเงินรูเบิล (RUB) ของสหพันธรัฐรัสเซีย

ปี (พ.ศ.)	อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินรูเบิล (RUB) ของสหพันธรัฐรัสเซีย (บาท/ 1 RUB)			
	Q1	Q2	Q3	Q4
2546	1.3494	1.3635	1.3561	1.3304
2547	1.3669	1.3927	1.4149	1.4060
2548	1.3856	1.4287	1.4481	1.4297

2549	1.3924	1.3971	1.4036	1.3726
2550	1.3497	1.3391	1.3312	1.3729
2551	1.3318	1.3644	1.3991	1.2868
2552	1.0530	1.0762	1.0793	1.1266
2553	1.0990	1.0670	1.0328	0.9768
2554	1.0438	1.0809	1.0373	0.9937
2555	1.0284	1.0095	0.9818	0.9871
2556	0.9803	0.9442	0.9598	0.9743
2557	0.9328	0.9288	0.8863	0.6985
2558	0.5192	0.6330	0.5600	0.5445



## 6.3 สกุลเงินดอลลาร์ (AUD) ของเครือรัฐออสเตรเลีย

ปี (พ.ศ.)	อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินดอลลาร์ (AUD) ของเครือรัฐออสเตรเลีย (บาท/ 1 AUD)			
	Q1	Q2	Q3	Q4
2546	25.3595	27.0456	27.1636	28.4410
2547	30.0055	28.6952	29.2815	30.4224
2548	29.9431	30.7732	31.3399	30.4836
2549	29.0764	28.4046	28.4972	28.1271
2550	27.9315	28.7756	28.8098	30.1431
2551	29.3137	30.4494	30.0552	23.4227
2552	23.3976	26.3248	28.2676	30.2303
2553	29.7011	28.5668	28.5306	29.6116
2554	30.6829	32.1709	31.6541	31.3451
2555	32.7214	31.6037	32.5646	31.8656
2556	30.9542	29.5736	28.8246	29.4066
2557	29.2707	30.2612	29.7037	27.9793
2558	25.6848	25.9157	25.5693	25.7920

**ภาคผนวก ข**

ผลการทดสอบ Ordinary Least Square (OLS)



แบบจำลองที่ 1:  $GPP = f(HOR, SAL, FIN, CST, EST, TRS)$

$$GPP = a_1HOR + a_2SAL + a_3FIN + a_4CST + a_5EST + a_6TRS + C$$

### ผลการวิเคราะห์แบบจำลองที่ 1

Dependent Variable: GPP

Method: Least Squares

Date: 09/30/16 Time: 20:09

Sample: 2003Q1 2014Q4

Included observations: 48

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	4532.563	3536.692	1.381257	0.2611
HOR	1.015892	0.452611	2.236394	0.0258
SAL	0.896245	0.334887	2.581253	0.0000
FIN	1.896344	1.803206	1.057610	0.3425
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
CST	1.110731	0.816429	1.392846	0.3695
EST	1.967466	0.936587	2.162699	0.0472
TRS	1.134528	1.733112	0.589421	0.5731
R-squared	0.983952	Mean dependent var		91562.58
Adjusted R-squared	0.981754	S.D. dependent var		18039.57
S.E. of regression	756.9812	Akaike info criterion		16.06862
Sum squared resid	2361953.	Schwarz criterion		16.30252
Log likelihood	-80.68427	Hannan-Quinn criter.		16.15701
F-statistic	942.1537	Durbin-Watson stat		1.811856
Prob(F-statistic)	0.000003			

- เมื่อ GPP แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (Gross Provincial Product : GPP)
- HOR แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาโรงแรมและภัตตาคาร)
- SAL แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการขนส่ง การขายปลีกการซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ของใช้ส่วนบุคคลและของใช้ในครัวเรือน)
- FIN แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาตัวกลางทางการเงิน)
- CST แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการก่อสร้าง)
- EST แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาบริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ)
- TRS แทน ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต (สาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้าและการคมนาคม)
- $a_1, a_2, a_3, a_4, a_5, a_6$  แทน ค่าสัมประสิทธิ์ หรือ ค่าความยืดหยุ่น ที่แสดงถึงผลของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดภูเก็ต

แบบจำลองที่ 2:  $RFT = f(FT, CNY, RUB, AUD)$

$$RFT = b_1FT + b_2CNY + b_3RUB + b_4AUD$$

### ผลการวิเคราะห์แบบจำลองที่ 2

Dependent Variable: RFT

Method: Least Squares

Date: 06/21/17 Time: 23:23

Sample: 2003Q1 2015Q4

Included observations: 52

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
FT	2.091441	0.226694	9.225854	0.0000
CNY	4.722731	3.531669	1.337252	0.1874
RUB	-2.242269	1.411694	-1.588353	0.1188
AUD	1.480519	2.012112	0.735803	0.4654
R-squared	0.639030	Mean dependent var		27.54045
Adjusted R-squared	0.616469	S.D. dependent var		100.2796
S.E. of regression	62.10298	Akaike info criterion		11.16927
Sum squared resid	185125.5	Schwarz criterion		11.31936
Log likelihood	-286.4010	Hannan-Quinn criter.		11.22681
Durbin-Watson stat	2.467255			

เมื่อ RFT แทน รายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (ล้านบาท)

FT แทน จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (คน)

CNY แทน สกุลเงินหยวน (CNY) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

RUB แทน สกุลเงินรูเบิล (RUB) ของสหพันธรัฐรัสเซีย

AUD แทน สกุลเงินดอลลาร์ (AUD) ของเครือรัฐออสเตรเลีย

$b_1, b_2, b_3, b_4$  แทน ค่าสัมประสิทธิ์ หรือ ค่าความยืดหยุ่น ที่แสดงถึงผลของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (FT) สกุลเงินหยวน (CNY) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน สกุลเงินรูเบิล (RUB) ของสหพันธรัฐรัสเซีย และสกุลเงินดอลลาร์ (AUD) ของเครือรัฐออสเตรเลีย ที่มีต่อรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติของจังหวัดภูเก็ต (RFT)





**ภาคผนวก ค**

ผลการตรวจสอบข้อมูลอนุกรมเวลา (Unit root)

### การตรวจสอบความคงที่ของข้อมูลอนุกรมเวลา

โดยใช้การทดสอบ Unit root วิธี Augmented Dickey-Fuller test (ADF -Test) ที่ระดับ Level  
ผลการทดสอบ

สมมติฐานที่ทดสอบ  $H_0 : \gamma = 0$  (ข้อมูลมีลักษณะไม่คงที่)  $\rightarrow$  มี Unit root  
 $H_1 : \gamma \neq 0$  (ข้อมูลมีลักษณะคงที่)  $\rightarrow$  ไม่มี Unit root

แบบจำลองที่ 1:  $GPP = f(\text{HOR, SAL, FIN, CST, EST, TRS})$



Null Hypothesis: HOR has a unit root Exogenous: Constant, Linear Trend Lag Length: 0 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-7.522991	0.0000
Test critical values:	1% level		-4.165756	
	5% level		-3.508508	
	10% level		-3.184230	
*Mackinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation Dependent Variable: D(HOR) Method: Least Squares Date: 06/19/17 Time: 17:12 Sample (adjusted): 2003Q2 2014Q4 Included observations: 47 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
HOR(-1)	-1.123586	0.149354	-7.522991	0.0000
C	866.5472	148.3215	5.842357	0.0000
@TREND(2003Q1)	31.91110	5.463138	5.841166	0.0000
R-squared	0.562639	Mean dependent var		25.44444
Adjusted R-squared	0.542759	S.D. dependent var		480.4348
S.E. of regression	324.8681	Akaike info criterion		14.46642
Sum squared resid	4643729.	Schwarz criterion		14.58451
Log likelihood	-336.9608	Hannan-Quinn criter.		14.51086
F-statistic	28.30170	Durbin-Watson stat		2.118160
Prob(F-statistic)	0.000000			

Null Hypothesis: SAL has a unit root Exogenous: Constant, Linear Trend Lag Length: 0 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-7.522991	0.0000
Test critical values:	1% level		-4.165756	
	5% level		-3.508508	
	10% level		-3.184230	
*Mackinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation Dependent Variable: D(SAL) Method: Least Squares Date: 06/19/17 Time: 17:13 Sample (adjusted): 2003Q2 2014Q4 Included observations: 47 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
SAL(-1)	-1.123586	0.149354	-7.522991	0.0000
C	562.0846	96.20854	5.842357	0.0000
@TREND(2003Q1)	20.69909	3.543657	5.841166	0.0000
R-squared	0.562639	Mean dependent var		16.50450
Adjusted R-squared	0.542759	S.D. dependent var		311.6334
S.E. of regression	210.7253	Akaike info criterion		13.60069
Sum squared resid	1953826.	Schwarz criterion		13.71878
Log likelihood	-316.6162	Hannan-Quinn criter.		13.64513
F-statistic	28.30170	Durbin-Watson stat		2.118160
Prob(F-statistic)	0.000000			

Null Hypothesis: FIN has a unit root  
Exogenous: Constant, Linear Trend  
Lag Length: 0 (Fixed)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-7.522991	0.0000
Test critical values:		
1% level	-4.165756	
5% level	-3.508508	
10% level	-3.184230	

\*Mackinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation  
Dependent Variable: D(FIN)  
Method: Least Squares  
Date: 06/19/17 Time: 17:14  
Sample (adjusted): 2003Q2 2014Q4  
Included observations: 47 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
FIN(-1)	-1.123586	0.149354	-7.522991	0.0000
C	1979.006	338.7342	5.842357	0.0000
@TREND(2003Q1)	72.87804	12.47663	5.841166	0.0000

R-squared	0.562639	Mean dependent var	58.10961
Adjusted R-squared	0.542759	S.D. dependent var	1097.209
S.E. of regression	741.9285	Akaike info criterion	16.11808
Sum squared resid	24220148	Schwarz criterion	16.23618
Log likelihood	-375.7750	Hannan-Quinn criter.	16.16252
F-statistic	28.30170	Durbin-Watson stat	2.118160
Prob(F-statistic)	0.000000		

Null Hypothesis: CST has a unit root  
Exogenous: Constant, Linear Trend  
Lag Length: 0 (Fixed)

	t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic	-7.522991	0.0000
Test critical values:		
1% level	-4.165756	
5% level	-3.508508	
10% level	-3.184230	

\*Mackinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation  
Dependent Variable: D(CST)  
Method: Least Squares  
Date: 06/19/17 Time: 17:15  
Sample (adjusted): 2003Q2 2014Q4  
Included observations: 47 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
CST(-1)	-1.123586	0.149354	-7.522991	0.0000
C	1007.068	172.3736	5.842357	0.0000
@TREND(2003Q1)	37.08587	6.349052	5.841166	0.0000

R-squared	0.562639	Mean dependent var	29.57057
Adjusted R-squared	0.542759	S.D. dependent var	558.3432
S.E. of regression	377.5494	Akaike info criterion	14.76698
Sum squared resid	6271917.	Schwarz criterion	14.88508
Log likelihood	-344.0241	Hannan-Quinn criter.	14.81142
F-statistic	28.30170	Durbin-Watson stat	2.118160
Prob(F-statistic)	0.000000		

Null Hypothesis: EST has a unit root  
Exogenous: Constant, Linear Trend  
Lag Length: 0 (Fixed)

		t-Statistic	Prob.*
<b>Augmented Dickey-Fuller test statistic</b>			
		-7.522991	0.0000
Test critical values:	1% level	-4.165756	
	5% level	-3.508508	
	10% level	-3.184230	

\*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation  
Dependent Variable: D(EST)  
Method: Least Squares  
Date: 06/19/17 Time: 17:16  
Sample (adjusted): 2003Q2 2014Q4  
Included observations: 47 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
EST(-1)	-1.123586	0.149354	-7.522991	0.0000
C	925.0976	158.3432	5.842357	0.0000
@TREND(2003Q1)	34.06725	5.832269	5.841166	0.0000

S.E. of regression	346.8187	Akaike info criterion	14.59718
Sum squared resid	5292460.	Schwarz criterion	14.71528
Log likelihood	-340.0338	Hannan-Quinn criter.	14.64162
Durbin-Watson stat	2.118160		

Null Hypothesis: TRS has a unit root  
Exogenous: Constant, Linear Trend  
Lag Length: 0 (Fixed)

		t-Statistic	Prob.*
<b>Augmented Dickey-Fuller test statistic</b>			
		-7.522991	0.0000
Test critical values:	1% level	-4.165756	
	5% level	-3.508508	
	10% level	-3.184230	

\*MacKinnon (1996) one-sided p-values.

Augmented Dickey-Fuller Test Equation  
Dependent Variable: D(TRS)  
Method: Least Squares  
Date: 06/19/17 Time: 17:17  
Sample (adjusted): 2003Q2 2014Q4  
Included observations: 47 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
TRS(-1)	-1.123586	0.149354	-7.522991	0.0000
C	46.84039	8.017378	5.842357	0.0000
@TREND(2003Q1)	1.724924	0.295305	5.841166	0.0000

R-squared	0.562639	Mean dependent var	1.375375
Adjusted R-squared	0.542759	S.D. dependent var	25.96945
S.E. of regression	17.56044	Akaike info criterion	8.630876
Sum squared resid	13568.24	Schwarz criterion	8.748970
Log likelihood	-199.8256	Hannan-Quinn criter.	8.675316
F-statistic	28.30170	Durbin-Watson stat	2.118160
Prob(F-statistic)	0.000000		

### การตรวจสอบความคงที่ของข้อมูลอนุกรมเวลา

โดยใช้การทดสอบ Unit root วิธี Augmented Dickey-Fuller test (ADF -Test) ที่ระดับ Level

#### ผลการทดสอบ

แบบจำลองที่ 2:  $RFT = f(FT, CNY, RUB, AUD)$

สมมติฐานที่ทดสอบ  $H_0 : \gamma = 0$  (ข้อมูลมีลักษณะไม่คงที่)  $\rightarrow$  มี Unit root  
 $H_1 : \gamma \neq 0$  (ข้อมูลมีลักษณะคงที่)  $\rightarrow$  ไม่มี Unit root

Null Hypothesis: RFT has a unit root Exogenous: Constant, Linear Trend Lag Length: 0 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-5.626068	0.0001
Test critical values:		1% level	-4.148465	
		5% level	-3.500495	
		10% level	-3.179617	
*MacKinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation Dependent Variable: D(RFT) Method: Least Squares Date: 06/19/17 Time: 15:57 Sample (adjusted): 2003Q2 2015Q4 Included observations: 51 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
RFT(-1)	-0.787272	0.139933	-5.626068	0.0000
C	221720.1	120335.9	1.842510	0.0716
@TREND(2003Q1)	29620.12	6280.886	4.715915	0.0000
R-squared	0.398503	Mean dependent var		32762.18
Adjusted R-squared	0.373441	S.D. dependent var		503924.6
S.E. of regression	398883.9	Akaike info criterion		28.68775
Sum squared resid	7.64E+12	Schwarz criterion		28.80139
Log likelihood	-728.5377	Hannan-Quinn criter.		28.73118
F-statistic	15.90047	Durbin-Watson stat		1.896399
Prob(F-statistic)	0.000005			

Null Hypothesis: FT has a unit root Exogenous: Constant, Linear Trend Lag Length: 0 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-6.244162	0.0000
Test critical values:				
1% level			-4.148465	
5% level			-3.500495	
10% level			-3.179617	
*Mackinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation Dependent Variable: D(FT) Method: Least Squares Date: 06/19/17 Time: 16:03 Sample (adjusted): 2003Q2 2015Q4 Included observations: 51 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
FT(-1)	-0.905696	0.145047	-6.244162	0.0000
C	961.9253	4903.585	0.196168	0.8453
@TREND(2003Q1)	1087.328	230.2466	4.722450	0.0000
R-squared	0.449623	Mean dependent var		1308.235
Adjusted R-squared	0.426690	S.D. dependent var		22751.53
S.E. of regression	17226.82	Akaike info criterion		22.40335
Sum squared resid	1.42E+10	Schwarz criterion		22.51698
Log likelihood	-568.2853	Hannan-Quinn criter.		22.44677
F-statistic	19.60646	Durbin-Watson stat		1.869264
Prob(F-statistic)	0.000001			

Null Hypothesis: CNY has a unit root Exogenous: Constant, Linear Trend Lag Length: 0 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-1.827843	0.6765
Test critical values:				
1% level			-4.148465	
5% level			-3.500495	
10% level			-3.179617	
*Mackinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation Dependent Variable: D(CNY) Method: Least Squares Date: 06/19/17 Time: 16:04 Sample (adjusted): 2003Q2 2015Q4 Included observations: 51 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
CNY(-1)	-0.133005	0.072766	-1.827843	0.0738
C	0.579507	0.345059	1.679444	0.0996
@TREND(2003Q1)	0.003141	0.001249	2.514885	0.0153
R-squared	0.128071	Mean dependent var		0.008612
Adjusted R-squared	0.091741	S.D. dependent var		0.125050
S.E. of regression	0.119176	Akaike info criterion		-1.359402
Sum squared resid	0.681745	Schwarz criterion		-1.245765
Log likelihood	37.66475	Hannan-Quinn criter.		-1.315978
F-statistic	3.525189	Durbin-Watson stat		1.368877
Prob(F-statistic)	0.037286			

Null Hypothesis: RUB has a unit root Exogenous: Constant, Linear Trend Lag Length: 0 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-2.052923	0.5589
Test critical values:				
	1% level		-4.148465	
	5% level		-3.500495	
	10% level		-3.179617	
*MacKinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation Dependent Variable: D(RUB) Method: Least Squares Date: 06/19/17 Time: 16:09 Sample (adjusted): 2003Q2 2015Q4 Included observations: 51 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
RUB(-1)	-0.167424	0.081554	-2.052923	0.0456
C	0.265857	0.126781	2.096982	0.0413
@TREND(2003Q1)	-0.003420	0.001342	-2.549099	0.0141
R-squared	0.126472	Mean dependent var		-0.015782
Adjusted R-squared	0.090075	S.D. dependent var		0.060339
S.E. of regression	0.057557	Akaike info criterion		-2.815051
Sum squared resid	0.159016	Schwarz criterion		-2.701414
Log likelihood	74.78380	Hannan-Quinn criter.		-2.771627
F-statistic	3.474806	Durbin-Watson stat		1.753687
Prob(F-statistic)	0.038962			

Null Hypothesis: AUD has a unit root Exogenous: Constant, Linear Trend Lag Length: 0 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-2.524049	0.3158
Test critical values:				
	1% level		-4.148465	
	5% level		-3.500495	
	10% level		-3.179617	
*MacKinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation Dependent Variable: D(AUD) Method: Least Squares Date: 06/19/17 Time: 16:11 Sample (adjusted): 2003Q2 2015Q4 Included observations: 51 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
AUD(-1)	-0.232173	0.091984	-2.524049	0.0150
C	7.105262	2.671967	2.659188	0.0106
@TREND(2003Q1)	-0.013056	0.013041	-1.001133	0.3218
R-squared	0.142089	Mean dependent var		0.008480
Adjusted R-squared	0.106343	S.D. dependent var		1.443039
S.E. of regression	1.364154	Akaike info criterion		3.515969
Sum squared resid	89.32399	Schwarz criterion		3.629605
Log likelihood	-86.65720	Hannan-Quinn criter.		3.559393
F-statistic	3.974944	Durbin-Watson stat		1.563520
Prob(F-statistic)	0.025270			



### โดยใช้การทดสอบ Unit root

วิธี Augmented Dickey-Fuller test (ADF -Test) ที่ระดับที่ 1<sup>st</sup> Difference

#### ผลการทดสอบ

Null Hypothesis: D(CNY) has a unit root (stationary ที่ 1 <sup>st</sup> Difference)				
Exogenous: Constant, Linear Trend				
Lag Length: 0 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-5.182802	0.0005
Test critical values:	1% level		-4.152511	
	5% level		-3.502373	
	10% level		-3.180699	
*MacKinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation				
Dependent Variable: D(CNY,2)				
Method: Least Squares				
Date: 06/19/17 Time: 16:07				
Sample (adjusted): 2003Q3 2015Q4				
Included observations: 50 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
D(CNY(-1))	-0.728722	0.140604	-5.182802	0.0000
C	-0.031990	0.036203	-0.883627	0.3814
@TREND(2003Q1)	0.001503	0.001218	1.234019	0.2233
R-squared	0.363863	Mean dependent var		0.001664
Adjusted R-squared	0.336794	S.D. dependent var		0.147175
S.E. of regression	0.119855	Akaike info criterion		-1.346939
Sum squared resid	0.675168	Schwarz criterion		-1.232218
Log likelihood	36.67348	Hannan-Quinn criter.		-1.303253
F-statistic	13.44175	Durbin-Watson stat		1.825584
Prob(F-statistic)	0.000024			

Null Hypothesis: D(RUB) has a unit root (stationary ที่ 1 <sup>st</sup> Difference)				
Exogenous: Constant, Linear Trend				
Lag Length: 1 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-6.194564	0.0000
Test critical values:				
	1% level		-4.156734	
	5% level		-3.504330	
	10% level		-3.181826	
*Mackinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation				
Dependent Variable: D(RUB,2)				
Method: Least Squares				
Date: 06/19/17 Time: 16:10				
Sample (adjusted): 2003Q4 2015Q4				
Included observations: 49 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
D(RUB(-1))	-1.222498	0.197350	-6.194564	0.0000
D(RUB(-1),2)	0.285504	0.143610	1.988048	0.0529
C	0.010289	0.018356	0.560502	0.5779
@TREND(2003Q1)	-0.001111	0.000626	-1.775158	0.0826
R-squared	0.517783	Mean dependent var		-0.000165
Adjusted R-squared	0.485636	S.D. dependent var		0.082733
S.E. of regression	0.059335	Akaike info criterion		-2.733112
Sum squared resid	0.158431	Schwarz criterion		-2.578678
Log likelihood	70.96124	Hannan-Quinn criter.		-2.674520
F-statistic	16.10636	Durbin-Watson stat		2.007477
Prob(F-statistic)	0.000000			

Null Hypothesis: D(AUD) has a unit root (stationary ที่ 1 <sup>st</sup> Difference)				
Exogenous: Constant, Linear Trend				
Lag Length: 0 (Fixed)				
			t-Statistic	Prob.*
Augmented Dickey-Fuller test statistic			-6.092927	0.0000
Test critical values:				
	1% level		-4.152511	
	5% level		-3.502373	
	10% level		-3.180699	
*Mackinnon (1996) one-sided p-values.				
Augmented Dickey-Fuller Test Equation				
Dependent Variable: D(AUD,2)				
Method: Least Squares				
Date: 06/19/17 Time: 21:56				
Sample (adjusted): 2003Q3 2015Q4				
Included observations: 50 after adjustments				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
D(AUD(-1))	-0.875964	0.143767	-6.092927	0.0000
C	0.265527	0.432213	0.614343	0.5420
@TREND(2003Q1)	-0.010986	0.014373	-0.764325	0.4485
R-squared	0.442011	Mean dependent var		-0.029268
Adjusted R-squared	0.418267	S.D. dependent var		1.892101
S.E. of regression	1.443132	Akaike info criterion		3.629633
Sum squared resid	97.88364	Schwarz criterion		3.744355
Log likelihood	-87.74084	Hannan-Quinn criter.		3.673320
F-statistic	18.61554	Durbin-Watson stat		1.924557
Prob(F-statistic)	0.000001			

**การตรวจสอบความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว (Cointegration)**  
**ด้วยวิธี System-based reduced rank regression หรือเรียกว่า วิธี Johansen**

**ผลการทดสอบ**

Date: 06/20/17 Time: 20:14

Sample (adjusted): 2003Q3 2015Q4

Included observations: 50 after adjustments

Trend assumption: Linear deterministic trend

Series: RFT FT CNY RUB AUD

Lags interval (in first differences): 1 to 1

Unrestricted Cointegration Rank Test (Trace)

Hypothesized		Trace	0.05	
No. of CE(s)	Eigenvalue	Statistic	Critical Value	Prob.**
None *	0.755914	116.1650	69.81889	0.0000
At most 1	0.282114	45.65314	47.85613	0.0794
At most 2	0.268999	29.08093	29.79707	0.0603
At most 3	0.210754	13.41389	15.49471	0.1005
At most 4	0.031107	1.580045	3.841466	0.2088

Trace test indicates 1 cointegrating eqn(s) at the 0.05 level

\* denotes rejection of the hypothesis at the 0.05 level

\*\*MacKinnon-Haug-Michelis (1999) p-values

Unrestricted Cointegration Rank Test (Maximum Eigenvalue)

Hypothesized		Max-Eigen	0.05	
No. of CE(s)	Eigenvalue	Statistic	Critical Value	Prob.**
None *	0.755914	70.51183	33.87687	0.0000
At most 1	0.282114	16.57221	27.58434	0.6168
At most 2	0.268999	15.66705	21.13162	0.2449
At most 3	0.210754	11.83384	14.26460	0.1170
At most 4	0.031107	1.580045	3.841466	0.2088

Max-eigenvalue test indicates 1 cointegrating eqn(s) at the 0.05 level

\* denotes rejection of the hypothesis at the 0.05 level

\*\*MacKinnon-Haug-Michelis (1999) p-values

Unrestricted Cointegrating Coefficients (normalized by b'\*S11\*b=I):

RFT	FT	CNY	RUB	AUD
3.64E-06	-0.000169	0.793603	-3.929451	0.101642
-6.12E-06	0.000103	-0.265661	-5.131495	0.028959
-3.89E-07	6.56E-06	5.266527	3.933335	0.130260
-2.24E-06	4.76E-05	0.716867	-0.558173	0.627064
-9.23E-07	1.20E-05	2.065998	-4.242253	0.105764

Unrestricted Adjustment Coefficients (alpha):

D(RFT)	183881.7	108958.9	-53906.95	74232.91	21267.19
D(FT)	14540.64	2819.325	-1219.731	1956.779	433.9097
D(CNY)	0.000698	-0.029143	-0.050573	-0.001301	-0.000737
D(RUB)	-0.013729	0.006801	-0.012042	0.002658	-0.007440
D(AUD)	-0.013071	0.425469	-0.153532	-0.404052	-0.080375

1 Cointegrating Equation(s): Log likelihood -1163.017

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

RFT	FT	CNY	RUB	AUD
1.000000	-46.55876	218216.3	-1080478.	27948.30
	(2.23136)	(137293.)	(196438.)	(15065.5)

Adjustment coefficients (standard error in parentheses)

D(RFT)	0.668736
	(0.17927)
D(FT)	0.052881
	(0.00623)
D(CNY)	2.54E-09
	(6.2E-08)
D(RUB)	-4.99E-08
	(2.8E-08)
D(AUD)	-4.75E-08
	(7.3E-07)

2 Cointegrating Equation(s):      Log likelihood      -1154.731

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

RFT	FT	CNY	RUB	AUD
1.000000	0.000000	-56097.95	1931910.	-23345.16
		(362444.)	(344432.)	(39039.4)
0.000000	1.000000	-5891.786	64700.78	-1101.693
		(8867.82)	(8427.12)	(955.167)

Adjustment coefficients (standard error in parentheses)

D(RFT)	0.002261	-19.87679
--------	----------	-----------

	(0.33027)	(9.20604)
D(FT)	0.035636	-2.170752
	(0.01180)	(0.32894)
D(CNY)	1.81E-07	-3.13E-06
	(1.2E-07)	(3.3E-06)
D(RUB)	-9.15E-08	3.03E-06
	(5.5E-08)	(1.5E-06)
D(AUD)	-2.65E-06	4.62E-05
	(1.3E-06)	(3.7E-05)

3 Cointegrating Equation(s):      Log likelihood      -1146.897

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

RFT	FT	CNY	RUB	AUD
1.000000	0.000000	0.000000	1977141.	-21981.72
			(291597.)	(36583.5)
0.000000	1.000000	0.000000	69451.22	-958.4948
			(7290.26)	(914.628)
0.000000	0.000000	1.000000	0.806282	0.024305
			(0.21689)	(0.02721)

Adjustment coefficients (standard error in parentheses)

D(RFT)	0.023207	-20.23017	-166919.4
	(0.32553)	(9.06541)	(243574.)
D(FT)	0.036110	-2.178748	4366.761
	(0.01174)	(0.32705)	(8787.28)
D(CNY)	2.00E-07	-3.46E-06	-0.258047
	(1.0E-07)	(2.9E-06)	(0.07773)
D(RUB)	-8.68E-08	2.95E-06	-0.076120
	(5.3E-08)	(1.5E-06)	(0.03972)
D(AUD)	-2.59E-06	4.52E-05	-0.931983

(1.3E-06) (3.7E-05) (0.99833)

4 Cointegrating Equation(s): Log likelihood -1140.980

Normalized cointegrating coefficients (standard error in parentheses)

RFT	FT	CNY	RUB	AUD
1.000000	0.000000	0.000000	0.000000	3.54E+08 (1.0E+08)
0.000000	1.000000	0.000000	0.000000	12421118 (3593401)
0.000000	0.000000	1.000000	0.000000	144.2364 (41.7120)
0.000000	0.000000	0.000000	1.000000	-178.8605 (51.7377)

Adjustment coefficients (standard error in parentheses)

D(RFT)	-0.143382 (0.33064)	-16.69849 (9.03138)	-113704.3 (238097.)	-1535145. (335714.)
D(FT)	0.031719 (0.01211)	-2.085653 (0.33075)	5769.511 (8719.73)	-77493.91 (12294.7)
D(CNY)	2.03E-07 (1.1E-07)	-3.52E-06 (3.0E-06)	-0.258980 (0.07843)	-0.051392 (0.11058)
D(RUB)	-9.28E-08 (5.6E-08)	3.07E-06 (1.5E-06)	-0.074215 (0.04002)	-0.029798 (0.05643)
D(AUD)	-1.68E-06 (1.3E-06)	2.59E-05 (3.6E-05)	-1.221635 (0.95118)	-2.510290 (1.34115)

## ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นางนันทฐิตา ศิริคุปต์
วัน เดือน ปีเกิด	25 กุมภาพันธ์ 2511
สถานที่เกิด	อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ปี 2532 (เคมีอุตสาหกรรม) ลาดกระบัง  Master of Science The University of Akron, Ohio, U.S.A. ปี 2537 (Polymer) (ทุนรัฐบาลไทยตามความต้องการของกรมอุตสาหกรรม)
สถานที่ทำงาน	กรมอุตสาหกรรม จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการสำนักบริหารทรัพยากรบุคคล

